

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin istunto

Aika	23.04.2024 09:00 -	
Paikka	Etäkokous (Microsoft Teams)	
Jäsenet	Matti Salomäki Jussi Peräaho Ari Auranen Kirsi Pohjola Tuomas Hemminki Terhi Kaira Kai Niemelä Eija Sippola	piispa, puheenjohtaja tuomiorovasti, varapuheenjohtaja pappisasessori pappisasessori, poissa lakimiesasessori hiippakuntadekaani maallikkojäsen, poissa maallikkojäsen (varajäsen)
Läsnäolo- ja puhe- oikeudet	Eino Nissinen Jaakko Antila	hiippakuntavaltuuston pj. hiippakuntapastori, sihteeri
Raamatunluku	Psalmi 137	Jussi Peräaho

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

23.04.2024

§ 1 Istunnon tiedot

Kokouksen avaus

Piispa Matti Salomäki avasi istunnon kello 9:03.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajan valinta

Esitys Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan pappisasessori Ari Auranen.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys Tuomiokapituli hyväksyy kokouksen työjärjestyksen.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

§ 7 Seurakuntajaon uudistaminen: Jyväskylän, Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakunnat: tuomiokapitulin lausunto kirkkohallitukselle

Diaarinumero DLAP/25/00.01.00/2024

Esittelijä lakimiesasessori Tuomas Hemminki

Tuomiokapituli on 14.2.2024 tehnyt aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi Jyväskylä, Toivakan, Joutsan, Petäjäveden ja Hankasalmen seurakuntien osalta siten, että Toivakan, Joutsan, Petäjäveden ja Hankasalmen seurakunnat lakkaavat 31.12.2024 ja liittyvät osaksi Jyväskylän seurakuntaa 1.1.2025 lukien.

14.2.2024 tuomiokapituli päätti:

1. Tehdä kirkkolain 2 luvun 14 §:n mukaisen aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi siten, että:
 - a. Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakunnat lakkautetaan 31.12.2024 ja liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien niin, että seurakunnan alueena on Jyväskylän kaupungin, sekä Joutsan, Luhangan; Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen kuntien alueet. Laajenevan seurakunnan nimenä olisi Jyväskylän seurakunta.
 - b. Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien kirkkoherranvirat lakkaavat 31.12.2024
 - c. Lakkautettavien Joutsan, Petäjäveden Toivakan, Hankasalmen seurakuntien toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevat viranhaltijat ja työntekijät siirretään heille soveltuviin laajentuvan Jyväskylän seurakunnan virkoihin tai työsopimussuhteisiin tehtäviin lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta 5 luvun 34 §:n perusteella. Siirretyllä viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus saada palvelussuhteeseensa kuuluvat edut sellaisina, etteivät ne siirron ajankohtana ole epäedullisemmat kuin hänelle aikaisemmin kuuluneet vastaavat edut.
 - d. Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien omaisuus siirtyy 1.1.2025 lukien Jyväskylän seurakunnalle, joka kyseisestä ajankohdasta alkaen vastaa siirrettyyn omaisuuteen kohdistuvista veloista ja muista velvoitteista.
 - e. Vapaaehtoisia rahastoja, jotka on perustettu määrättyä tarkoitusta varten tai lahja- tai testamenttivaroin, käytetään edelleen niiden tarkoitusten ja ehtojen mukaisesti.
 - f. Laajentuvan Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuusto 1.1.2025 lukien muodostetaan vuoden 2022 seurakuntavaalien tuloksen perusteella.

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Aloitetta edelsi tuomiokapitulin 16.11.2022 tekemä aloite, jonka perusteella voitiin käynnistää laajempi selvitys Eteläisen Keski-Suomen seurakuntien osalta. Aloitteessa oli nyt mainittujen seurakuntien lisäksi myös Muuramen ja Uuraisten seurakunnat.

Selvityksen perusteella selvittäjä esitti Toivakan, Joutsan ja Petäjäveden seurakuntien liittämistä Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien. Selvityksen ja omien tietojen perusteella tuomiokapituli totesi, että se tulee laajentamaan aloitettaan selvittäjän esityksestä Hankasalmen seurakunnalla.

Aloitteen perusteella seurakunnat ovat järjestäneet kuulemisia seurakuntien toimielimille ja seurakuntalaisille. Esittelijä on osallistunut Joutsan (5.2.2024), Hankasalmen (13.3.2024), Toivakan (14.3.2024) ja Petäjäveden (20.3.2024) seurakuntien seurakuntalaisten kuulemisiin.

Tilaisuuksiin on osallistunut 30-50 henkilöä ja tilaisuuksien aikana on käytetty aktiivisesti puheenvuoroja. Puheenvuoroissa esiin nostettiin erityisinä huolenaiheina paikallisen vaikutusvallan väheneminen, huoli henkilöstön vähenemisestä paikkakunnalla, sekä toiminnan alas ajaminen liitoksen jälkeen.

Jälkimmäistä huolenaihetta on helppo ymmärtää nykyisessä hyvinvointialueiden tehostamistarpeen tilanteessa. Tämä vaikuttaa kuitenkin tarpeettomalta huolelta aikaisemmista seurakuntaliitoksista saatujen kokemusten perusteella.

Seurakuntien toimintakykyä arvioitaessa on käytetty Kirkkohallituksen yleiskirjeen 16/2024 määrittämiä kriisiytyvän seurakunnan mittareita.

Seurakuntakohtaiset perustelut

Petäjäveden seurakunta

Petäjäveden seurakunta on ollut seurakuntarakenteen uudistamista selvittävän selvityksen kohteena 2019-2020 Keuruun ja Multian seurakuntien kanssa. Seurakunta suhtautui kielteisesti tuolloin liitokseen ja samalla esitti suunnitelman seurakunnan toiminnan ja talouden toimintakyvyn turvaamiseksi. Keuruun ja Multian seurakuntien liitos toteutui vuoden 2022 alusta lukien.

Petäjäveden seurakunnan jäsenmäärä on vuosien 2013-2022 laskenut 690 jäsenellä, mikä on 20,79 %:a. Edelleen vuoden 2023 aikana seurakunnan jäsenmäärä laski 68:lla, 2,59 %:a, jäsenmäärä oli vuoden 2023 lopussa 2561.

Seurakunnan jäsenistä 34,75 %:a on yli 60 vuotiaita, 20-49 vuotiaita on 25,77 %:a. Seurakunnan jäsenistö painottuu vanhempiin ikäluokkiin. Syntyvyyden ja kasteiden laskun myötä seurakunnan jäsenmäärä tulee laskemaan voimakkaasti tulevina vuosina.

Seurakunnan taloustilanne on heikko, lokakuussa 2023 seurakunnan maksukyvyttömyys oli käytännössä toteutunut, seurakunnan kassassa oli rahaa alle 1000 euroa ja samalla viikolla oli palkkoja erääntymässä. Samalla seurakunnalla oli maksamattomia laskuja elokuusta 2023 lukien yli sadalla

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

tuhannella eurolla. Maksukyvyttömäksi ajautuminen pystyttiin välttämään tuomiokapitulin ja kirkon keskusrahaston nopeilla toimenpiteillä avustusten maksatusta nopeuttamalla.

Seurakunnan maksuvalmius on niin heikko, että se täyttää kriisiytyvän seurakunnan mittarin.

Seurakunta on korjannut maksuvalmiuttaan pankista otetulla lainalla, seurakunnalla on lainaa tällä hetkellä noin 600 000 euroa.

Merkittävin yksittäinen tekijä seurakunnan maksuvalmiuden ja talouden heikkenemisessä on ollut kiinteistöjen saneeraamisella. Seurakunta on aikaisemmin korjannut kirkkonsa ja viimeisten vuosien aikana seurakunnan pappila on saneerattu seurakunnan toimintaan soveltuvaksi seurakuntatalon paljastuttua terveydelle haitalliseksi.

Lisäksi seurakunnan taloutta jossain määrin rasittaa Unescon maailmanperintökohteena oleva vanha kirkko. Kirkolliskokous osoittaa valtionrahoituksesta vuosittain vanhan kirkon ylläpitoon 50 000 euroa. Seurakunta on esittänyt lausuntonsa liitteenä oman laskelmansa vanhasta kirkosta aiheutuvista kustannuksista.

Seurakunnan veroprosentti on 1,90. Käytännössä taloutta ei ole mahdollista korjata veroprosenttia kohottamalla. Seurakunnan tilikaudet 2019-2023 ovat kertaluonteisista eristä siivottuna olleet alijäämäisiä, vuoden 2021 tilikausi oli ylijäämäinen 28 346 euroa, mutta samana vuonna seurakunnalle on tuloutunut poikkeuksellisen paljon metsätalouden tuottoja, lähes kaksinkertainen määrä metsänhoitosuunnitelman kestävään tasoon verrattuna.

Petäjaveden seurakunnan metsätalouden tulot ovat vaihdelleet voimakkaasti, voimassa olevan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti kestävä tason myynnit tulouttavat keskimäärin 85 000 euroa vuodessa. Metsätalouden keskimääräisillä tuotoilla laskettuna seurakunnan viimeiset kolme tilikautta ovat olleet alijäämäisiä ja täyttävät siten kriisiytyvän seurakunnan mittarit. Tuomiokapitulin näkemyksen mukaan kestävä taso selvästi korkeampia tuottoja on tulkittava kertaluonteisina.

Edellä esitetyn perusteella seurakunnalla on ollut kolme alijäämäistä tilikautta, joka on kriisiytyvän seurakunnan mittari. Talouden osalta täytyy siis kaksi mittaria.

Talouden suunnitelmien osalta esittelijä huomauttaa, että seurakunnan kirkkoneuvosto käsitteli lokakuussa 2023 talousarviota, joka oli alijäämäinen keskimäärin 80 000 euroa tilikaudelta vuosina 2024-2026. Kun seurakunnan luottamushenkilöille huomautettiin, että se ei ole voimassa olevan lainsäädännön mukaan mahdollista, seurakunta valmisteli talousarvion ja taloussuunnitelman uudestaan, saaden sen ylijäämäiseksi. Esittelijä totesi seurakuntalaisten kuulemisessa 20.3.2024, ettei pidä päätettyä talousarviota realistisena, seurakunnan luottamushenkilöt esittivät toiveen talousneuvottelun pitämisestä. Kun esittelijä ja seurakunnan luottamushenkilöt pitivät talousneuvottelun 26.3.2024, oli seurakunnan taloussuunnitelmakaudet vuosille 2025 ja 2026 viilattu siten, että ne olivat n. 10 000 euroa ja 1 000 euroa ylijäämäisiä. Esittelijä kuitenkin huomautti, että tilikaudet olivat ylijäämäisiä ennakoitujen kiinteän omaisuuden myyntien

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

johdosta. Nyt lausunnon yhteyteen on laskettu uudet luvut taloussuunnitelmakauden tilikauden ylijäämiksi 37 000 euroa ja 58 000 euroa. Esittelijä ei pidä uskottavana, että seurakunta pystyisi näin merkittävästi parantamaan talouttaan kun otetaan huomioon, että se ei pystynyt toteuttamaan tarvittavia toimenpiteitä edellisen selvityksen jälkeen.

Seurakunnan henkilöstömäärä on pieni ja sen myötä erittäin haavoittuva. Henkilöstön vähentäminen on vaikeaa, seurakunta on säännöllisesti lomauttanut henkilöstöä.

Seurakunnan toimintaa on supistettu, esimerkiksi päiväkerhotoimintaa ei ole.

Kun katsotaan seurakunnan taloutta, sen tunnuslukuja ja toimintaa, voidaan huomata, että se ei ole tehnyt tosiasiallisesti merkittäviä korjaavia toimenpiteitä edellisen selvityksen jälkeen.

Petäjaveden seurakunnan kirkkovaltuusto antanut lausuntonsa tuomiokapitulille 14.2.2024 tekemästä aloitteesta kokouksessaan 9.4.2024. Seurakunta ei puolla seurakuntajaon muutosta, päätöksestä jätettiin eriyvä mielipide.

Tuomiokapitulille näkemyksen mukaan Petäjaveden seurakunta ei ole enää toimintakykyinen itsenäisenä seurakuntana. Vaikka seurakunta ei puolla seurakuntajaon uudistamista, ei tuomiokapitulille näkemyksen mukaan tälle ole vaihtoehtoja.

Hankasalmen seurakunta

Hankasalmen seurakunnan jäsenmäärä on vuosien 2013-2022 laskenut 1004 jäsenellä, 22,42 %:lla. Vuonna 2023 jäsenmäärä laski 118 jäsenellä, 3,4 %:a.

Seurakunnan jäsenistä 46,62 %:a on yli 60 vuotiaita, 20-49 vuotiaita on 22,22 %:a. Syntyvyyden ja kasteiden laskun myötä seurakunnan jäsenmäärä tulee laskemaan erittäin voimakkaasti tulevina vuosina.

Hankasalmen seurakunta siirtyi Lapuan hiippakuntaan 2020. Tänä aikana tuomiokapituli on useasti joutunut selvittämään ja puuttumaan seurakunnan johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välisiin konflikteihin. Esittelijän näkemyksen mukaan ristiriitoja on aiheutunut erityisesti operatiivisen ja hallinnollisen johtamisen sekoittuminen, sekä ongelmat päätösten teossa ja täytäntöönpanossa.

Seurakunnan kirkkoherranvirka vapautui syyskuussa 2022. Tuomiokapituli julisti viran haettavaksi helmikuussa 2023 ja hakijoiden puutteesta johtuen jatkoi hakuajaa 8.5.2023 saakka. Jatketulla hakuajalla tehtävää haki yksi muodollisesti pätevä henkilö, jolle seurakunta pyysi tuomiokapitulilta viranhoitomääräystä. Ennen viranhoitomääräyksen antamista valittu henkilö kuoli. Tämän jälkeen tuomiokapituli antoi lyhyen viranhoitomääräyksen sijaiselle. Tänä aikana ilmeni, että seurakunnan luottamushenkilöjohdon ja johtavien viranhaltijoiden välinen konfliktitilanne on pahentunut entisestään.

Tuomiokapitulille näkemyksen mukaan seurakunnan johtamisessa ja hallinnossa olevat ongelmat täyttävät kriisiytyvän seurakunnan mittarit.

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Tuomiokapitulilla on ollut vaikeuksia löytää pätevää sijaisuudesta kiinnostunutta henkilöä.

Seurakunnalla on useita toiminnan kannalta tarpeettomia kiinteistöjä, ja sen voidaan katsoa laiminlyöneen niiden ylläpitoa, sillä viimeisen 10 vuoden aikana investointeja on tehty vain 197 000 eurolla.

Seurakunnan veroprosentti on 1,95, seurakunta ei laskenut veroprosenttia kirkkohallituksen suosituksen mukaisesti. Seurakunnan tilikaudet ovat olleet alijäämäisiä 2022 ja 2023. Tilikaudet 2021 ja 2022 olisivat olleet alijäämäisiä ilman poistoeron muutosta, mikä on käytännössä vanhojen investointivarausten purkamista. Investointien tekemättä jättäminen ja siihen tehtyjen varausten purkaminen pitkällä aikavälillä auttaa tuloksen korjaamisessa, mutta sitä ei voida pitää kestäväenä taloudenpitona. Vuonna 2018 seurakunnan taseessa on ollut poistamatonta poistoeroa 732 496 euroa. Nykyisellä tahdilla varauksella on mahdollista korjata tilikauden tulosta vuoteen 2030. Tuomiokapitulin tulkinnan mukaan poistoeron muutosta voidaan pitää kertaluonteisena eränä.

Seurakunnalla on merkittävästi korjausvelkaa, mikä on osaltaan auttanut maksukyvyyn vahvistamista.

Seurakunnan henkilöstömäärä on n. 10, se on haavoittuvainen ja sen osalta piispantarkastuksen seurantakäynnin yhteydessä on todettu, että se ei kestä enää vähennyksiä.

Seurakuntalaisten kuulemisessa 13.3.2024 enemmistö puheenvuoroista oli liitosta vastustavia, mutta merkittävä määrä myös puolusti sitä. Liitosta vastustavissa puheenvuoroissa ei huomioitu jäsenmäärän vähenemisen vaikutuksia, eikä johtamisen ongelmista juurikaan puhuttu.

Tuomiokapitulin näkemyksen mukaan jäsenmäärän lasku, sen vaikutukset seurakunnan talouteen, seurakunnan nykyinen taloustilanne ja johtamisessa olevat haasteet vaikuttavat siinä määrin negatiivisesti seurakunnan toimintakykyyn, ettei seurakunnan jatkaminen itsenäisenä ole perusteltua. Vaikka seurakunta periaatteessa voisi vielä muutaman vuoden jatkaa itsenäisenä, ei sitä voida pitää tarkoituksenmukaisena tai perusteltuna, sillä tilastot, ennusteet ja trendit osoittavat selvästi, että kirkon toiminnan turvaamiseksi Hankasalmen alueella seurakuntajaon uudistaminen on välttämätöntä.

Hankasalmen seurakunnan kirkkovaltuusto on 10.4.2024 käsitellyt aloitetta ja äänin 11-4 päättänyt vastustaa seurakuntajaon uudistamista. Asiassa jätettiin neljän henkilön toimesta eriävä mielipide.

Toivakan seurakunta

Toivakan seurakunta on 11.5.2022 esittänyt tuomiokapitulille pyynnön seurakuntajaon uudistamista kartoittavan selvittäjän määräämisestä. Tuomiokapitulille 30.1.2024 luovutetussa selvityksessä esitetään Toivakan seurakunnan liittämistä Jyväskylän seurakuntaan.

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Seurakunta on tehnyt tasaisesti tarkoituksenmukaisia ja tarpeellisia päätöksiä kiinteistöistä luopumisen, investoimisen, henkilöstömäärän suhteen. Seurakunta on näillä päätöksillä pyrkinyt sopeutumaan talouden realiteetteihin. Sopeutuminen on samalla tarkoittanut, että seurakunnan henkilöstörakenne on muuttunut erittäin ohueksi ja toimintakyvyn ylläpito on edellyttänyt henkilöstöltä venymistä tehtäväkuvien ja työajan suhteen.

Seurakunnan veroprosentti on 1,95, seurakunnan ei olisi mahdollista kasvattaa verotulojaan siinä määrin, että sillä olisi merkittävää parantavaa vaikutusta seurakunnan toimintakykyyn.

Toivakan seurakunnan kirkkovaltuusto on kokouksessaan 11.4.2024 lausuntonaan todennut, että se yksimielisesti puoltaa Lapuan tuomiokapitulin 14.2.2024 tekemää aloitetta seurakuntajaon uudistamiseksi. Kirkkovaltuusto on lausunnossaan nostanut esiin monia puoltavia seikkoja ja näkee merkittäviä mahdollisuuksia seurakuntalaisille ja henkilöstölle.

Seurakunnan jäsenmäärä alittaa kriisiytyvän seurakunnan mittarin, joka on 2000 jäsentä.

Joutsan seurakunta

Joutsan seurakunta on 9.3.2022 pyytänyt tuomiokapitulia määräämään selvittäjän seurakuntajaon uudistamista selvittämään. Tuomiokapitulille 30.1.2024 luovutetussa selvityksessä esitetään Joutsan seurakunnan liittämistä Jyväskylän seurakuntaan.

Joutsan seurakunnan kirkkovaltuusto on käsitellyt asiaa 17.4.2024 ja äänin 6-5 päättänyt puoltaa Lapuan tuomiokapitulin 14.2.2024 tekemää aloitetta seurakuntajaon uudistamiseksi. Päätöksestä jätettiin eriävä mielipide ja samassa yhteydessä myös adressi itsenäisen seurakunnan puolesta.

Seurakunnan veroprosentti on 2. Seurakunnalla ei ole mahdollisuutta kasvattaa verotulojaan. Seurakunnan tilikaudet ovat olleet ylijäämäisiä, toisaalta seurakunta ei ole käytännössä tehnyt investointeja pitkään aikaan, jolloin korjausvelkaa on päässyt kertymään ja poistot ovat tavanomaista pienemmät. Seurakunnan kiinteistöt eivät ole hyvässä kunnossa ja edellyttävät joko merkittäviä saneerauksia, tai korvaavien tilojen pohtimista.

Seurakunnan jäsenistä 54,86 %:a on yli 60-vuotiaita, 70-79 vuotiaita on 22,22 %:a. Syntyvyys ja kasteet ovat laskeneet alueella voimakkaasti, 0-9 -vuotiaiden ikäryhmä on 190 jäsentä, kun 10-19 vuotiaiden ikäryhmässä jäsenmäärä oli 331. Lasku on merkittävä. Seurakunnan jäsenmäärän lasku tulee olemaan poikkeuksellisen voimakasta tulevina vuosina.

Vuosien 2013-2022 aikana seurakunnan jäsenmäärä lasku 23,81 %:a, vuoden 2023 aikana jäsenmäärä laski 3,83 %:a.

Seurakunnan taloutta on merkittävästi auttanut taloustoimisto-yhteistyö Muuramen ja Toivakan seurakuntien kanssa. Muuramen seurakunta on irtisanonut yhteistyön irti 1.1.2025 lukien, jolloin seurakunnan pitäisi rekrytoida oma talouspäällikkö, mikäli seurakuntajaon uudistusta ei toteuteta. Tämä kuormittaisi seurakunnan taloutta selvästi nykytilaa enemmän.

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Yhdessä jäsenmäärän laskun ja korjausvelan kanssa, seurakunnan taloudellinen tasapaino tulee heikkenemään merkittävästi. Seurakunnan toimintakyvyn kannalta ei ole muuta vaihtoehtoa kuin seurakunnan liittäminen osaksi Jyväskylän seurakuntaa. Seurakunnan kiinteistöjä koskevien haasteiden ratkaisemissa Jyväskylän seurakunnan osaamisesta tulee olemaan merkittävä hyöty.

Jyväskylän seurakunta

Lapuan hiippakunnan piispa Simo Peura suoritti piispantarkastuksen Jyväskylän seurakunnassa elokuussa 2020. Piispantarkastuksen loppulausunnossa seurakunnalle annettiin heräte varautua Keski-Suomessa todennäköisesti tapahtuviin seurakuntajaon uudistuksiin ja kehoitettiin kehittämään seurakunnan hallintorakennetta sellaiseksi, että se pystyisi hallinnollisesti tarkoituksenmukaisella tavalla ottamaan vastaan siihen liittyviä pienempiä seurakuntia.

Jyväskylän seurakunta on 1.1.2023 ottanut käyttöön uuden hallintorakenteen, jonka tarkoituksena on pyrkiä vastaamaan nyt esillä olevan kaltaisiin rakenteellisiin uudistuksiin seurakuntajaossa.

Jyväskylän seurakunta ei ole ollut aloitteellinen seurakuntaliitosten osalta, mutta se on suhtautunut positiivisesti siihen, että se omilla resursseillaan pystyy mahdollistamaan kirkon toiminnan myös liitettävillä alueilla.

Jyväskylän seurakunnan osaaminen kiinteistöhallinnossa, hautaustoimessa, henkilöstöhallinnossa ja taloushallinnossa tarjoaa merkittävää parannusta pienillä resursseilla toimineiden seurakuntien alueille.

Jyväskylän seurakunta puoltaa lausunnossaan tuomiokapitulin näkemystä siitä, että liitosten osalta on tarkoituksenmukaista toteuttaa prosessi yhdellä kertaa kaikkien liitoksen edellytykset nyt tai lähivuosina täyttävien seurakuntien osalta. Jyväskylän seurakunta ei lausunnossaan puolla esitettyjen liitosten porrastamista.

Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuusto on 15.4.2024 yksimielisesti päättänyt puoltaa Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin aloitetta seurakuntajaon uudistamisesta.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin lausunto

Ottaen huomioon edellä esitetyt perustelut, tuomiokapituli toteaa lausuntonaan, että sen näkemyksen mukaan seurakuntajaon uudistaminen on välttämätöntä Joutsan, Toivakan, Petäjaveden ja Hankasalmen toimintakyvyn turvaamiseksi sekä lyhyellä, että pitkällä aikavälillä.

Tuomikapituli pyytää Kirkkohallitusta päättämään seurakuntajaon uudistamisesta Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin 14.2.2024 tekemän aloitteen mukaisesti siten, että:

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

- a. Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakunnat lakkautetaan 31.12.2024 ja liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien niin, että seurakunnan alueena on Jyväskylän kaupungin, sekä Joutsan, Luhangan; Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen kuntien alueet. Laajenevan seurakunnan nimenä olisi Jyväskylän seurakunta.
- b. Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien kirkkoherranvirat lakkaavat 31.12.2024
- c. Lakkautettavien Joutsan, Petäjäveden Toivakan, Hankasalmen seurakuntien toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevat viranhaltijat ja työntekijät siirretään heille soveltuviin laajentuvan Jyväskylän seurakunnan virkoihin tai työsopimussuhteisiin tehtäviin lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta 5 luvun 34 §:n perusteella. Siirrettyllä viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus saada palvelussuhteeseensa kuuluvat edut sellaisina, etteivät ne siirron ajankohtana ole epäedullisemmat kuin hänelle aikaisemmin kuuluneet vastaavat edut.
- d. Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien omaisuus siirtyy 1.1.2025 lukien Jyväskylän seurakunnalle, joka kyseisestä ajankohdasta alkaen vastaa siirrettyyn omaisuuteen kohdistuvista veloista ja muista velvoitteista.
- e. Vapaaehtoisia rahastoja, jotka on perustettu määrättyä tarkoitusta varten tai lahja- tai testamenttivaroin, käytetään edelleen niiden tarkoitusten ja ehtojen mukaisesti.

Laajentuvan Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuusto 1.1.2025 lukien muodostetaan vuoden 2022 seurakuntavaalien tuloksen perusteella

Esitys

Tuomiokapituli päättää:

1. lähettää 14.2.2024 tekemänsä aloitteen seurakuntajaon uudistuksesta kirkkohallitukselle päätettäväksi
2. antaa lausuntonaan yllä esitetyn lausunnon kirkkohallitukselle
3. lähettää kirkkohallitukselle lausuntonsa liitteenä seurakuntien lausunnot, seurakuntalaisten huomautukset, tuomiokapitulien 14.2.2024 ja 16.11.2022 tehdyt aloitteet sekä selvittäjän selvityksen.
4. pyytää aloitteen kohteena olevilta seurakuntien kirkkovaltuustoilta esitykset järjestelytoimikuntaan nimettävistä jäsenistä 6.6.2024 mennessä.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

23.04.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Toimenpiteet	Toimeksi kirkkohallitus, Jyväskylän seurakunta, Toivakan seurakunta, Petäjäveden seurakunta, Hankasalmen seurakunta, Joutsan seurakunta
Lisätiedot	Tuomas Hemminki, tuomas.hemminki@evl.fi
Muutoksenhaku	Päätökseen ei kirkkolain 12. luvun 4 §:n mukaan saa hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua.

14.02.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin istunto

Aika	14.02.2024 08:00 -	
Paikka	Seinäjoen Kirkonkranni (Ala-Kuljun katu 1A), kokoustila 1	
Jäsenet	Matti Salomäki Jussi Peräaho Ari Auranen Kirsi Pohjola Tuomas Hemminki Terhi Kaira Kai Niemelä Jukka Salo	piispa, puheenjohtaja tuomiorovasti, varapuheenjohtaja pappisasessori pappisasessori lakimiesasessori (läsnä § 1–5) hiippakuntadekaani maallikkojäsen pappisvarajäsen (läsnä § 4)
Läsnäolo- ja puhe- oikeudet	Eino Nissinen Jaakko Antila	hiippakuntavaltuuston pj. hiippakuntapastori, sihteeri
Raamatunluku	Psalmi 134	Eino Nissinen

Esteestä ilmoittaminen Jaakko Antila, p. 040 777 3210, jaakko.antila@evl.fi

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

14.02.2024

§ 1 Istunnon tiedot

Kokouksen avaus

Piispa Matti Salomäki avasi istunnon kello 8:05.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajan valinta

Esitys Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan maallikkojäsen Kai Niemelä.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys Tuomiokapituli hyväksyy kokouksen työjärjestyksen.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

14.02.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

§ 3 Seurakuntajaon uudistaminen: Jyväskylän, Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakunnat: aloite

Diaarinumero DLAP/25/00.01.00/2024

Esittelijä lakimiesasessori Tuomas Hemminki

Joutsan seurakunta on 9.3.2022 pyytänyt tuomiokapitulia määräämään selvitysmiehen seurakuntajaon uudistamista selvittämään. Toivakan seurakunta on tehnyt vastaavan pyynnön 11.5.2022.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli teki 16.11.2022 aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi Jyväskylän, Muuramen, Toivakan, Joutsan, Uuraisten, Petäjäveden ja Hankasalmen seurakuntien osalta ja määräsi selvittäjäksi Sami Lahtiluoman.

Päätöksessään tuomiokapituli on todennut, että eteläisen Keski-Suomen alueella ainoastaan Toivakan ja Joutsan seurakuntien osalta ei ole tarkoituksenmukaista, vaan on otettava huomioon, että Jyväskylän seurakunnan rooli kaikissa seurakuntajoen muutoksissa on olennainen. Kun huomioidaan Keski-Suomen seurakuntien koko, jäsenmäärän kehitys ja jäsenrakenne, on tuomiokapituli tehnyt aloitteen seurakuntajaon uudistamisen selvittämiseksi ja selvittäjän määräämiseksi laajemmin.

Tehtäväksi annossa on todettu, että mikäli selvityksen lopputuloksena ei ole esitystä kaikkien selvitykseen osallistuvien seurakuntien seurakuntajaon uudistuksesta, tulisi selvityksessä kartoittaa muita mahdollisia ratkaisuja ja aikatauluja.

Lahtiluoma luovutti raporttinsa tuomiokapitulille 31.1.2024. Raportissaan Lahtiluoma esittää, että Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan seurakunnat lakkautetaan 31.12.2024 ja liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien niin, että seurakunnan alueena on Jyväskylän kaupungin, sekä Joutsan, Luhangan; Petäjäveden ja Toivakan kuntien alueet. Laajenevan seurakunnan nimenä olisi Jyväskylän seurakunta.

Lahtiluoman laatiman raportin perusteella tuomiokapituli arvioi, että seurakuntajaon uudistamisen perusteet täytyvät myös Hankasalmen seurakunnan osalta.

Hankasalmen seurakunta

Hankasalmen seurakunnan jäsenmäärä on vuosina 2013-2022 laskenut 1004 jäsenelle, 22,42 %:a. Jäsenrakenne vuoden 2023 lopussa on voimakkaasti yli 60-vuotiaisiin painottunut, jäsenistä 44,2 %:a on yli 60-vuotiaita. Jäsenmäärä laskee noin 100 jäsenellä vuodessa.

Seurakunnan veroprosentti on 1,95, seurakunta ei laskenut veroprosenttia kirkkohallituksen suosituksen mukaisesti. Seurakunnan tilikaudet ovat olleet alijäämäisiä 2022 ja 2023. Tilikaudet 2021 ja 2022 olisivat olleet alijäämäisiä ilman poistoeron muutosta, mikä on käytännössä vanhojen investointivarausten purkamista. Investointien tekemättä jättäminen ja siihen tehtyjen varausten purkaminen pitkällä aikavälillä auttaa tuloksen

14.02.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

korjaamisessa, mutta sitä ei voida pitää kestäväenä taloudenpitona. Vuonna 2018 seurakunnan taseessa on ollut poistamatonta poistoeroa 732 496 euroa. Nykyisellä tahdilla varauksella on mahdollista korjata tilikauden tulosta vuoteen 2030. Tuomiokapitulin tulkinnan mukaan poistoeron muutosta voidaan pitää kertaluonteisena eränä.

Seurakunnalla on merkittävästi korjausvelkaa, mikä on osaltaan auttanut maksukyvyn vahvistamista.

Seurakunnan henkilöstömäärä on n. 10, se on haavoittuvainen ja sen osalta piispantarkastuksen seurantakäynnin yhteydessä on todettu, että se ei kestä enää vähennyksiä.

Seurakunnan hallinnossa on ollut haasteita, joihin tuomiokapituli on joutunut puuttumaan vuosien saatossa. Asiaan on kiinnitetty huomiota myös piispantarkastuksessa 3.10.2021. Piispantarkastuksen seurantakäynnin raportissa on todettu, että

Kirkkoherranvirkaa on toistuvasti hoidettu erilaisin sijaisjärjestelyin. Sijaisten saaminen on osoittautunut erittäin vaikeaksi.

Seurakunnan toimintakyvyn turvaamiseksi tuomiokapituli katsoo aloitteen tarkoituksenmukaiseksi.

Yhteenveto

Selvittäjänä toimineen Lahtiluoman raporttiin ja edellä esitettyjen Hankasalmen seurakuntaa koskevien perusteluiden myötä tuomiokapituli pitää tarpeellisena seurakunnan toimintakyvyn turvaamiseksi laajentaa seurakuntajaon muutosta koskevaa aloitetta koskemaan myös Hankasalmen seurakuntaa.

Esitys

Tuomiokapituli päättää:

1. Tehdä kirkkolain 2 luvun 14 §:n mukaisen aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi siten, että:
 - a. Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakunnat lakkautetaan 31.12.2024 ja liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien niin, että seurakunnan alueena on Jyväskylän kaupungin, sekä Joutsan, Luhangan; Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen kuntien alueet. Laajenevan seurakunnan nimenä olisi Jyväskylän seurakunta.
 - b. Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien kirkkoherranvirat lakkaavat 31.12.2024
 - c. Lakkautettavien Joutsan, Petäjäveden Toivakan, Hankasalmen seurakuntien toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevat viranhaltijat ja työntekijät siirretään heille soveltuviin laajentuvan Jyväskylän seurakunnan virkoihin tai työsopimussuhteisiin tehtäviin lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta 5 luvun 34 §:n perusteella. Siirretyllä viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus saada palvelussuhteeseensa kuuluvat edut sellaisina, etteivät ne siirron ajankohtana ole epäedullisemmat kuin hänelle aikaisemmin kuuluneet vastaavat edut.

14.02.2024

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

- d. Joutsan, Petäjaveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien omaisuus siirtyy 1.1.2025 lukien Jyväskylän seurakunnalle, joka kyseisestä ajankohdasta alkaen vastaa siirrettyyn omaisuuteen kohdistuvista veloista ja muista velvoitteista.
 - e. Vapaaehtoisia rahastoja, jotka on perustettu määrättyä tarkoitusta varten tai lahja- tai testamenttivaroin, käytetään edelleen niiden tarkoitusten ja ehtojen mukaisesti.
 - f. Laajentuvan Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuusto 1.1.2025 lukien muodostetaan vuoden 2022 seurakuntavaalien tuloksen perusteella.
2. Velvoittaa Jyväskylän, Joutsan, Petäjaveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakunnat tiedottamaan viipymättä seurakuntalaisia aloitteesta kuulutuksella, jossa ilmoitetaan seurakuntalaisille varatusta 14 päivän määräajasta jättää tuomiokapitulille kannanotto aloitteesta. Kuulutus on julkaistava seurakuntien verkkosivuilla viimeistään 16.2.2024. Tuomiokapituli valtuuttaa lakimiesasessorin ohjeistamaan seurakuntia kuulutuksen laadinnassa
 3. Toteaa, että lakimiesasessori toimittaa seurakuntalaisilta saadut huomautukset aloitteen kohteena oleville seurakunnille 1.3.2024
 4. Pyytää Jyväskylän, Joutsan, Petäjaveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien kirkkovaltuustoja lausumaan aloitteesta. Lausunnot tulee toimittaa tuomiokapitulille 17.4.2024 mennessä. Lausuntoa varten kirkkovaltuustojen on kuultava seurakunnan toimielimiä ja seurakuntalaisia.

Päätös	Päätettiin esityksen mukaisesti. Pappisasessori Kirsi Pohjola ja hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Eino Nissinen eivät osallistuneet keskusteluun eivätkä päätöksentekoon.
Toimenpiteet	Tiedoksi ja toimeksi Jyväskylän seurakunta, Joutsan seurakunta, Petäjaveden seurakunta, Toivakan seurakunta, Hankasalmen seurakunta
Lisätiedot	Tuomas Hemminki, tuomas.hemminki@evl.fi
Muutoksenhaku	Päätökseen ei kirkkolain 12. luvun 4 §:n mukaan saa hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua.

ESITYS SEURAKUNTAJAON UUDISTAMISESTA ETELÄISEN KESKI-SUOMEN SEURAKUNNISSA

Turussa 30.1.2024

Sami Lahtiluoma
kehittämiskonsultti
Kirkkopalvelut ry

SISÄLLYS

1	YLEISTÄ	3
1.1	Toimeksianto	3
1.2	Toimeksiannon ja selvityksen lähtökohtia	4
2	SELVITYSTYÖN PROSESSI	6
3	SEURAKUNTIEN AIEMPI KEHITYS JA TULEVAT NÄKYMÄT	9
3.1	Yleisesti selvityksen seurakunnista	9
3.2	Hankasalmen seurakunta	11
3.3	Joutsan seurakunta	15
3.4	Jyväskylän seurakunta	19
3.5	Muuramen seurakunta	21
3.6	Petäjaveden seurakunta	24
3.7	Toivakan seurakunta	27
3.8	Uuraisten seurakunta	30
4	SEURAKUNTAJAON VAIHTOEHTOJA	34
4.1	Yhden seurakunnan malli	34
4.2	Seurakuntayhtymä-malli	37
5	EHDOTUS SEURAKUNTAJAON MUUTOKSESTA	39

LÄHTEET

1. YLEISTÄ

1.1 Toimeksianto

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli (kapituli) päätti istunnossaan 16.11.2022 tehdä aloitteen seurakuntajaon muuttamiseksi Jyväskylän, Toivakan, Joutsan, Muuramen, Uuraisten, Hankasalmen ja Petäjäveden seurakuntien osalta sekä määrätä *kehittämiskonsultti, KTM Sami Lahtiluoman*, selvitysmieheksi selvittämään seurakuntajaon uudistamista mainittujen seurakuntien osalta, asettaen selvityksen valmistumisen takarajaksi 31.1.2024.

Päätöksen valmistelussa nostettiin esiin seuraavia huomioita, jotka ovat myös ohjanneet tätä selvitystä:

- Kapitulin päätöksen taustalla todetaan olevan Joutsan ja Toivakan seurakuntien esitykset seurakuntajaon uudistamisen selvittämisestä.
- Kapitulin näkemyksen mukaan seurakuntajaon uudistamisen selvittäminen ainoastaan Toivakan ja Joutsan seurakuntien osalta ei ole tarkoituksenmukaista. Kun otetaan huomioon Keski-Suomen seurakuntien koko, jäsenmäärän kehitys ja jäsenrakenne, voidaan todeta, että Jyväskylän seurakunnan rooli kaikissa seurakuntajakojen muutoksissa on olennainen.
- Jyväskylän seurakunnan läheisyydessä sijaitsevat myös Uuraisten, Petäjäveden, Hankasalmen ja Muuramen seurakunnat, jotka on siis otettu mukaan tähän selvitykseen.
- Mikäli selvityksen lopputuloksena ei ole esitystä kaikkien selvitykseen osallistuvien seurakuntien seurakuntajaon uudistuksesta, tulisi selvityksessä kartoittaa muita mahdollisia ratkaisuja ja aikatauluja.

Kapitulin päätöksenä oli aloite nimenomaan seurakuntajaon muutoksesta, koskien kaikkia seitsemää seurakuntaa. Prosessin aikana nousi esiin myös toive yhteistyömahdollisuuksien tutkimisesta, mutta tässä prosessissa sitä ei ole tutkittu, sillä toimeksianto koski vain seurakuntajakoa ja siihen liittyen seurakuntien toimintakyvyn arvioimista pidemmällä aikavälillä, vaikka akuuttia kriisiä ei nyt olisikaan.

1.2 Toimeksiannon ja selvityksen lähtökohtia

Mikään seurakunta tai rakenne ei ole turvassa seurakuntiin ja niiden toimintaan kohdistuvilta muutospaineilta; kuten alhainen syntyvyys, jäsenmäärän lasku, kirkollisten toimistusten väheneminen, kiinteistöjen käyttöaste ja korjausvelka sekä haasteet kristillisen sanoman esillä pitämisessä yhteistyössä mm. kunnan kanssa, erityisesti varhaiskasvatus ja koulut. Nämä kaikki tekijät vaikuttavat myös selvityksen seurakuntiin.

Jyväskylän seurakunnan uusi rakenne astui voimaan vuoden 2023 alusta. Rakenneuudistuksen yhtenä isona kysymyksenä oli, miten Jyväskylän seurakunnan pitäisi hallinnon, johtamisen ja toiminnan rakenteiltaan organisoitua, jotta se olisi toimiva myös tilanteessa, missä seurakuntaan mahdollisesti liittyy lähiseurakuntia.

Ajatus Jyväskylän seurakunnan organisaation soveltumisesta mahdollisiin seurakuntaliitoksiin nostettiin alun perin esille piispantarkastuksen yhteydessä. Jyväskylän seurakunnan organisaation kehittämisessä on pidetty koko ajan mielessä organisaation laajenemisen näkökulma: muutosten on ajateltu voivan valmistaa mahdolliseen tulevaan. Uuden hallintomallin ajateltiin pitävän pystyä joustamaan ja luomaan edellytyksiä uusille yhteistyörakenteille, jotta seurakuntien toimintaedellytykset pystytään turvaamaan koko alueella. Tässä suhteessa ainakin kahden mahdollisen kehityskulun nähtiin helpottuvan uudessa rakenteessa: joko pienten lähiseurakuntien liittyminen Jyväskylän seurakuntaan tai vaihtoehtoisesti organisaation laajenemisen myötä tapahtuva muutos seurakuntayhtymäksi (Rakenneselvitys, 2022). Alueellisen seurakuntayhtymän mahdollisuus esitettiin siis jo Jyväskylän seurakunnan uutta organisaatiota luotaessa.

Petäjävesi ja Hankasalmi ovat juuri olleet vastaavassa liitosselvityksessä. Silti kapituli on nähnyt molempien seurakuntien tilanteen sellaiseksi, että on tarpeen vielä selvittää seurakuntajaon muutoksen tarvetta niidenkin kohdalla.

Kaikkia selvityksen seurakuntia koskee jäsenmäärän lasku, eniten jäsenmäärä on laskenut kuitenkin Hankasalmella, Joutsassa, Petäjävedellä ja Toivakassa (vuosina 2013 – 2022 lasku on ollut 15,18 – 23,81 prosenttia).

Kaikilla selvityksen seurakunnilla, paitsi Jyväskylällä ja Muuramalla, on erittäin korkea veroprosentti. Petäjävesi nosti veroprosentin taas 1,9:ään vuodelle 2024. Kirkkohallituksen suositus maksimiksi on 2,0, joka on jo käytössä Joutsassa. Taloutta ei voi siis enää parantaa veroprosenttia nostamalla, vaan ainoastaan menoja karsimalla. Osa seurakunnista

kuitenkin näkee, että henkilöstöä ei voi enää vähentää, joten tilanne on hyvin vaikea, varsinkin kun kokonaiskirkossa on edelleen paineita nostaa kirkon palkkoja, jotta turvattaisiin osaavan työvoiman saanti ja työssä pysyminen. Kirkon uusi, palkkoja nostava, palkkaratkaisu tulikin nyt voimaan vuoden 2024 alusta.

Pienemmillä seurakunnilla on suuria vaikeuksia selvitä yksin mittavista kiinteistöjen korjaus- ja kunnostushankkeista, joita parhaillaan on menossa tai tulossa ihan lähiaikoina. Kiinteistöjä ei tarvitse olla montaa, kun yhdenkin isomman kohteen kunnostus voi helposti viedä pieneltäkin seurakunnalta puoli miljoonaa euroja. Vaikka velkaa ei kaikilla vielä ole, on hyvä muistaa, että korjausvelkakin on velkaa. Vähänkin isommissa korjaushankkeissa seurakunnat ovat hyvin riippuvaisia Kirkkohallituksen avustuksista, joita kuitenkin annetaan lähinnä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjaamiseen.

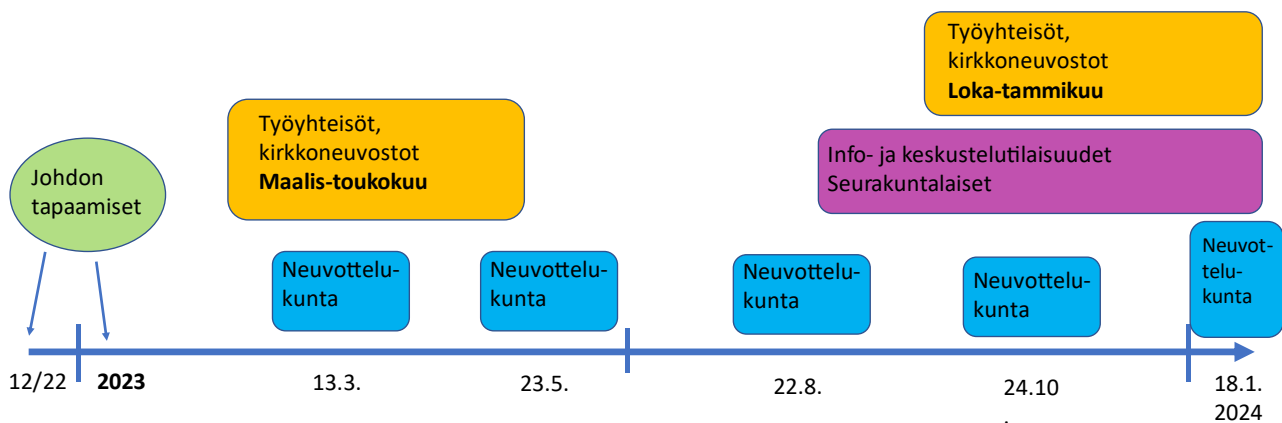
Alijäämäisen talousarvion kääntäminen ylijäämäiseksi, ilman omaisuuden myyntiä, on erittäin vaikeaa, varsinkaan jos keinoina ei haluta käyttää henkilöstövähennyksiä. Tähän liittyen iso kysymys on, onko kaikille työntekijöille riittävästi enää töitä jäsenten jatkuvasti vähentyessä? Johdon tehtävä on jatkuvasti huolehtia siitä, että työyhteisössä on kaikilla sopiva määrä työtä – ei liikaa, ei liian vähän. Tämä on tärkeä asia, kun mietitään henkilöstön oikeaa määrää. On helpompi sanoa, että resursseja on liian vähän kuin, että niitä on liikaa suhteessa jäseniin.

Jos tämän selvityksen pohjalta päädytään liitoksiin, pitää samalla suostua siihen, että osa päätöksistä tehdään nykyistä kauempana ja, että yhteisessä taloudenpidossa voi tulla samanlaisia haasteita, kuin on nyt itsenäisenä pienemmässä seurakunnassa. Tämän seurauksena toimintaa ja sen laajuutta tulee jatkuvasti tarkastella, sillä myös Jyväskylän talous on jatkossa entistä tiukemmalla.

Yleisesti voi sanoa, että selvityksen kaikkein pienimmissä seurakunnissa (ei Muurame) työntekijöiden keskuudessa on liitokselle kannatusta tai he vähintään pitävät liitosta Jyväskylän kanssa realismina tulevaisuudessa. Sen sijaan luottamushenkilöiden keskuudessa on myös voimakasta vastustusta. Työntekijät kannattavat yhdistymistä nimenomaan saadakseen työkavereita ja oman isomman tiimin, jossa työskennellä, nykyisen yksin työskentelyn sijaan. Liitokselta odotetaan myös ammattimaista kiinteistöhoitoa ja toimintaresurssien turvaa. Liitosta taas vastustetaan itsenäisyyden ja päätösvallan menettämisen takia sekä palveluiden (jumalanpalvelukset, tapahtumat, paikallinen toiminta) vähentymisen pelosta.

”Jos ollaan itsenäisiä, on pakko tehdä henkilöstövähennyksiä. Jos liitytään Jyväskylään, tarvitaan myös henkilöstövähennyksiä, mutta sama palvelu saadaan alhaisemmalla veroprosentilla.”

2. SELVITYSTYÖN PROSESSI

Aloitin selvitystyön ja tilannekuvan muodostamisen tapaamalla ensin jokaisen seurakunnan viranhaltijajohtoa, pienemmissä seurakunnissa kirkkoherraa ja talouspäällikköä, Jyväskylässä johtoryhmää. Sen jälkeen tapasin keväällä 2023 jokaisen seurakunnan työntekijöitä ja kirkkoneuvostoja; sama toistui syksyllä. Tosin johtuen Jyväskylän seurakunnan suuresta koosta tapasin vain johtavia viranhaltijoita ja luottamusmiehiä (keväällä) sekä kirkkoneuvoston. Selvitystyössä käytiin myös seurakuntien välisiä keskusteluja viidessä neuvottelukunnan kokouksessa, joissa oli kustakin seurakunnasta enintään viisi edustajaa: johtavia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita. Syksyllä tapasin vielä kerran Jyväskylän seurakunnan kirkkoneuvoston sekä pidin teams-kokouksen johtoryhmän kanssa. Tämän lisäksi Hankasalmen, Petäjäveden ja Joutsan seurakunnissa järjestettiin seurakuntalaisille keskusteluilta selvitystyöstä. Johtuen Hankasalmen kirkkoherran äkillisestä menehtymisestä syksyllä, vierailin toisen kerran Hankasalmella henkilöstöä ja kirkkoneuvostoa tapaamassa vasta aivan tammikuun 2024 lopussa.

Joulukuu 2022

Selvitystyö alkoi 1.12.2022. Aluksi perehdyin seurakuntia koskeviin kirjallisiin tietoihin ja tilastoihin sekä sovin tapaamisaikoja. Ennen joulua tapasin erikseen Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien kirkkoherrat ja talouspäälliköt.

2023**Tammikuu**

Jyväskylän uuden organisaation mukaisen johtoryhmän tapaaminen, aluepapit eivät olleet vielä mukana.

Muuramen, Joutsan ja Uuraisten johtavien viranhaltijoiden tapaaminen. Joutsan tapaa- misessa mukana myös kirkkovaltuuston puheenjohtaja ja juuri virasta pois jäänyt kirkko- herra. Tulevien neuvottelukunnan kokousten aikojen sopimista.

Helmikuu

Koko vuotta koskevien aikataulujen sopimista ja ensimmäisen neuvottelukunnan kokouk- sen valmistelua. Seurakuntia koskevien tilastotietojen läpikäyntiä.

Maaliskuu

Petäjäveden, Hankasalmen, Toivakan, Muuramen ja Joutsan seurakuntien henkilöstön ja kirkkoneuvoston tapaaminen.

Ensimmäinen neuvottelukunnan kokous Jyväskylän Palokassa. Aiheina olivat selvitystyön toimeksianto ja prosessi, odotukset ja ajatukset selvityksestä, yleiskatsaus seurakuntien nykytilanteeseen, jäsenkehitys, veroprosentit ja kriisiytyvän seurakunnan mittarit sekä yleiskeskustelu seurakuntien mahdollisuuksista toiminnan ja rakenteen järjestämisessä.

Huhtikuu

Taustatyötä, materiaalien lukemista. Vierailu Uuraisten seurakunnassa, jossa henkilöstön ja kirkkoneuvoston tapaamiset. Vierailu Jyväskylän seurakunnassa, jossa viranhaltijajoh- don ja yhteistyötoimikunnan tapaaminen.

Toukokuu

Jyväskylän johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tapaaminen sekä kirkko- neuvoston tapaaminen. Toinen neuvottelukunnan kokous Uraisilla ja siihen liittyvät työt. Kokouksen aiheina olivat seurakuntien henkilöstömäärät, odotukset ja pelot liitok- sista, keinot jatkaa itsenäisenä, keskustelu yhdestä seurakunnasta ja seurakuntayhty- mästä sekä selvitystyötä koskeva seurakuntien viestintä.

Kesäkuu

Tehtäväksianto seurakuntien kirkkoneuvostoille toiminnan ja resurssien arvioinnista vuoteen 2028. Seurakuntien tilinpäätöksiin 2022 tutustuminen.

Elokuu

Kolmas neuvottelukunnan kokous ja siihen liittyvä valmistelu. Kolmannessa kokouksessa Hankasalmella keskusteltiin esitetyistä yhden seurakunnan ja seurakuntayhtymän maleista.

Syyskuu

Syksyn aikataulujen ja kokousten valmistelua. Selvityksen seurakuntien talousjohdon tapaaminen Jyväskylässä ja seurakuntalaisten keskusteluilta Petäjävedellä.

Lokakuu

Seurakuntalaisten keskusteluilta Hankasalmella. Seurakuntien vastaukset resursseja koskevaan selvityspyyntöön. Neuvottelukunnan neljäs kokous Toivakassa ja kokouksen valmistelua. Kokouksen aiheina olivat yhteenveto seurakunnan toiminnan ja resurssien arviointi vuoteen 2028 -kyselystä, liitosten talousvaikutukset sekä päätöksentekomallit yhdessä seurakunnassa ja seurakuntayhtymässä.

Vierailu Petäjäveden seurakunnassa – työyhteisön ja kirkkoneuvoston tapaaminen. Jyväskylän seurakunnan kirkkoneuvoston strategiaseminaariin osallistuminen.

Marraskuu

Uuraisten, Toivakan, Muuramen ja Joutsan seurakuntien työyhteisöjen ja kirkkoneuvostojen tapaaminen.

Joulukuu

Teams-kokous Jyväskylän seurakunnan johtoryhmän kanssa.
Selvitysraportin kirjoitusta.

2024**Tammikuu**

Joutsan seurakunnan keskusteluilta. Neuvottelukunnan viimeinen kokous Muuramessa, jossa aiheina olivat esityksen yleiset suuntaviivat ja selvitystyön jälkeinen prosessi. Hankasalmen seurakunnan työyhteisön ja kirkkoneuvoston tapaaminen.
Selvitystyön raportin valmistuminen.

3. SEURAKUNTIEN AIEMPI KEHITYS JA TULEVAT NÄKYMÄT

3.1 Yleisesti selvityksen seurakunnista

Kuvaan aluksi seurakuntia yhteisesti eri näkökulmista, näin kokonaisuutta on helpompi hahmottaa ja seurakunnan voi nähdä suhteessa selvityksen muihin seurakuntiin. Tämän jälkeen kerron seurakuntajakoon liittyvät näkemykseni jokaisesta seurakunnasta erikseen.

Alla oleva taulukko kuvaa seurakuntien jäsenkehitystä 10 vuoden aikana sekä tilannetta lokakuussa 2023. Lisäksi siinä on jäsenennuste 2033, joka on otettu Kirkon tilastoista. Luvut näyttävät, miten myös yhteinen jäsenmäärä on laskussa, joten taloutta ja toimintaa pitää jatkossakin yhdessä sopeuttaa muuttuvaan tilanteeseen.

Seurakunta	Väkiluku, läsnäoleva				31.10.	Nykykehitys	Muutos lkm	Muutos-%
	2013	2016	2020	2022	2023	Enn. 2033	2013-2022	2013-2022
Hankasalmi	4 479	4 158	3 694	3 475	3 405	2 586	-1 004	-22,42 %
Joutsa	4 692	4 274	3 788	3 575	3 463	2 754	-1 117	-23,81 %
Jyväskylä	96 782	95 598	93 964	92 264	92 262	81 403	-4 518	-4,67 %
Muurame	7 704	7 727	7 504	7 414	7 395	6 585	-290	-3,76 %
Petäjävesi	3 319	3 126	2 815	2 629	2 580	2 051	-690	-20,79 %
Toivakka	1 917	1 785	1 668	1 626	1 589	1 395	-291	-15,18 %
Uurainen	2 782	2 753	2 663	2 582	2 592	2 157	-200	-7,19 %
Yhteensä	121 675	119 421	116 096	113 565	113 286	98 931	-8 110	-6,67 %

Suhteellisesti eniten jäseniään menettäneet seurakunnat ovat Joutsa, Hankasalmi ja Petäjävesi. Toivakan jäsenmäärä taas on jo reilusti alle 1600 tällä hetkellä.

Kuten edellä mainittu, monen seurakunnan kirkollisveroprosentti on erittäin korkea, Joutsassa Kirkkohallituksen suosituksen ylärajassa. Näin ollen talouden suunnan kääntäminen veroprosenttia nostamalla ei näissä seurakunnissa enää onnistu. Ohessa vuoden 2024 veroprosentit.

	Veroprosentti
Seurakunta	2024
Hankasalmi	1,95
Joutsa	2,00
Jyväskylä	1,45
Muurame	1,55
Petäjävesi	1,90
Toivakka	1,95
Uurainen	1,95

Seuraavassa taulukossa näkyvät seurakuntien henkilöstömäärät ja henkilöstötyövuodet tilanteen 31.12.2022 mukaan.

Henkilöstö 31.12.2022	Hankasalmi	Joutsa	Muurame	Petäjävesi	Toivakka	Uurainen	Jyväskylä	Yhteensä
Vakituiset	9	5	20	9	7	8	242	300
Määräaikaiset	1	6	2	1			55	65
Yhteensä	10	11	22	10	7	8	297	365
Henkilötyövuodet	12	12	22	11	8	7	325	397

Jyväskylän seurakunnan henkilöstömäärään sisältyy myös Aluekeskusrekisteri, jossa on yli 20 työntekijää sekä IT-aluekeskus, Perheasiain neuvottelukeskus ja Sairaalasielunhoito, jotka kaikki palvelevat muitakin selvityksen seurakuntia.

Henkilöstöön liittyen selvityksen aikana nousi esiin huoli erityisesti taloushenkilöstön jakamisesta pienemmissä seurakunnissa. Vaikka Kipa (Kirkon palvelukeskus) huolehtii monista taloushallinnon rutiinitehtävistä, jää taluspäälliköille paljon mitä erilaisempia tehtäviä, kuten vastuu kiinteistöistä. Lisäksi taloustehtävissä tulee aina kiinnittää huomiota vaarallisiin työyhdistelmiin, joiden välttäminen yksin asioista vastaten on vaikeaa.

Tilinpäätökset vuodelta 2023 valmistuvat vasta myöhemmin keväällä 2024, joten talouden tunnusluvut ovat vuodelta 2022. Kaikilta osin ne eivät kuvaa täysin nykytilannetta. Esimerkiksi Muuramalla ja Petäjävedellä tulee olemaan vuoden 2023 luvuissa merkittävästi enemmän lainaa, johtuen kummankin seurakunnan rakennushankkeista.

Selvityksen tilinpäätöstiedot on vertailukelpoisuuden vuoksi otettu Kirkon tilastoista, joten jossain kohden luvut saattavat hieman poiketa seurakunnan omista luvuista.

Talouden tunnuslukuja 2022	Hankasalmi	Joutsa	Jyväskylä	Muurame	Petäjavesi	Toivakka	Uurainen
Kirkollisverotulot/jäsen	249	252	237	273	251	270	255
Vuosikate/jäsen	16	48	43	91	14	55	29
Tilikauden ylijäämä/jäsen	-8	27	20	73	-10	43	11
Rahavarojen riittävyys, pv	262	196	280	74	46	103	160
Rahoitusvarallisuus/jäsen	193	162	264	6	-95	138	-96
Lainakanta/jäsen	0	0	0	23	82	0	192

3.2 Hankasalmen seurakunta

Jäsenyys

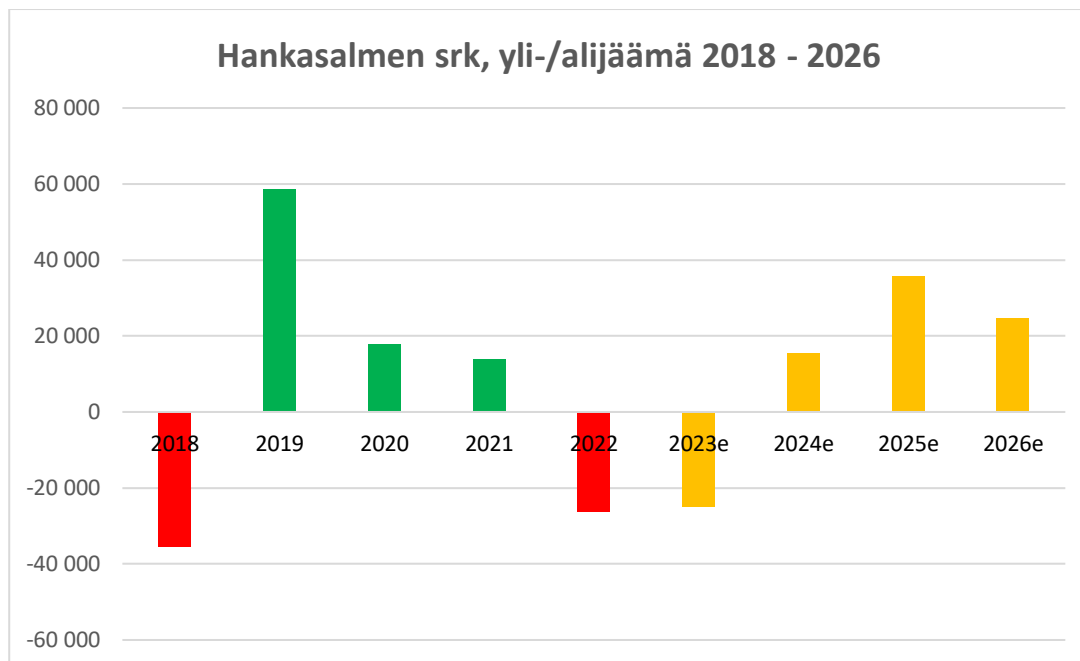
31.10.2023 seurakunnassa oli jäseniä 3 405. Viimeisen 10 vuoden aikana jäsenmäärä on vähentynyt noin 100 / vuosi. Muilu (2021) nosti Hankasalmen jäsenmäärän laskun merkittävimmäksi syyksi seurakuntajaon muutokselle. Vuosina 2021 - 2022 jäsenmäärä laski 104 jäsenellä eli 2,9 %. Kyse on merkittävästä vuosimuutoksesta. Muuttoliikkeellä on Hankasalmen seurakunnan väkiluvun kehitykseen suuri vaikutus.

Talous

Tilikaudet 2019 – 2021 ovat olleet ylijäämäisiä, vuodet 2018 ja 2022 taas alijäämäisiä. Talousjohdon arvion mukaan vuoden 2023 alijäämäksi tulee noin 25 000 euroa, vaikka metsätalouden tuloja saatiin lähes puolet enemmän kuin normaalivuosina. Talousarvion 2024 ja toiminta- ja taloussuunnitelman (TTS) 2025 – 2026 mukaan vuodet 2024 – 2026 ovat jonkin verran ylijäämäisiä.

Rahaa ja pankkisaamisia oli taseessa 31.12.2022 yhteensä 813 203 €, edellisten tilikausien ylijäämää 206 396 € (1.1.2023) sekä poistoeroa ja vapaaehtoisia varauksia 564 986 €. Näin ollen seurakunnalla on vielä rahoitusvarallisuutta ja rahavarojen riittävyys hyvällä tasolla. Tilannetta kuitenkin heikentää merkittävästi kiinteistöjen korjaustarpeet ja korjausvelka, joka kasvaa vuosi vuodelta. Vuosina 2013-2022 seurakunta on käyttänyt investointeihin vain 197 425 € eli hyvin vähän. Tammikuussa 2024 talousjohdolta saadun ennakkotiedon mukaan edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.2024 supistuu 186 000 euroon, johtuen alijäämäisestä vuodesta 2023.

Seurakunta sai vuonna 2023 merkittävän testamentin (0,95 milj. euroa), joka on osoitettu Hankasalmen alueen diakoniatyöhön ja tarkemmin vielä vanhuksille ja vammaisille. Diakonia-avustukset 15 000 euroa maksetaan kokonaan testamenttirahoista, samoin osa diakoniatyöntekijän palkasta.

Seurakunta on saanut Kirkkohallitukselta verotulojen täydennysavustusta. Vuonna 2022 sitä saatiin 13.680 € ja vuonna 4.336 € vuonna 2023.

Hankasalmen seurakunnan taloudellinen tilanne on kiristymässä. Vuosien 2022 ja 2023 toteutumat ovat alijäämäisiä. Seurakunnalla on poistoerossa ja varauksessa ”jemmassa” rahaa, mikä pehmentää alijäämiä.

Seurakunnalla on metsätaloussuunnitelman mukaista metsää 290 ha ja voimassa oleva metsätaloussuunnitelma vuosille 2018 -2027. Tilinpäätöksessä 2022 todetaan, miten metsätalouden tulo on merkittävä tulonlähde seurakunnalle ja, että tämä tulo tulisi käyttää pääasiassa investointeihin. Näin ei kuitenkaan tapahdu, vaan nämäkin tulot menevät palkkoihin ja toimintaan. Metsätalous tuotti vuonna 2022 noin 62 000 euroa nettona.

Henkilöstö

Seurakunnassa on viime vuosina ollut useita kirkkoherroja, vuoden 2023 aikana jo neljä. Osin tähän on syynä juuri valitun kirkkoherran äkillinen menehtyminen marraskuussa 2023. Hänen virkaansa hoitamaan valittu kirkkoherra oli vain kaksi kuukautta, joten seurakuntaan tulee taas alkuvuodesta 2024 uusi kirkkoherra. Työyhteisölle tämä on erittäin kuluttavaa. Kaikenlainen pitkäjänteinen toiminnan kehittäminen kärsii tai sitä ei ole, kun

ei ole toiminnan pysyvää johtoa. Tämä vaikuttaa myös työn iloon ja tulevaisuuden uskoon. Tässä kohdin on paikallaan vielä mainita, että tämä kirkkoherrojen tilapäisyys alkoi työyhteisön kertoman mukaan jo 2017.

Henkilöstössä on odotusta, että saataisiin ”joku selvitys” liitosasiaan, sillä juuri päättyi edellinen selvitys Laukaan kanssa.

Selvitysmiehen resurssikyselyyn seurakunta vastasi, että työntekijöitä on nyt 12, eikä vuoteen 2028 mennessä työntekijämäärässä ennusteta tapahtuvan suuria muutoksia. Elokuusta 2021 alkaen seurakunta on ostanut lastenohjaajan työpanoksen ostopalveluna.

Kiinteistöt

Seurakunnalla on kokoonsa nähden mittava kiinteistökanta. Kiinteistöjä onkin todettu olevan liikaa ja niistä ollaan luopumassa, mutta ne eivät ole menneet kaupaksi.

Vuonna 2021 kirkkovaltuusto teki päätöksen, että Aseman ja Niemisjärven seurakuntakohteista, leirikeskus Hännilästä sekä virastorakennuksesta (ent pappila) luovutaan. Hautausmaan kiinteistöt, kirkko ja kirkonkylän seurakuntatalo jäävät. Aseman seurakuntakoti oli myynnissä vuonna 2022, mutta yhtään tarjousta ei saatu. Muiden kiinteistöjen myyntiin laittaminen ei ole edennyt. Aseman seurakuntakoti on toistamiseen laitettu myyntiin syyskuussa 2023. Virastorakennuksessa sijaitsevat monen työntekijän työhuone, eikä vielä ole tietoa, mihin nämä sijoittuvat, mikäli virastorakennus myydään.

Seurakunnassa ei ole tehty isompia investointeja viime vuosina ja tulevina vuosina on varauduttava ainakin siunauskappelin katon uusimiseen tai korjaukseen sekä ulkomaalaukseen. Myös kirkon ulkomaalaus on edessä muutaman vuoden kuluessa. Joulukuussa 2023 saamani tiedon mukaan kirkon kuntotutkimus teetetään keväällä 2024. Tämän hetken arviona on, että kirkon ulkovuori maalataan lähivuosina ja hinta voi nousta jopa miljoonaan euroon.

Hankasalmen seurakunta on siis säästänyt rahaa lykkäämällä investointeja. Mutta ottaen huomioon tulevien remonttien kokoluokan, rahaa pitäisi olla kerättynä vielä nykyistä enemmän. Tämän hetken vuositulokset eivät kerrytä investointeihin tarvittavaa rahaa, päinvastoin. Investointeja rahoitetaan kirkossa myös kirkkohallituksen avustuksilla ja pankkilainoilla, mutta lainat pitää maksaa myös takaisin.

Toiminta

Vuotta 2028 koskevassa resurssikyselyssä oli kysymys: Mihin työmuotoihin toiminta painottuu viiden vuoden kuluttua, ottaen huomioon kunnan väkiluvun kehitys ja ikärakenne? Seurakunta vastasi seuraavasti:

- Seurakuntamme tarjoaa monimuotoista toimintaa kaikenikäisille ja rakentaa sukupolvien välistä yhteyttä.
- Rippikouluikäluokat tulevat puoliintumaan 30-luvulle tultaessa. Varhaiskasvatuksen osalta päiväkerhotoiminta supistuu vähäisen lapsimäärän johdosta. Syksyllä 2023 seurakunnassa arvioitiin vielä, että 15v päästä tulee olemaan vain yksi vajaa rippariryhmä, kun nyt on vielä 2,5 ryhmää.
- Diakonia- ja vanhustyöllä on vahva jalansija ja tätä toimintaa tullaan tulevaisuudessa kehittämään seurakunnan saaman huomattavan testamentin avulla. Koska lapsia syntyy yhä vähemmän ja vihkimisten vähentyessä, kirkolliset toimitukset keskittyvät yhä enemmän hautaan siunaamisiin.
- Hankasalmen seurakunnan ylpeys on pitkään ollut täysin vapaaehtoisten ylläpitämä lähetyksen kirpputori, joka on ollut auki kuutena päivänä viikossa läpi vuoden. Kirpputorin vastuunkantajajoukko muodostuu iäkkäämmistä henkilöistä ja tässä toiminnassa tulle rekrytoida jatkuvasti uusia vapaaehtoisia.

Työntekijät puhuvat siitä, miten myös Hankasalmen seurakunnan toimintaa vaivaa sijaispuute. Sama mainitaan talousarviossa 2024: Lomien ja lyhyiden virkavapaiden ajalle ei palkata sijaisia (pois lukien kirkolliset toimitukset), joten työntekijän työmäärä kasvaa entisestään eikä lomina pystytä pitämään säädettyssä ajassa. Sijaisten puute tulee näkyviin mm. diakoniatyössä ja lapsityössä - työntekijöiden loma-aikoina toimintaa ja palvelua ei pystytä tarjoamaan.

Arvio

Vakituisen toimintaa pitkäjänteisesti kehittävän kirkkoherran saaminen seurakuntaan olisi erittäin tärkeää kokonaisuuden johtamisen ja työyhteisön jaksamisen näkökulmasta sekä hyvän yhteistyön rakentamiseksi luottamushenkilöiden kanssa.

Seurakunta pärjää omillaan rahoitusvarallisuutensa turvin vielä muutaman vuoden. Selviytyksen aikana tuotiin esille joitakin keinoja talouden pitämiseen tasapainossa, niistä merkittävin henkilöstömäärän arviointi suhteessa jäsenmäärään. Tässä kohdin eläköitymiset

tai siirtymiset muualle ovat hyviä tarkastelukohtia. Jäsenmäärän lasku, vaikeus kääntää taloutta ylijäämäiseksi ja erityisesti tulossa oleva iso kirkon maalaushanke sekä muut kiinteistökannan kautta tulevat menot tulevat kuitenkin rasittamaan seurakuntaa niin paljon, että jatkossa itsenäisenä selviäminen on hyvin vaikeaa.

Turvataksien toimintaansa seurakunnan pitää pyrkiä eroon kiinteistöistä, joita seurakunta ei toimintaansa tarvitse. Näin rahavarat saadaan paremmin riittämään toimintaan, eikä niitä tarvitse käyttää kiinteistöjen juokseviin menoihin.

Jatkoa ajatellen seurakunnan päätöksentekijöillä on minulle kerrotun mukaisesti valmiutta hoitaa hallinnon asioita yhdessä muiden seurakuntien kanssa. Tämä voisi antaa hyvää pohjaa esimerkiksi seurakuntayhtymää ajatellen.

3.3 Joutsan seurakunta

Jäsenyys

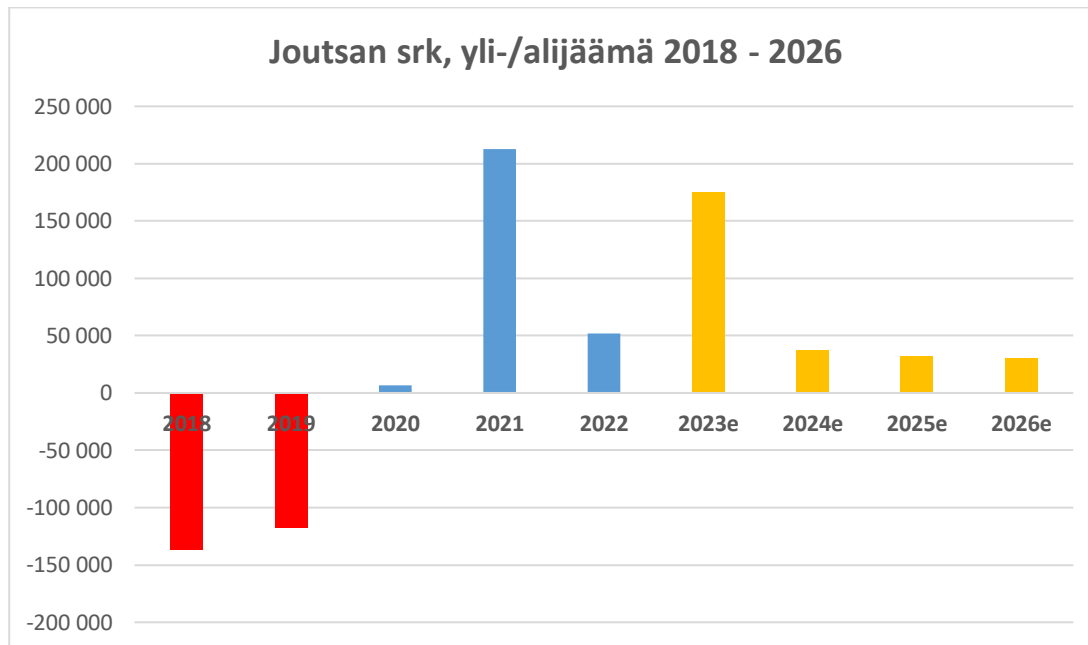
31.10.2023 seurakunnassa oli jäseniä 3 463. Vuosina 2013 – 2022 jäsenmäärä on vähentynyt 1 117 jäsenellä (-23,81 %), selvityksen seurakunnista eniten. Suurin syy tähän on alueen ikärakenne. Vanhusväestöä on paljon ja lapsia syntyy vähän. Keväällä 2023 Kuntaliiton seminaarissa nimenomaan Joutsaa käytettiin esimerkkinä kunnasta, jossa ikäpyramidi on kolmion kärki alaspäin. Tosin tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että Joutsan seurakunta toimii kahden kunnan alueella. Luhanka on vielä itsenäinen kunta.

Talous

Tilikaudet 2018 – 2019 ovat olleet alijäämäisiä, vuodet 2020 - 2022 taas ylijäämäisiä. Ilman kertaluonteisia eriä myös vuodet 2020 – 2022 olisivat olleet alijäämäisiä. Talousjohto arvioi vuodesta 2023 tulevan 175 000 euroa ylijäämäinen, johtuen ennakoitua suuremmista verotuloista ja tonttien myyntituloista.

Talousarvion 2024 mukaan seurakunnan talouden tasapainottamiseksi kirkollisverojen tuottoa pyritään edelleen maksimoimaan 2,00 %:n kirkollisverolla. Talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmat vuosille 2025-2026 näyttävät ylijäämäisiltä nimenomaan puunmyyntitulojen ansiosta.

Talousarvion vuodelle 2024 ja suunnitelmavuosien 2025 - 2026 mukaan kirkollisverotulo ei riitä kattamaan seurakunnan kuluja ja seurakunnan taloutta rasittavat useat kiinteistöt.

Rahaa ja pankkisaamisia oli taseessa 31.12.2022 yhteensä 600 629 € ja rahoitusarvopapereita 106 408 €, edellisten tilikausien ylijäämän ollessa 284 161 € (1.1.2023). Tilillä on siis rahaa, mutta se on tullut puun ja tonttien myynnistä. Ilman myyntejä perustulo ei riittäisi menojen kattamiseen.

Seurakunta on itse arvioinut suurimmaksi taloudelliseksi riskiksi jäsenmäärän alenemisesta johtuvan kirkollisverotulojen laskemisen tulevina vuosina.

Henkilöstö

Työyhteisöstä osa tekee töitä kolmessa taajamassa Joutsassa, Luhangalla ja Leivonmäessä. Leivonmäessä ja Luhangalla on molemmissa oma kappeliseurakunta.

Henkilöstön suuri vaihtuvuus ja rekrytointi on koettu haasteena. Marraskuun 2023 tapauksessa selvitysmiehen kanssa 11 työntekijästä neljä oli ollut alle vuoden.

Tilinpäätöksessä 2022 todetaan, että henkilöstöstrategian mukaisesti henkilöstön suuruus päivitetään suhteessa tarpeeseen ja väestön kehitykseen. Merkittävänä toiminnallisena riskinä on pidetty pientä henkilöstön määrää ja ammattitaitoisten sijaisten rekrytointivaikeuksia. Vastauksessaan selvitysmiehen resurssikyselyyn seurakunta arvioi, että

säilyessään itsenäisenä henkilöstön vähennystarve olisi 1-3 työntekijää vuoteen 2028 mennessä.

Kiinteistöt

Resurssitarvekyselyssä syksyllä 2023 kysyttiin kiinteistöjen korjaustarpeista ja niiden kustannuksista/korjausvelkasta tällä hetkellä sekä näkymistä kiinteistöjen suhteen vuoteen 2028. Seurakunta vastasi:

- Vuonna 2022 korjausvelka on n. 5 milj. euroa. Kiinteistötyöryhmän suunnitelman mukaan korjausvelka 2028 olisi n. 2,2 milj. euroa. Tämä perustuu siihen, että kaikkia kiinteistöjä ei korjata. Kiinteistötyöryhmällä ei ole suunnitelmaa korjausten rahoittamisesta.

Selvitystyössä on käynyt ilmi, että seurakunnalla ei ole varaa korjata kiinteistöjään. Esimerkiksi vuodelle 2024 ei ole suunniteltu investointeja. Samoin kuin Hankasalmi, myös Joutsa lykkää investointejaan.

Tammikuussa 2024 Joutsan seurakunta järjesti kuulemis- ja keskustelutilaisuuden seurakuntalaisille, missä esiteltiin kiinteistötyöryhmän suunnitelmia ja laadittua kiinteistöstrategiaa. Strategiaa ei ole vielä hyväksytty valtuustossa. Työryhmän mukaan kaikkien kiinteistöjen korjaustarve olisi tuo mainittu 5 milj. euroa. Ottaen huomioon seurakunnan oma varallisuus ja kirkkohallitukselta mahdollisesti saatava tuki, remontteihin olisi varoja vain 823 000 – 1 646 000 euroa. Työryhmä on näin ollen suunnitellut, että osaa kiinteistöistä ei vain korjata enää. Näitä olisivat mm. Luhangan kesäkirkko, jossa on hyvin pieni käyttöaste, Luhangan asuintalo ja Leivonmäen kirkko. Tästä huolimatta korjausvelkaa jäisi edelleen 2,9 milj. euroa. Iso kysymys on jo vuosia ollut Joutsan seurakuntatalon remontointi. On esitetty, että siihen tehtäisiin vain osaremontteja, mutta onko se järkevää? Kattava remontti maksaisi 1,2 – 1,5 milj. euroa. Seurakunnalla on siis erittäin suuria haasteita kiinteistöjensä kanssa ja avoinna korjausten rahoittaminen. Kuitenkin jäsenmäärän vähentyessä kiinteistöjen tarvekin pienenee.

Vuonna 2023 on myyty kolme tonttia, vielä on runsaat 10 jäljellä. Puunmyynnistä saadaan vielä tuloja, mutta jossain vaiheessa metsätulotkin vähenevät, vaikka seurakunnalla onkin runsaasti metsämaata, noin 1000ha. Tämän hetken arvio on, että metsäkiinteistöjen käypä arvo olisi 5 milj. euroa eli sama, mitä menisi kaikkien kiinteistöjen korjaamiseen.

Toiminta

Resurssikyselyn kysymykseen, mihin työmuotoihin toiminta painottuu viiden vuoden kulluttua, seurakunta vastasi työn painottuvan ikärakenteen perusteella diakoniatyöhön.

Seurakunnassa on siis kolme aluetta ja tavoite, että kaikille tarjotaan samat palvelut. Tähän on henkilöstön mukaan vaikea päästä ajan ja etäisyyksien takia.

Ryhmäkoot ovat pienentyneet ja aktiiviset vapaaehtoiset vähentyneet. Muutos on alkanut kuulemma jo näkyä. Toimintoja ei olla vielä kuitenkaan lopetettu, mutta asiaa mietitään. Esimerkiksi ns. Torstai-klubi on alun perin ollut varttuneen väen piiri. Ennen siellä on ollut 30 osallistujaa, nyt alle 10 ja sinne on jo otettu kaikenikäisiä.

Arvio

Seurakunta ehdotti itse selvitysmiehen nimittämistä taloudellisen tilanteen korjaamiseksi. Sekä talousarviossa 2023 että 2024 todetaan: Seurakunnan voidaan todeta olevan kriisiseurakunta ja kirkkovaltuusto onkin pyytänyt vuonna 2022 tuomiokapitulia nimeämään selvitysmiehen ratkomaan seurakunnan tulevaisuutta.

Talous on ylijäämäinen vain metsämyynnin takia. Kiinteistöjen korjaustarve on merkittävä, mutta investointeihin ei ole varaa, vaikka investointilistaa karsittaisiinkin merkittävästi.

Tilinpäätöksessä 2022 todetaan, että tilikauden tulos oli ilman kertaluonteisia eriä 57 638,61 euroa negatiivinen ja kirkollisveroprosentti 2,0. Näin ollen kriisiytyvän seurakunnan yksi talousmittari täyttyi. (**Mittari:** Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.) Mittari täyttyi vuonna 2022 myös ensimmäisen kohdan mukaisesti, sillä vuodet 2020 – 2022 olivat alijäämäisiä ilman kertaluonteisia eriä.

31.12.2024 loppuu Muuramen taloushallinnon palvelu Joutsan seurakunnalle. Miten seurakunnan taloushallinto sen jälkeen järjestetään, ei ole vielä selvillä.

Joutsa kuuluu samaan Keski-Suomen hyvinvointialueeseen, johon Jyväskyläkin kuuluu, joten luottamushenkilöiden keskuudessa Jyväskylän nähtiin olevan luonteva suunta myös seurakuntaliitosta ajatellen.

Joutsan seurakunnan alueen seurakunnallinen toiminta turvataan parhaiten liittymällä Jyväskylän seurakuntaan.

3.4 Jyväskylän seurakunta

Jäsenyys

31.10.2023 seurakunnassa oli jäseniä 92 262, miltei täsmälleen saman verran kuin vuoden 2022 lopussa. Vuosina 2013 – 2022 jäsenmäärä on kuitenkin vähentynyt 4 518 jäsenellä (-4,67 %). Jäsenten väheneminen koskee siis myös Jyväskylän seurakuntaa, mutta lasku on huomattavasti hitaampaa kuin ympärillä olevissa pienemmissä seurakunnissa.

Talous

Jyväskylän seurakunnan taloudellinen tilanne on toistaiseksi vakaa. Tilikaudet 2018 – 2019 ja 2021 - 2022 ovat olleet reilusti ylijäämäisiä. Tosin ylijäämäisyyteen on vaikuttanut kertaluonteiset tulot. Ilman kertaluonteisia Vanhan pappilan ja osake-huoneistojen myyntivoittoja esimerkiksi vuosi 2022 olisi jäänyt alijäämäiseksi. Vuodelle 2023 budjetoitiin noin 0,5 milj. euroa alijäämää, mutta talousjohto arvioi vuoden 2024 vaihteessa vuodesta 2023 tulevan noin 2 milj. euroa ylijäämäisen.

Vuonna 2022 Jyväskylän seurakunnassa ei toteutunut yksikään kriisiytyvän seurakunnan talouden mittareista. 1.1.2023 taseen edellisten tilikausien ylijäämä oli 45,6 milj. euroa ja vuoden 2022 lopussa rahat, pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit olivat yhteensä 27,9 milj. euroa. Tilinpäätöksen 2022 mukaan seurakunnalla ei ollut lainaa.

Seurakunta vastasi syyskuussa 2023 kyselyyn talouden tilanteesta 2028: Lähivuosina tulos näyttää jäävän negatiiviseksi ellei siten vuoden 2023 tapaan kiinteistöjen myynti käännä tulosta plussalle.

Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 30.9.2023 yhteensä 337 henkilöä. Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa oli 243 henkilöä, joista 16 oli osa-aikaisia. Määräaikaisessa palvelussuhteessa työskenteli 94 henkilöä, joista 8 oli osa-aikaisia. Henkilöstötilinpäätöksessä 2022 todetaan, että eläköityminen mahdollistaa tehtävänkuvien muuttamisen seurakuntatoiminnan tarpeiden muuttuessa.

Liitoksia ajatellen tärkeä tieto on Jyväskylän seurakunnan henkilöstösuunnitelman vuosille 2021–2025 kirjaus ns. hälytysrajasta. Siinä todetaan seuraavaa: Mikäli henkilökustannukset ylittävät 57 % verotuloista + valtionrahoituksesta, syntyy velvollisuus tarkastella henkilöstökustannusten vähentämiskeinoja. Vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaan tämä raja ylittyi (57,58 %). Kirkkoneuvosto on keskustellut asiasta vuoden 2023 aikana, mutta on toistaiseksi päättänyt vain seurata tilannetta.

Kiinteistöt

Talousarvion 2024 ja TTS:n 2025 – 2026 mukaan seurakunnan investoinnit tulevat olemaan vuosina 2024 – 2034 yhteensä 22,2 milj. euroa.

Vastauksessaan syksyllä 2023 kiinteistöjen korjaustarpeesta ja korjausvelasta vuoteen 2028 seurakunta totesi seuraavaa:

- Jyväskylän seurakunnan kiinteistöstrategia on laadittu toimintakaudelle 2020 – 2030. Kiinteistöt on luokiteltu strategian mukaisesti säilytettäviin, selvitettäviin ja luovutettaviin. Säilytettävien kiinteistöjen korjausvelka on strategiakauden aikana noin 30 milj. euroa. Tämän lisäksi uudisrakennusten rakentamisen (Lehtisaari ja Vesalan leiri- ja toimintakeskus) kustannukset ovat noin 10 miljoonaa euroa. Kiinteistöjen käyttökuluja pyritään laskemaan sekä luopumalla tarpeettomista kiinteistöistä, että mm. parantamalla nykyisten kiinteistöjen energiatehokkuutta.

Toiminta

Jyväskylän seurakunta on toiminut uudessa organisaatiossa vuoden 2023 alusta lähtien. Seurakunnallinen toiminta jakaantuu tällä hetkellä yhteiseen seurakuntatyöhön, viestintään, perheneuvontaan, palvelemaan puhelimeen, sairaalasielunhoitoon ja muuhun seurakuntatyöhön. Suurin osa toiminnasta on kuitenkin neljällä alueella:

- keskustan alue, noin 28 000 seurakuntalaista ja noin 40 työntekijää
- pohjoinen alue, n. 18 000 ja n. 30
- itäinen alue, n. 21 000 ja n. 35
- läntinen alue, n. 23 000 ja n. 37

Resurssikyselyyn toiminnan painottumisesta seurakunta vastasi, että toiminnasta merkittävä osa painottuu tällä hetkellä varhaiskasvatukseen ja nuoriso- ja rippikoulutyöhön sekä lisäksi pappien työstä merkittävä osa on kasteita. Seurakunta ei ennakoi toiminnan merkittävää vähenemistä kasvatuksen saralla seuraavien viiden vuoden aikana.

Koulujen ja päiväkotien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyy monia avoimia tulevaisuuden kysymyksiä, vaikka tällä hetkellä tilanne Jyväskylässä on yhä varsin hyvä. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa tulee korostumaan tulevina vuosina.

Seurakunta ennakoi vuosien 2023-2028 välisenä aikana yli 75-vuotiaiden asukkaiden määrän kasvavan merkittävästi. Kun heitä on tällä hetkellä noin 12 700, vuonna 2028 tämän ikäryhmän koko on jo noin 16 000. Tämän muutoksen voi olettaa osaltaan luovan tarvetta diakoniatyön resurssien turvaamiselle.

Ratkaisevaa seurakunnan toiminnan jatkuvuuden kannalta, myös henkilöstömäärän oletettu väheneminen huomioon ottaen, on vapaaehtoistyön vahvistuminen kaikilla työaloilla.

Arvio

Seurakunnan johdossa on tällä hetkellä valmiutta liitoksiin muutaman tämän selvityksen seurakunnan kanssa ja halua toteuttaa niitä myös käytännössä seurakunnallisen toiminnan turvaamiseksi Jyväskylän seurakunnan lähialueilla.

Seurakunnalla on resursseja liitosten toteuttamiseen, silti myös laajentuvalla Jyväskylän seurakunnalla on samoja haasteita, kuin muillakin seurakunnilla, ja senkin tulee siksi jatkossa huolehtia talouden tasapainosta.

3.5 Muuramen seurakunta

Jäsenyys

31.10.2023 seurakunnassa oli jäseniä 7 395. Jäsenmäärän väheneminen vuosina 2013 – 2022 on Muuramen seurakunnassa vähäisintä (3,76 %) kaikista selvityksen seurakunnista. Seurakunnalla on hyvä asema Jyväskylän kaupungin ”kainalossa”, lapsia on paljon ja väestöpyramidi näyttää hyvältä. Tosin syntyvyyden laskusuunta koskee myös Muuramea. Talousarviossa 2024 todetaan, miten Muuramen kunnan asukasluvun ennustetaan edelleen

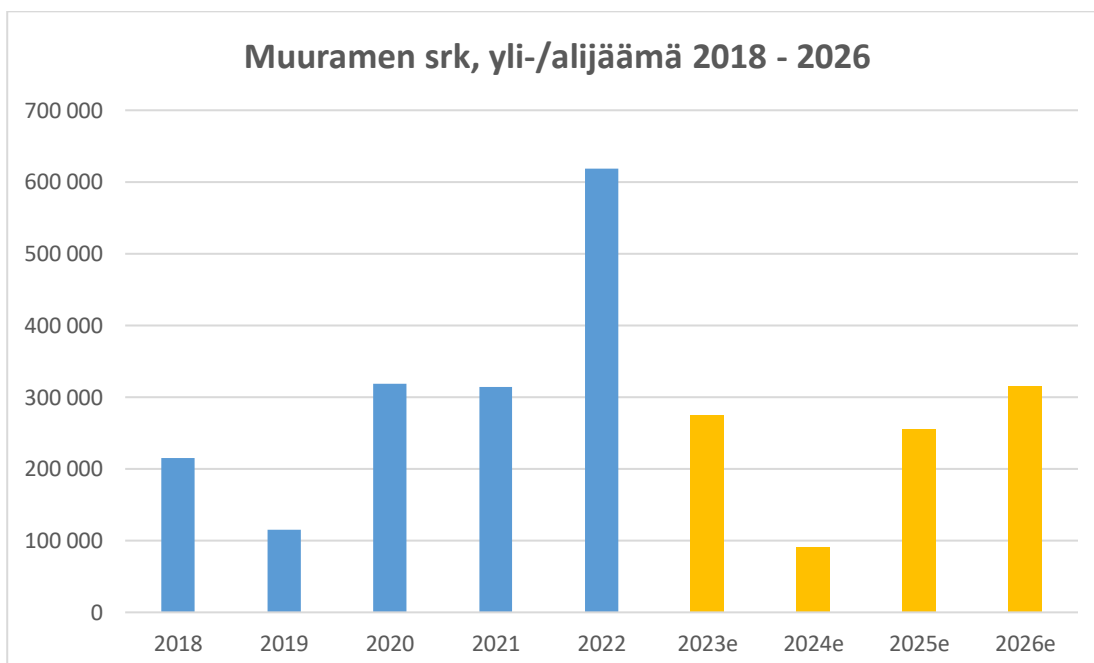
kasvavan. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan noin 1 prosenttia vuodessa. Tämä edesauttaa, että seurakunnan jäsenmäärä ei vähene niin voimakkaasti.

Talous

Seurakunnan kaikki tilikaudet vuosina 2018 – 2022 ovat olleet ylijäämäisiä. Vuoden 2022 tulokseen vaikutti suuresti puunmyynnit, joilla haettiin tietoisesti isompaa omarahoitusosuutta uuden seurakuntakodin rakentamisen rahoittamiseksi. Kun kertaluonteiset erät (puunmyyntitulot) eliminoitiin, tulos oli noin 143 526 euroa ylijäämäinen. Myös talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmat vuosille 2025-2026 näyttävät reilusti ylijäämäisiltä.

Talousjohdon arvion mukaan vuodesta 2023 tulee noin 275 000 euroa ylijäämäinen, johon tuen siitä, että verotulot ovat ylittäneet talousarvion 219 000 eurolla.

Uusi seurakuntakoti tulee kuitenkin vaikuttamaan jatkossa talouteen tiukentavasti. Tammiukuun 2024 tiedon mukaan uutta velkaa nostettiin rakennushankkeeseen 2,5 milj. euroa, hankkeen kokonaiskustannuksen ollessa 4,5 milj. euroa. Tiukentuvasta taloudesta kertoi rahavarojen riittävyys -mittari jo per 31.12.2022. Se oli 74 päivää, kun suositus on minimi 90 päivää. Tältä osin siis täytyi yksi kriisiytyvän seurakunnan mittari.

Henkilöstö

Seurakunta arvioi henkilöstömääränsä pysyvän samana vuoteen 2028 mennessä. Työntekijöissä on kokemusta, että seurakunta on sopivan pieni ja siinä on selkeä rakenne sekä rohkeutta tehdä päätöksiä. Myös sijaistamisten sanotaan onnistuvan.

”On työyhteisö ja työkavereita”.

Kiinteistöt

Vastauksessaan kiinteistöresursseihin vuoteen 2028 seurakunta toteaa, että kiinteistöjen määrä on sopiva toimintaan nähden. Kirkko on peruskorjattu vuonna 2016 ja uusi seurakuntakoti otettiin käyttöön juuri syksyllä 2023. Näin ollen suuremmista korjauksista ei tarvitse huolehtia lähivuosina. Sen sijaan varsinkin uuden kiinteistön poistot ja lisääntynyt lainamäärä rasittavat taloutta.

Toiminta

Seurakunnan mukaan kasvatustyö, diakonia ja yhteisöllisyyden rakentaminen ovat seuraavien viiden vuoden (vuoteen 2028) painopisteitä. Varsinaista aluetyötä ei tällä hetkellä ole, vaan työ tapahtuu entisten työalojen sijaan kolmessa monialaisessa tiimissä. Seurakunta tekee yhteistyö paikkakunnalla mm. helluntalaisten kanssa yhteisiä tilaisuuksia järjestämällä. Tilinpäätöksen 2022 mukaan toimintaa ohjaa kokeilu ja kehittäminen.

Talousarviossa 2024 kerrotaan, miten uudet tilat vaativat seurakunnan toiminnan uudelleenarviointia, koska uudet tilat muuttavat aina jollain tavoin myös toimintaa. Vuoden 2024 nähdään olevan uuden opettelua ja kehittämistä, mikä vaatii nykyisen toiminnan arviointia ja muokkaamista.

Arvio

Selvityksessä piirtyi kuva vireästä, omillaan toimeentulevasta ja uusia työmuotoja etsivästä seurakunnasta, kuten Air-messu tai Etsijäillat. Olen samaa mieltä talousarvion 2024 maininnan kanssa, että uudet tilat, ollessaan ja luodessaan uutta rakennetta, vaikuttavat myös toimintaan ja vaativat sen kehittämistä.

Seurakunta pärjää taloudellisesti ja työyhteisön näkökulmasta lähivuosina itsenäisenä. Tällä hetkellä tai muutaman vuoden aikajänteellä pelkkä liitos osaksi Jyväskylän seurakuntaan ei ole perusteltua. Jatkossa yhtymärakenne saattaisi seurakunnassa kiinnostaa ja olla hyvinkin mahdollinen.

3.6 Petäjaveden seurakunta

Jäsenyys

31.10.2023 seurakunnassa oli 2 580 jäsentä. Kirkon jäsenennusteen mukaan vuonna 2033 jäseniä on 2 051. Kastettujen määrä on laskenut koko ajan 2010-luvulla. Huippuvuosi kastetuissa on ollut 2012, jolloin kasteita oli 42. Tämän jälkeen kastettujen määrä on laskenut vuosittain, aivan kuten valtakunnallinen lasten syntyvyyskin. Vuonna 2022 kasteita oli 15. Kuolleiden määrän keskiarvo on ollut viimeisen seitsemän vuoden (tilinpäätös 2022) aikana 41 henkilöä. Kastettujen määrä oli 39,4 % kuolleiden määrästä vuonna 2022.

Talous

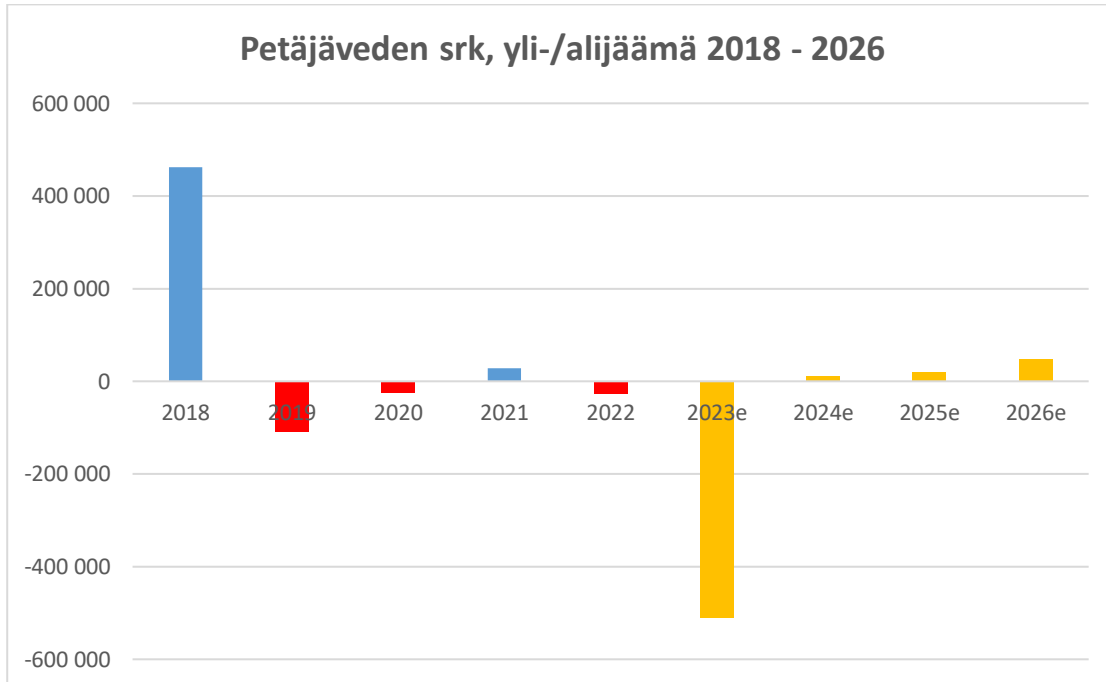
Vuoden 2018 suuri ylijäämä johtui pääosin kertaluonteisista eristä, kuten kiinteistöjen myyntituotoista ja metsätuloista. Sen jälkeen tilikaudet 2019 – 2020 ja 2022 ovat olleet alijäämäisiä. Vuoden 2021 tilikausi oli 28 326 euroa ylijäämäinen. Ilman metsätuloja myös tilikauden 2021 tulos olisi ollut alijäämäinen, 127 911 euroa. Näin ollen kriisiytyvän seurakunnan talousmittari täyttyy Petäjaveden seurakunnassa vuosina 2020 – 2022 (Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eritä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena).

Toimintasuunnitelmassa 2024 todetaan, miten (vuoden 2023) pappilan remontin yllättävien lisätöiden ja -kustannusten takia seurakunnan talous on hyvin tiukoilla. Talousjohto arvioi vuoden 2023 tuloksen olevan alustavasti jopa 510 796 euroa alijäämäinen. Suureen alijäämään vaikuttavat 311 693 euron kertaluonteiset poistot, kaksi seurakuntakotia, jotka kumpikaan eivät ole enää käytössä. Ilman näitä poistojakin alijäämä olisi 199 103 euroa.

31.12.2022 seurakunnan rahavarojen riittävyys oli vain 46 pv eli selvityksen seurakuntien alhaisin ja näin ollen täyttyi toinenkin kriisiytyvän seurakunnan talousmittari. Edelleen tilinpäätöksessä 2022 seurakunnalla oli pitkäaikaista lainaa 209 203 euroa ja lyhytaikaista lainaa 165 170 euroa, yhteensä 374 373 euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat kuitenkin vain 121 623 euroa.

Pappilan remontin takia seurakunnan kassa oli lokakuun 2023 lopussa käytännössä tyhjä. Alun perin suunniteltu lainamäärä ei riittänyt, vaan kesken hankkeen piti nostaa lisää lainaa. Kaikkiaan uutta lainaa nostettiin 400 000 euroa. Näin ollen seurakunnan taseessa on pitkäaikaista lainaa vuoden 2023 lopussa noin 600 000 euroa.

Pappilan remontin jälkeen seurakunnan varoja tulevat lähitulevaisuudessa viemään eri-näiset muut korjaushankkeet, kuten kirkon kaukolämpöliittymä. Herää kysymys, miten seurakunta voi jatkossa rahoittaa näitä hankkeita?

Henkilöstö

Seurakunta arvioi työntekijämäärästään vuoteen 2028, että sitä on enää vaikea nykyisestä pienestä työyhteisöstä supistaa. Edelleen seurakunta arvioi, että jos taas virkoja ja toimia osa-aikaistetaan, moni työntekijä hakeutuu muualle töihin, koska eivät pysty elämään vajaalla palkalla. Tässä on monien muidenkin pienten seurakuntien kuvaama henkilöstökuluista säästämisen vaikeus. Kysyessäni syksyllä 2023 myös Petäjaveden luottamushenkilöiltä mahdollisuudesta saada talous oikeenomaan, sain vastauksen, että henkilöstöstä ei pysty enää supistamaan.

Henkilöstössä on kokemusta, että ”poikkeustila” on jatkunut jo vuosia ja miten työarki on jatkuvaa selviytymistä. Toimenkuvat ovat pienessä seurakunnassa laajat ja ”kaikki tekee kaikkea”.

Vuoden 2024 talousarvion mukaan seurakunnan 11 työntekijästä viisi on osa-aikaista.

Kiinteistöt

Toimintasuunnitelmassa 2024 kuvataan, miten Petäjaveden tekeillä olevassa kiinteistöstrategiassa tullaan huomioimaan tulevien vuosien korjaustarve. Suurimpina kohteina

mainitaan kirkon kaukolämpöliittymän hankinta sekä siunauskappelin korjaustyöt niin sisällä kuin ulkopuolella sekä katon korjaus.

Seurakunnan toimitiloissa on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Seurakuntakoti on muuttanut kosteusongelmien takia yksinomaan tilaisuuksien ja ruokailujen ja isompien kokousten pitopaikaksi. Kiinteistöä ollaan kaavamutoksen kautta myymässä. Tässä syy, miksi pappilasta piti tehdä myös työtila työntekijöille.

Petäjaveden Vanha kirkko on UNESCO:n maailmanperintökohde ja samalla tärkeä matkailukohde Petäjävedellä. Seurakunta osallistuu sen rahoittamiseen, hallinnointiin ja ylläpitoon.

Toiminta

Seurakunnassa ei ole omaa päiväkerhotoimintaa, mutta lapsen voi ilmoittaa lähiseurakuntien kerhoon esimerkiksi Keuruulle tai Jyväskylään. Tästä näkökulmasta katsoen Jyväskylän seurakunta on nyt jo osa Petäjaveden seurakunnan toimintaa yhteistyöseurakuntana.

Toimintakertomuksessa 2022 kuvattiin, miten seurakuntalaiset/vapaaehtoiset pitivät kirkkoa auki kesä-elokuussa ti-su. Seurakunnan ja luottamushenkilöiden keskuudessa on enemmänkin talkoohenkeä ja -valmiutta, mutta se ei kuitenkaan pelasta taloutta.

Vastauksessaan toiminnan painottumisesta vuoteen 2028 seurakunta totesi, että ”kunnan ikärakenne huomioon ottaen lapsi- ja nuorisotyöhön olisi hyvä painottaa. Kasvatuksen työpanos on 110 % kolmen viranhaltijan työajasta. (diakoni 20 %, toinen pappi 20 % ja varhaiskasvatus 70 %). Toimintamäärärahat pienenevät kuitenkin koko ajan. Näin ollen uutta työntekijää ei ole varaa ottaa, joten tähän täytyisi keksiä jokin luova ratkaisu.”

Arvio

Seurakunnan taloustilanne on erittäin vaikea

- Vuosien 2019 – 2022 kumulatiivinen alijäämä on ollut 132 625 euroa
- Kriisiytyvän seurakunnan talousmittari täyttyy vuosina 2020 – 2022, kun tilikauden tulos on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena. Nyt on jo nähtävissä, että myös vuonna 2023 tulee olemaan hyvin suuri alijäämä.
- Kriisiytyvän seurakunnan talousmittarista toinenkin täyttyi vuonna 2022, kun rahavarojen riittävyys oli vain 46 päivää.
- Eväät talouden tasapainottamiseen ovat vähäiset, varsinkin kun valmiutta henkilöstövähennyksiin ei ole. Talous tulisi saada ylijäämäiseksi, jotta olisi varaa lyhentää lainaa ja maksaa sen korkoja sekä kerätä puskuria tuleviin kiinteistötarpeisiin.

- Seurakunta nosti veroprosentin takaisin 1,9:ään vuodelle 2024
- Pappilan remontti 2023 lisäsi seurakunnan velkamäärää merkittävästi ja se on nyt noin 600 000 euroa. Jatkossa tilikauden tulosta rasittavat siten lisääntyneet poisotot ja lainakulut.
- Seuraavia remonttikohteita on jonossa ja Vanha kirkko vie koko ajan seurakunnan rahaa, vaikka siihen tuleeikin tukea mm. Kirkkohallitukselta ja Museovirastolta
- Toiminnan järjestäminen jatkuvassa näin tiukassa taloustilanteessa on vaikeaa ja työyhteisöä kuluttavaa.

Seurakunnan jäsenyys vähenee myös huomattavan nopeasti, verrattuna selvityksen muihin seurakuntiin tai kokonaiskirkkoon.

Petäjaveden seurakunnan alueen seurakunnallinen toiminta turvataan parhaiten liittymällä Jyväskylän seurakuntaan.

3.7 Toivakan seurakunta

Jäsenyys

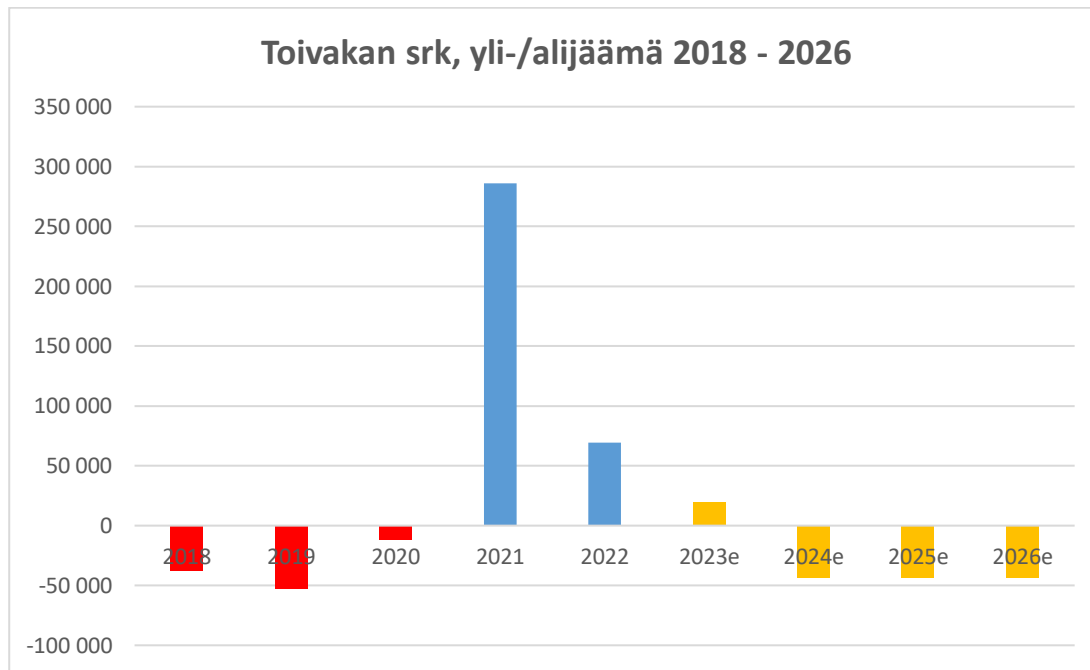
30.10.2023 seurakunnassa oli jäseniä 1 589. Toivakka on selvityksen selkeästi pienin seurakunta. Seuraavaksi pienimmällä Petäjavedelläkin on noin 1000 jäsentä enemmän. Seurakunta on kuitenkin tärkeä Toivakan asukkaille, esimerkiksi viime vaaleissa Toivakassa oli kirkon kahdeksanneksi korkein äänestysprosentti 32,8%.

Toivakan kunnan asukasluvun ennustetaan vähenevän. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan noin 1 prosenttia vuodessa. Kunnan asukasluku oli 2 407 (31.12.2022). Väestö vanhenee, eläkeläisten määrä kasvaa ja syntyvyys on vähäistä. Tämä on haaste sekä kunnan elinvoimaisuudelle, että seurakunnan toiminnalle.

Talous

Tilikaudet 2018 – 2020 olivat alijäämäisiä. Vuoden 2021 ylijäämä oli 286 047 euroa, johdun lähinnä metsätuloista ja pappilan myynnistä. Myös tilikauden tulos vuonna 2022 oli noin 70 000 euroa ylijäämäinen. Kun kertaluonteiset erät (puunmyyntitulot) eliminoidaan, tulos oli kuitenkin noin 59 000 euroa alijäämäinen. Vuonna 2023 arvioidaan tehtävän talousarviosta poiketen 20 000 euroa ylijäämää niin ikään puunmyyntitulojen ja budjetoitua suuremman kirkollisverotuoton myötä.

Seurakunta kuvaa talousarviossaan 2024 omaa taloudellista tilannettaan huolestuttavaksi. Vuodelle 2024 Toivakan seurakunta tekee alijäämäisen talousarvion. Vuosikate on 17 692 euroa alijäämäinen ja poistojen kanssa alijäämä kasvaa 43 883 euroon. Kertaluonteisia eriä ei ole odotettavissa. Samoin vuodet 2025 – 2026 ovat taloussuunnitelman mukaan alijäämäisiä.

Kun tilinpäätösten 2020 - 2022 ja talousarvion 2024 lukujen valossa seurakuntaa peilaa kriisiytyvän seurakunnan talousmittareihin huomataan, että yhdessä kohdassa kriisimittarit ovat jo täyttyneet. Yksi talouden kriisimittari täyttyy, mikäli tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena. Näin on tapahtunut jo vuosina 2020 – 2022. Myös tilikauden 2024 budjetoitu tulos ilman kertaluonteisia eriä (puun myyntituloja) on 43 883 euroa negatiivinen.

Henkilöstö

Vuonna 2023 seurakunnassa vakituudessa palvelussuhteessa työskenteli seitsemän henkilöä, joista kolme oli kokoaikaisia. Määräaikaisissa työsuhteissa työskenteli neljä henkilöä. Vastauksessaan syksyn resurssikyselyyn seurakunta arvioi työntekijämääränsä vähenevän vuoteen 2028 mennessä. Samoin ennakoitaan talousarviossa 2024, mikäli liitosselvityksen jälkeen seurakunta kuitenkin jatkaisi itsenäisenä.

Kiinteistöt

Seurakunta näkee kiinteistökantansa olevan hyvässä kunnossa ja niistä huolehtimisen vuoteen 2028 olevan hallittavissa. Sillä onkin hyvin vähän kiinteistöjä ja nekin kaikki samalla tontilla Toivakan keskustassa. Kirkkoon on lähivuosina tehty isompi remontti ja seurakuntatalon ilmastointia kunnostettiin 2023.

Investointeja ei ole suunniteltu vuodelle 2024.

Seurakunnalla on metsää reilut 200 ha ja ne on ”aikalailla hakattu loppuun”.

Toiminta

Resurssikyselyyn 2023 seurakunta vastasi, että toiminta painottuu viiden vuoden kuluttua ikääntyneisiin. Tämä on luonnollista, ottaen huomioon seurakunnan näkyvät ikärakenteen kehittymisestä kunnassa. Toimintamäärärahojen ennakoitiin vähäisemmän työntekijämäärän takia pysyvän ennallaan vuoteen 2028 mennessä.

Hyvinvointialueen tuleminen on vaikuttanut yhteistyösuhteisiin kunnan kanssa. Entiset kumppanit, jotka tunnettiin puolin ja toisin kunnan ja seurakunnan yhteistyössä, ovat osin vaihtuneet tai uusissa tehtävissä: *”Siellä on kapeammat tehtävät, ei tunneta enää paikallista seurakuntaa.”* Ennen kunta koordinoi mm. senioripäivää, mutta ei enää, koska resurssia on siirtynyt Hyvinvointialueelle.

Toimintakertomuksessa 2022 todetaan, että Toivakan seurakunnan toimintatilastot ovat lähes poikkeuksetta vireämmät verrattuna samankokoisiin seurakuntiin Lapuan hiippakunnassa ja koko Suomessa. Kuitenkin keväällä 2023 minulle kerrottiin seurakunnasta, että seurakuntaelämä on varsinkin korona-ajan jälkeen muuttunut paljon - kokoava toiminta ei vedä.

Arvio

Talousarviossa 2023 todetaan, miten seurakunnan voidaan todeta olevan kriisiseurakunta ja, että kirkkovaltuusto on pyytänyt vuonna 2022 tuomiokapitulia nimeämään selvitysmiehen ratkomaan seurakunnan tulevaisuutta. Edelleen talousarviossa 2024 sanotaan, miten *”seurakunnan tulee vakavasti suhtautua selvitysmiehen lausuntoon tammi-kuussa 2024 ja seurakunnallisen toiminnan edellytyksiin Toivakassa.”*

Olen edellä sanotun kanssa samaa mieltä. Mielestäni Toivakan seurakunnan alueen seurakunnallinen toiminta turvataan parhaiten liittymällä Jyväskylän seurakuntaan. Tätä perustelevat seuraavat tekijät:

- Seurakunnan jäsenmäärä on reilusti alle 2 000 ja koko ajan vähenemässä. Vuoden 2033 ennusteen mukaan jäseniä olisi enää 1 395. Tämä tarkoittaa väheneviä verotuloja ja tarvetta vähentää myös henkilöstöä, jotta se olisi oikeassa suhteessa seurakunnan maksukykyyn ja jäsenmäärään. Näin ollen mahdollisuus palvella alueen asukkaitakin pienenee.
- Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on ollut negatiivinen vuosina 2020 – 2022. Myös tilikauden 2024 budjetoitu tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen.
- Veroprosentti on jo 1,95 eli käytännössä sitä ei voi enää juurikaan nostaa.
- 31.12.2024 loppuu Muuramen taloushallinnon palvelu Toivakan seurakunnalle. Miten seurakunnan taloushallinto sen jälkeen järjestetään, ei ole vielä selvillä.

3.8 Uuraisten seurakunta

Jäsenyys

30.10.2023 seurakunnassa oli jäseniä 2 592. Vuosina 2013 – 2022 jäsenmäärä on vähentynyt 200:lla (-7,19%). Tämä on Jyväskylän ja Muuramen jälkeen selvitysseurakunnista kolmanneksi vähiten. Kunnassa on paljon lapsia ja seurakunnan jäsenistö onkin Suomen matalimpien keski-ikien joukossa. Uuraisilla oli myös korkea äänestysprosentti (20,6%) viimeisissä kirkollisvaaleissa.

Talousarvion 2024 mukaan Uuraisten kunnan asukasluvun ennustetaan vähenevän Tilastokeskuksen ennusteessa noin 1,2 prosenttia vuodessa. Kunnan asukasluku oli 3 592 (31.12.2022). Väestö vanhenee, eläkeläisten määrä kasvaa ja syntyvyys on kääntynyt laskuun. Tämä on haaste sekä kunnan elinvoimaisuudelle, että kirkon toiminnalle. Työttömyysaste Uuraisilla oli 9 prosenttia (vuonna 2022).

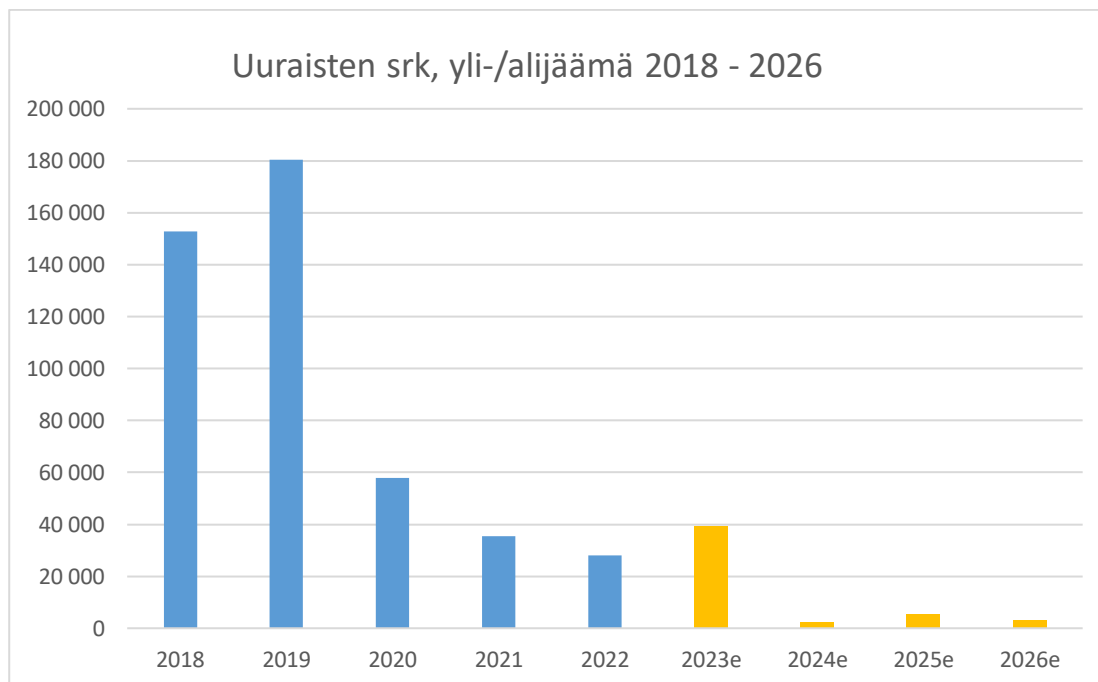
Talous

Seurakunnan talous on ollut ylijäämäinen vuosina 2018 – 2022 ja vuodesta 2023 on myös tulossa arviolta noin 39 000 euroa ylijäämäinen. Seurakunta sai vuonna 2018 muita toimintatuottoja 311 192 euroa. Ilman niitä tilikausi olisi ollut 158 349 euroa alijäämäinen. Samoin vuonna 2019 muita toimintatuottoja saatiin 238 156 euroa. Ilman niitä tulos olisi

ollut 57 669 euroa alijäämäinen. Vuosina 2020 – 2022 kertaluonteisia tuloeriä ei ollut. Seurakunnan rahavarat olivat vuoden 2022 lopussa yhteensä 320 655 euroa.

Vuosille 2024 – 2026 on budjetoitu lievää ylijäämää, mutta käytännössä nollatuloksen taso, mikä tarkoittaa sitä, että seurakunnan talous ei kerrytä varallisuutta tulevaan kirkon ja tapulin maalaushankkeeseen.

Seurakunnalla on seurakuntataloa varten otettua lainaa 495 000 euroa taseessa, mutta sitä ei ole lyhennetty vuosina 2022 - 2023, vain maksettu korkoja. Tämä ei ole kestävä.

Huolimatta tiukasta taloustilanteesta, vuoden 2022 tilinpäätöksessä ei täyttynyt yksikään kriisiytyvän seurakunnan talousmittareista.

Henkilöstö

Vastauksessaan resurssikyselyyn vuoteen 2028 asti seurakunta arvioi väkilukunsa laskusta huolimatta verotulojensa kasvavan. Edelleen arvioitiin, että palkkakulujen maltillinen nousu ei luultavasti vaikuta henkilöstön määrään, koska tälläkin hetkellä Uuraisten seurakunnan henkilötyövuosien määrä on alhainen. Tästä syystä lokakuussa 2023 arvioitiin, ettei seurakunnan työntekijämäärään liene vähennystarpeita 2028 vuoteen mennessä. Marraskuussa 2023 työyhteisöä tavatessani yleisen palkkatason nousun kirkossa todettiin kuitenkin olleen huomattava, mitä se olikin monelle seurakunnalle. Näin ollen seurakunta joutuu jatkossa ottamaan myös huomioon kirkon periaatteen pitää palkkatason riittävän korkeana työvoiman saamisen ja pitämisen takia.

Keväällä 2023 suurin osa henkilöstöstä ei kannattanut liitosta ja näki, että lupauksista huolimatta Uuraisille olisi vaikea saada sijaisia Jyväskylästä. Pieni osa taas näki hyvänä juuri sijaisten saamisen mahdollisuuden.

Kiinteistöt

Kiinteistöt ovat myös Uuraisten seurakunnan suuri haaste, vaikka niitä on vain kaksi: kirkkotarha (sis. kirkon, tapulin ja huoltorakennukset) ja seurakuntakoti. Kirkko on maalattu viimeksi vuonna 1998 ja sen sekä viereisen tapulin maalaus pitäisi kirkon kuntokartoituksen mukaan toteuttaa vuonna 2025. Talousarviossa 2024 todetaan, miten toimintavuosien 2024 – 2025 kauaskantoisin ja mittavin asia on Uuraisten kirkon maalauksen toteuttaminen. Maalausurakan kustannusarvio ja aikataulut ovat tarkentuneet alkusyksystä. Nyt talousarvion 2024 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2025 – 2026 mukaan hankkeen kokonaiskustannusarvio on 400 000 euroa, jonka arvioidaan jaksottuvan suunnittelukauden vuosille seuraavasti: 30 000 euroa (2024), 250 000 euroa (2025) ja 130 000 euroa (2026). Investoinnin hankintamenon jaksottamista voidaan tarkistaa kokonaiskustannusarvion rajoissa talousarviossa, tilinpäätöksen yhteydessä tai erillisellä kirkkovaltuuston tekemällä talousarvion muutospäätöksellä. Kirkon huoltomaalaukseen ja korjaukseen tullaan hakemaan Kirkkohallituksen avustusta kirkollisen kulttuuriperinnön hoitoon (ent. rakennusavustus). Investointiin on arvioitu saatavan noin 350 000 euron avustus. Hankkeen suunnitteluun on varattu 30 000 euron määräraha vuodelle 2024. Hankkeen rahoitus on näin ollen siis pitkälti Kirkkohallituksen tuen varassa.

Seurakuntakoti valmistui vuonna 2016 ja siihen tehdään siten 10-vuotistarkastus vuonna 2026. Rakennus on vielä uusi, eikä siinä ole ollut isompia korjaustarpeita. Vuosi vuodelta korjausvelka siinäkin kasvaa, eikä seurakunta ole onnistunut, kuten edellä todettu, lyhentämään kahteen viimeiseen vuoteen siihen otettua lainaa.

Toiminta

Vastauksessaan toiminnan painopisteistä vuoteen 2028 seurakunta totesi, miten Uuraisten seurakunnan demografinen profiili painottuu ääripäihin eli lapsiin ja kouluikäisiin sekä ikääntyneisiin. Alle 15-vuotiaita on vajaa kolmas osa jäsenistöstä ja yli 65-vuotiaita 20%. Vastauksen mukaan seurakunnan toiminta tulee keskittymään perustoimintojen lisäksi erityisesti kasvatustoimintaan ja ikääntyneiden kohtaamisiin.

Keskusteluissa työyhteisön kanssa yhtenä asiana tuotiin esiin pienen seurakunnan toimintaan liittyen sijaisten puute. Aina silloin tällöin tulee sijaisen tarve, esimerkiksi sairastapauksessa. Mikäli ei silloin sijaista ole, on pakko perua tilaisuus tai lomien aikaan koko palvelu, kuten diakonia, ei ole vain käytettävissä.

Myös Uuraisten seurakunnalla on hyvää yhteistyötä kunnan kanssa. Lokakuun 2023 lopussa kunnan kanssa yhteistyössä järjestetyssä Valon tapahtumassa kävi seurakuntakodilla arviolta 300 osallistujaa.

Arvio

Uuraisten seurakunta pärjää vielä talouden puolesta muutaman vuoden itsenäisenä, varsinkin jos tulevaan kirkon maalausurakkaan saadaan tuntuva avustus kirkkohallitukselta. Siitä huolimatta seurakuntakodin vanha velka vaatii lyhentämistä.

Talousarviossa 2024 todetaan, että Uuraisten seurakunnan jäsenistön vähentyminen sekä seurakunnan tiukka taloustilanne edellyttävät tulevilta päättäjiltä valmiutta tehdä päätöksiä, joilla seurakunnan toimintaedellytykset turvataan. Käsittääkseni jatkossa seurakunnassa on enemmän kannatusta seurakuntayhtymäratkaisulle, kuin liitokselle toiseen seurakuntaan.

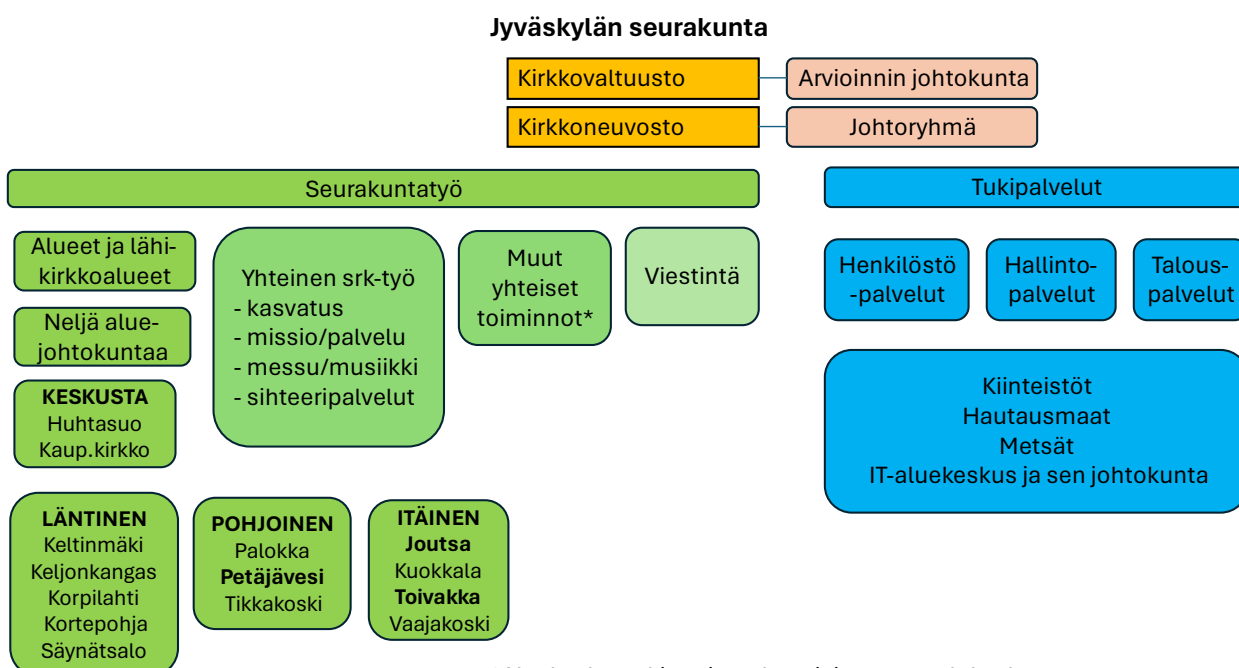
” Oispa joskus kiva mennä töihin, kun tietäisi, että joku olisi minun hommat tehnyt, kun on pois... Odotan, että jonkinlainen liitos tulisi. ”

4. SEURAKUNTAJAON VAIHTOEHTOJA

Selvitystyön aikana esillä olivat yhden seurakunnan malli ja seurakuntayhtymä. Syksyn aikana päädyin kuitenkin esitykseen, joka pohjautuu yhden seurakunnan malliin. Siksi tässä yhteydessä käsitellään laajemmin vain yhden seurakunnan mallia selvityksen seurakuntajakoesityksen ratkaisuna ja seurakuntayhtymämallia vain siltä osin, kuin se hyödyttää mahdollista jatkotyöskentelyä. Luonnollisesti yhden seurakunnan malli on tuttu kaikille selvitykseen osallistuneille seurakunnille, mutta tavoitteeni onkin tässä kuvata Jyväskylän seurakuntaa ja sitä, mitä siihen liittyminen voisi merkitä.

4.1 Yhden seurakunnan malli

Kuten edellä todettu, jo kapitulin päätöksessä 2022 mainitaan, miten Jyväskylän rooli on keskeinen tätä selvitystä koskevissa seurakuntajaon muutoksissa. Siksi Jyväskylän seurakunnan nykyinen organisaatio on toiminut myös pohjana keskusteluissa tulevista liitosratkaisuista. Tässä kohdin tarkastelu perustuu myös jo esitykseen, jossa kolme seurakuntaa liitetään Jyväskylään.

*Aluekeskusrekisteri, perheasiainneuvottelukeskus, sairaalasielunhoito

Syksyn 2023 aikana esillä olleessa mallissa oli kuvan mukaisesta nykyisestä Jyväskylän mallista poiketen viisi aluetta, johon olisivat sijoittuneet kaikki selvitysseudakunnat. Koska esityksenä tulee olemaan vain Joutsan, Petäjaveden ja Toivakan seurakuntien liittäminen Jyväskylään, katson, että nykyiset neljä aluetta voisivat toimia ratkaisun pohjana.

Kolmen seurakunnan liittyessä Jyväskylän seurakuntaan niiden toiminnallinen eli seurakuntatyön puoli voisi jatkaa toimintaansa paikallisesti, liittyen kuitenkin osaksi pohjoista tai itäistä aluetta, mahdollisesti osa myös läntistä. Taloushallintoa, virastoa, kiinteistöjä ja hautausmaita hoitanut henkilöstö siirtyisi Jyväskylän tukipalvelujen alaisuuteen. Erikseen tulee ratkaistavaksi, minkä verran esim. toimistopalveluista edelleen hoidetaan paikallisesti, minkä verran voi tehdä etätöitä tai missä tapauksissa työn tekemisen varsinainen paikka on jokin muu, kuin nykyinen.

Jyväskylän johdon kanssa keskusteluissa nousi esiin seuraavia asioita, joista heillä olisi halua pitää liitoksissa kiinni ja, joita Jyväskylän seurakunnassa haluttaisiin kehittää:

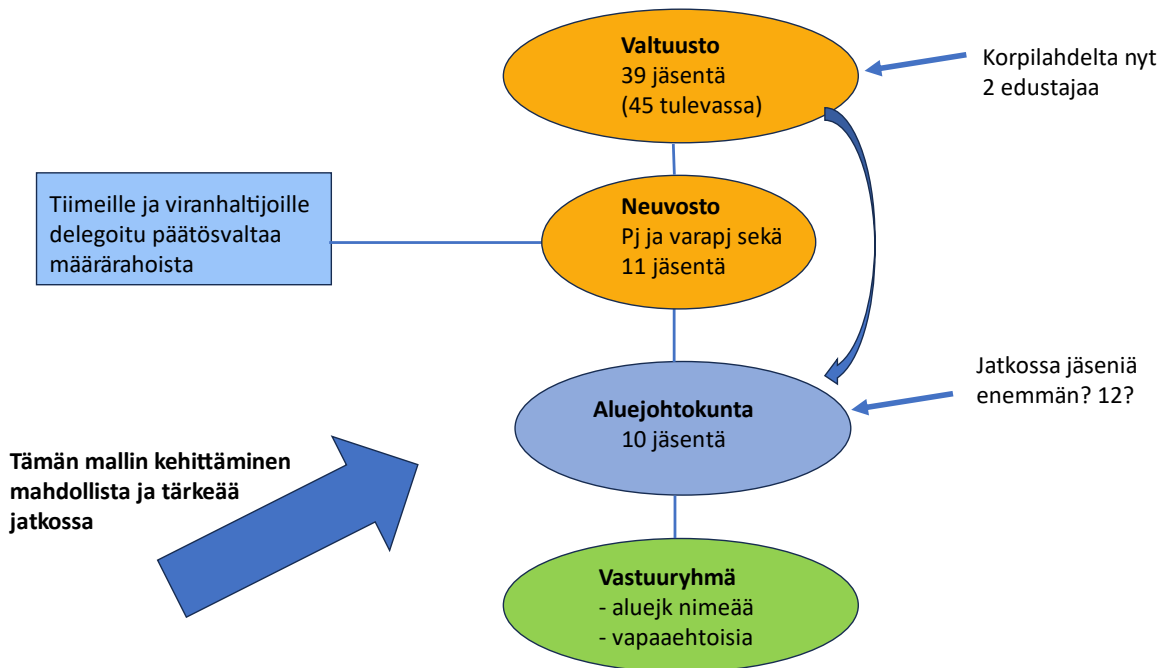
- Alueiden toiminnan turvaaminen
- Paikallisen kulttuuriin säilyminen ja tukeminen
- Vastuuryhmien toiminnan kehittäminen paikallista päätösvaltaa tukevaksi
- Seurakuntalaisten paras
- Liioista kiinteistöistä luopuminen

Seuraava kuva esittää päätösvaltasuhteita tällä hetkellä Jyväskylän seurakunnassa. Kirkkovaltuustossa on tällä hetkellä 39 jäsentä, mutta tulee olemaan uuden kirkkojärjestyksen mukaisesti 45 jäsentä. Tämä lisää mahdollisuuksia myös uusille alueille saada edustajia kirkkovaltuustoon. Korpilahden alue sai viime vaaleissa kaksi edustajaa valtuustoon.

Kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston ohella tärkeässä asemassa ovat aluejohtokunnat. Aluejohtokunnille kirkkoneuvosto delegoi päätösvaltaa mm. määrärahojen käytössä ja työntekijävalinnoissa. Jyväskylän seurakunnassa on ollut vuodesta 2023 lukien neljä aluejohtokuntaa: Keskustan, Pohjoisen, Läntisen ja Itäisen alueen aluejohtokunta. Aluejohtokunnassa on 10 maallikkojäsentä ja alueen johtava pappi. Kirkkovaltuusto valitsee aluejohtokunnan ja sen puheenjohtajan toimikaudekseen eli neljäksi vuodeksi. Alueen jokaiselta lähikirkkoalueelta nimetään johtokuntaan ainakin yksi edustaja. Aluejohtokunta voi perustaa työtänsä tukemaan myös vastuuryhmiä.

Johtuen Jyväskylän seurakunnan suuresta koosta ja päätösten paljoudesta, on ollut tarpeen delegoida osa päätöksistä myös tiimeille ja viranhaltijoille. Tämä saattaa olla muutos pienemmille seurakunnille, joissa on voitu rahallisesti suhteellisen pieniäkin asioita viedä kirkkoneuvoston ratkaistavaksi.

Alueiden päätösvalta Jyväskylän seurakunnassa

Jyväskylän seurakunnasta on siis viestitty, että heillä olisi halua seurakunnan laajentuessa kehittää nykyistä alueisiin perustuvaa mallia juuri paikallista päätöksentekoa lisäämään. On ollut mm. puhetta siitä, miten jatkossa aluejohtokunnissa voisi olla 12 jäsentä.

Laajentuneen seurakunnan taloudesta

Selvitystyön yhtenä kohteena oli hahmottaa yhteistä veroprosenttia, olettaen kaikkien seurakuntien olevan mukana liitoksessa. Kokouksessa selvityksen seurakuntien talousjohdon kanssa (johon Uuraisten talouspäällikkö ei päässyt osallistumaan) päädyimme siihen, että ainoa faktapohja laskelmalle on vuoden 2022 tilinpäätöstiedot. Tavoitteena oli laskea veroprosentti, jolla voitaisiin yhdessä kerätä sama verotulokertymä, jonka seurakunnat erikseen ovat keränneet vuonna 2022. Yhteiseksi veroprosentiksi saatiin näin ollen 1,51. Tämä näyttää sen, että kaikkien seurakuntien liittyessä Jyväskylän seurakuntaan tai muodostaessa seurakuntayhtymän, muiden kuin Jyväskylän seurakuntien veroprosentti laskisi. Kun esityksessä on vain kolmen seurakunnan liitos Jyväskylään, laskee se luonnollisesti myös painetta Jyväskylän nykyisen veroprosentin nostoon.

Tässä selvityksessä ei ole lähdetty arvioimaan muita tuloja tai uuden kokonaisuuden menoja, sillä uudesta kokonaisuudesta ja liitosseurakunnista ei ollut syksyllä vielä edes esitystä. Uuden organisaation (ja järjestelytoimikunnan) tehtävä on sitten tehdä itselleen tasapainoinen talousarvio.

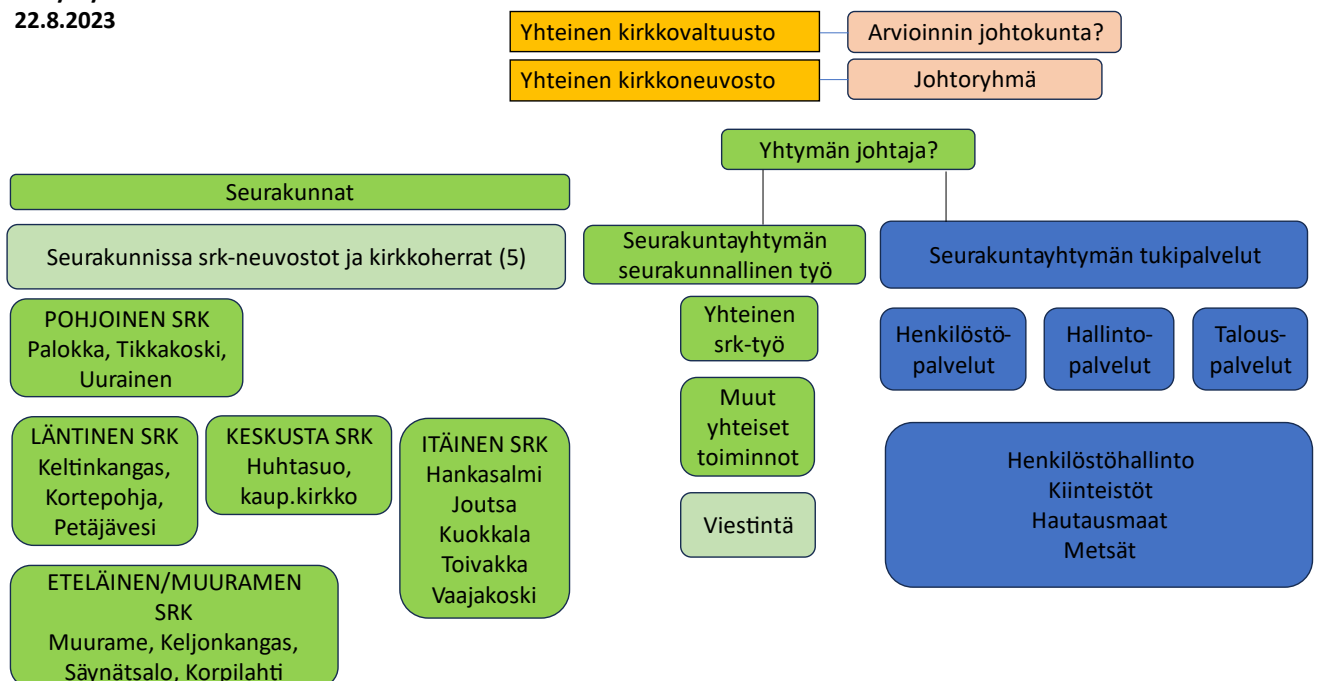
Yleisesti voi sanoa, että liitoksista tulee kyllä kertaluonteisia kuluja ja ne ovat muutoksina työläitä. On paljon, mitä pitää yhtenäistää liittyen vaikka kiinteistöihin, hautausmaihin, hankintoihin, metsänhoitoon, johtosäätöihin, ohjeistuksiin. Jatkossa oikeudenmukaisuuden takia myös palkat tulee harmonisoida koko laajentuneessa seurakunnassa. Pitkällä tähtäimellä liittyminen antaa kuitenkin mahdollisuuden parantaa liittyneiden alueiden toiminnan taloudellisuuttakin.

4.2 Seurakuntayhtymä-malli

Selvityksen aikana esillä oli oheinen seurakuntayhtymämalli:

Srk-yhtymämalli
22.8.2023

Jyväskylän seudun seurakuntayhtymä?

Tämänkin mallin pohjana oli Jyväskylän nykyinen organisaatio. Suuria eroja yhden seurakunnan malliin olisi ollut:

- Seurakunnallisen työn järjestäminen. Myös Jyväskylän nykyistä seurakuntatyötä olisi pitänyt myllätä perusteellisesti ja juuri tehty aluerakenne purkaa. Alueita olisi tullut yksi lisää, muuttuen vielä omaksi yhtymäseurakunnaksi.
- Yhtymässä on omia seurakuntia. Tässä on viisi, mutta tulevaisuudessa niitä voisi olla enemmänkin. Kun yksi uusi seurakunta koostuisi monesta alueesta, joista osa on ollut itsenäisiä seurakuntia, on yksi haasteellinen tehtävä päättää tämän isomman seurakunnan nimi. Mallissa olevat nimet ovat vain työnimiä.
- Seurakuntayhtymän tekemä seurakunnallinen työ. Seurakuntayhtymä perustetaan siihen kuuluvien seurakuntien tekemällä perussäännöllä. Perussäännössä päätetään myös, mitä seurakunnallisen työn tehtäviä yhtymä tekee seurakuntien puolesta ja kanssa. Tälle hyvän pohjan olisi voinut / voisi antaa Jyväskylän nykyinen yhteinen seurakuntatyö (YST).
- Seurakuntayhtymä hoitaa seurakuntien tukipalveluja. Koska se lisäksi hoitaa usein myös juuri edellä mainittua melko laajaa yhteistä seurakunnallista työtä, on luontevaa ja tarpeellista, että seurakuntayhtymällä on oma johtaja. Usein tämä on hallintojohtaja, mutta joskus voi olla valittuna myös erikseen yhtymäjohtaja, joka nimenomaan ymmärtää seurakunnallisesta työstä: aluekeskusrekisteri, kasvatusta, diakonia, musiikki, perheasiainneuvottelukeskus jne.

Päädyin siihen, että tässä vaiheessa ison seurakuntayhtymän tekeminen vain nykyisten selvitysseurakuntien kesken ei olisi mielekästä. Tuleva jäsenkehitys huomioiden olisi viisaampaa katsoa koko Keski-Suomen aluetta laajemmin ja ottaa mukaan muitakin seurakuntia, jotka eivät ole olleet tässä selvityksessä. Tällaisiksi seurakunniksi mainittiin selvityksenajan keskusteluissa mm. Jämsä, Keuruu ja Laukaa.

5. EHDOTUS SEURAKUNTAJAON MUUTOKSESTA

Selvityksen tuloksena esitän seuraavaa:

- Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli alkaa valmistella aloitetta Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan seurakuntien liittämiseksi Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien.
- Luontevaa olisi, että **Joutsan ja Toivakan seurakunnista** tulisi kummastakin yksi uusi alue Jyväskylän seurakunnan itäiseen alueeseen. Joutsan seurakuntaan kuuluu kuitenkin myös itsenäisen Luhangan kunnan alue. Olisi siten myös syytä harkita mahdollisuutta siirtää Luhangan alue maantieteellisten syiden ja toiminnallisuuden takia Jyväskylän seurakunnan läntisen alueen yhteyteen. Tämä voisi olla järjestelytoimikunnan ratkaistava asia.
- Joutsan seurakunnassa on nyt Luhangan ja Leivonmäen kappeliseurakunnat. Niiden suhteen olisi kuitenkin syytä harkita sopivuutta isompaan kokonaisuuteen. Jyväskylän seurakunnassa ei ole nyt kappeleita, joten alueiden tasapuolisen kohtelun vuoksi mielestäni uudessa tilanteessa Joutsan kappelit tulisi lakkauttaa.
- Samoin olisi luontevaa, että **Petäjäveden seurakunnasta** tulisi yksi uusi alue Jyväskylän seurakunnan pohjoiseen alueeseen.
- Liittyen tämän selvityksen toimeksiantoon muista mahdollisista ratkaisuista ja aikatauluista, mikäli selvityksen lopputuloksena ei ole esitystä kaikkien selvitykseen osallistuvien seurakuntien seurakuntajaon uudistuksesta, esitän kartoituksen käynnistämistä isommasta alueellisesta **seurakuntayhtymästä** siinä vaiheessa, kun nyt tehtävät liitokset on saatu tehtyä ja uudet alueet on integroitu riittävän hyvin osaksi Jyväskylän seurakunnan toimintaa ja hallintoa.
- Suositan aloitteen tekemistä seuraavien suuntaviivojen mukaisesti:
 - 1) Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan seurakunnat lakkautetaan 31.12.2024 ja liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien niin, että seurakunnan alueena on Jyväskylän kaupungin sekä Joutsan, Luhangan, Petäjäveden ja Toivakan kuntien alueet. Laajenevan seurakunnan nimenä on Jyväskylän seurakunta.

- 2) Joutsan, Petäjaveden ja Toivakan seurakuntien kirkkoherran virat lakkaavat 31.12.2024.
- 3) Lakkautettavien Joutsan, Petäjaveden ja Toivakan seurakuntien toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevat viranhaltijat ja työntekijät siirretään heille soveltuviin laajentuvan Jyväskylän seurakunnan virkoihin tai työsopimussuhteisiin tehtäviin lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta 5 luvun 34 §:n perusteella. Siirretyllä viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus saada palvelussuhteeseensa kuuluvat edut sellaisina, etteivät ne siirron ajankohtana ole epäedullisemmat kuin hänelle aikaisemmin kuuluneet vastaavat edut.
- 4) Joutsan, Petäjaveden ja Toivakan seurakuntien omaisuus siirtyy 1.1.2025 lukien Jyväskylän seurakunnalle, joka kyseisestä ajankohdasta alkaen vastaa siirretyyn omaisuuteen kohdistuvista veloista ja muista velvoitteista.
- 5) Vapaaehtoisia rahastoja, jotka on perustettu määrättyä tarkoitusta varten tai lahja- tai testamenttivaroin, käytetään edelleen niiden tarkoitusten ja ehtojen mukaisesti.
- 6) Laajentuvan Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuusto 1.1.2025 lukien muodostetaan vuoden 2022 seurakuntavaalien tuloksen perusteella.

Lopuksi

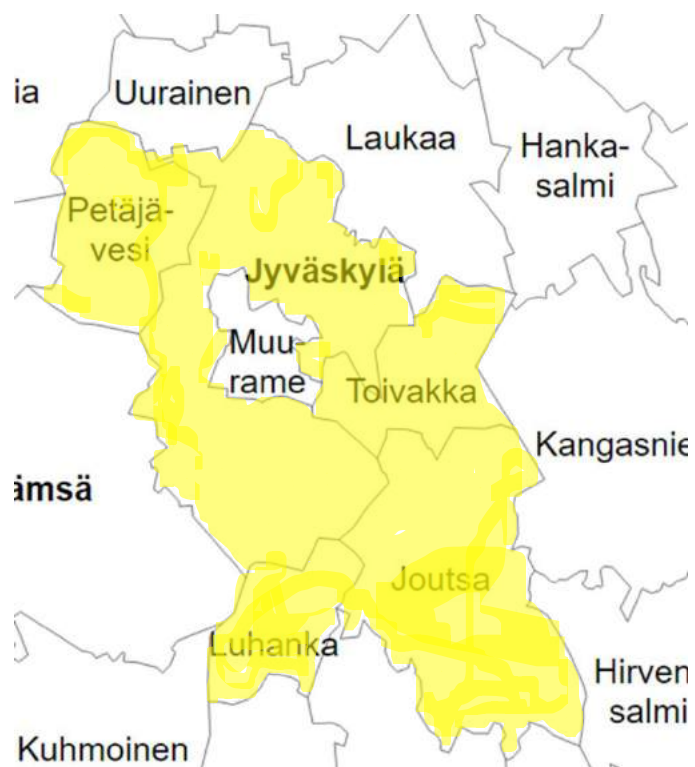
Jyväskylän, Joutsan, Petäjaveden ja Toivakan seurakuntien liitosta perustelevat, sen lisäksi, mitä kunkin seurakunnan kohdalla on edellä kerrottu, seuraavat syyt:

- Liitos turvaisi seurakuntaelämän jatkumisen Joutsan, Petäjaveden ja Toivakan seurakuntien alueella. Tilanteen jatkuessa nykyisellään niiden on hyvin vaikea yksin tasapainottaa talouttaan ja siten ylläpitää seurakunnallista työtä ja palveluja jäsenyyden yhä vähentyessä.
- Suuremmassa yksikössä hallinto, talous, kiinteistöt, hautausmaat ja erilaiset hankinnat saadaan hoidettua keskitetysti, tehokkaammin ja ammattitaitoisemmin kuin pienessä, joissa näihin tehtäviin sitoutuu myös toiminnan puolen voimavaroja. Näin ollen liitokset parantaisivat toiminnan taloudellisuutta ja seurakuntien

toimintakykyä nykyisestä. Selvityksen pienissä seurakunnissa henkilöstö kaipaa tiimejä, sijaisia, yhdessä tekemistä – suuremmissa työyhteisöissä tämä on mahdollista.

- Jyväskylällä ja Joutsalla on kokemusta liitosten läpiviemisestä.
- Minulle kerrotun mukaisesti Jyväskylällä olisi mahdollista integroida nämä kolme seurakuntaa nyt jo vuoden 2024 aikana. Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan yhteinen jäsenmäärä 31.10.2023 oli 7 632.
- Joutsan ja Toivakan seurakunnat olivat itse aloitteellisia selvitystyön ja muutoksen tarpeen suhteen.

Seurakuntayhtymää seuraavan vaiheen ratkaisuna puoltaa nykyisen ja yhä laajentuvan Jyväskylän seurakunnan suuri koko. Mitä suurempi organisaatio, sen suuremmat ovat myös johtamisen haasteet. Yhtymärakennetta voidaan pitää alueellisesti demokraattisempänä kuin yhtä hyvin suurta seurakuntaa – jokaisesta seurakunnasta olisi ainakin kahden edustajan kiintiö yhteisessä kirkkovaltuustossa. Samoin paikallinen päätöksenteko on yhtymäseurakunnissa myös toiminnan suhteen itsenäistä.

Liitosseurakuntien alueet merkitty keltaisella.

LÄHTEET

Jyväskylän seurakunnan alueellisen seurakuntatyön rakennemuutos - Rakenneselvitystyöryhmän loppuraportti, 7.5.2022

Jyväskylän seurakunta: Henkilöstötilinpäätös 31.12.2022

<https://www.jyvaskylanseurakunta.fi/>

Keskustelu *tilintarkastaja Jarmo Jäspin* kanssa, tilintarkastaja Hankasalmen, Joutsan ja Petäjäveden seurakunnissa 2019 – 2022

Keuruun, Multian ja Petäjäveden seurakuntien yhdistymisselvitys, Timo Korhonen, 3.3.2020.

Kirkkohallitus 23.11.2021: Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

[Kirkon tilastopalvelu \(kirkontilastot.fi\)](#)

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin istunnon 16.11.2022 pk-ote: Seurakuntajaon uudistamisen selvittäminen: Eteläisen Keski-Suomen seurakunnat: selvitysmiehen määrääminen

Muilu Juha 15.2.2021: Valmistelijan suositus Hankasalmen, Konneveden ja Laukaan seurakuntien välisestä seurakuntajaon muutoksesta

Selvitysseurakuntien tilinpäätökset 2022

Selvitysseurakuntien talousarviot 2023 ja 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmat vuosilta 2024 – 2026.

Selvitysseurakuntien vastaukset selvitysmiehelle koskien toiminnan resursseja vuoteen 2028 mennessä.

Selvitys edellytyksistä jatkaa Petäjäveden seurakuntana, 5.12.2020.

Kun aloitteesta on tehty päätös, on siitä viipymättä ilmoitettava seurakuntien jäsenille julkaisemalla seurakuntien verkkosivuilla aloitetta koskeva ilmoitus noudattaen julkisen kuulutuksen menettelyjä. Vastuu ilmoituksen julkaisemisesta on jokaisen aiotun seurakuntajaon muutoksen kohteena olevan seurakunnan kirkkoneuvostolla tai seurakuntaneuvostolla myös niissä tapauksissa, joissa aloitteen on tehnyt seurakunta yksin, tuomiokapituli tai piispa.

Aloitetta koskevassa ilmoituksessa on hyvä kertoa aloitteentekijän lisäksi, millaisesta kirkkolain 2 luvun 11 §:n mukaisesta seurakuntajaon muutoksesta on kyse sekä, mitä seurakuntia aloite koskee ja mitkä seurakuntajaon muutoksen edellytykset katsotaan täyttyneen. Samoin on syytä kertoa, mistä saa asiasta lisätietoja. Ilmoituksessa on myös kerrottava seurakunnan jäsenen oikeudesta jättää aloitteesta kannanotto tuomiokapitulille 14 päivän kuluessa aloitetta koskevan kuulutuksen julkaisemisesta sekä tuomiokapitulin yhteystiedot. Jos piispa tai tuomiokapituli on tehnyt aloitteen, hyvänä käytäntönä on, että tuomiokapituli laatii ilmoitustekstin. Kuulutuksessa on lisäksi mainittava ajankohta, jona se on julkaisu verkkosivuilla. Ilmoitusta on pidettävä seurakunnan verkkosivuilla julkaisupäivän lisäksi 14 päivää eli vastaavan määräajan kuin seurakunnan jäsenellä on oikeus toimittaa kannanottonsa tuomiokapituliin.

KL 2:14,2–4 Aloite seurakuntajaon muuttamiseksi

Kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston on viipymättä ilmoitettava aloitteesta noudattaen, mitä julkisista kuulutuksista 10 luvun 28 §:ssä ja kirkkojärjestyksessä säädetään.

Seurakunnan jäsenille on varattava mahdollisuus jättää aloitteesta kannanotto tuomiokapitulille 14 päivän kuluessa aloitetta koskevan kuulutuksen julkaisemisesta.

Jos kirkkohallitus päättää seurakunnan osan siirtämisestä toiseen seurakuntaan valtioneuvoston tai ministeriön kuntarakennelain (1698/2009) 19 §:n ja 21 §:n 1 tai 2 momentin nojalla tekemää päätöstä vastaavasti, tämän pykälän 2 ja 3 momenttia ei sovelleta.

KL 10:28 Julkiset kuulutukset

Seurakunnan jäsenten tietoon saatettava kuulutus pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei muuta säädetä tai salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Kuulutusten on oltava yleisessä tietoverkossa 14 vuorokautta, jollei asian luonteesta muuta johdu. Kuulutuksen sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta edellä mainitun ajan kuluttua.

KJ 10:2 Julkiset kuulutukset

Sen lisäksi, mitä kirkkolaissa säädetään julkisista kuulutuksista, kuulutuksesta on ilmoitettava paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanoma-, paikallis- tai seurakuntalehdessä tai vastaavassa sähköisessä julkaisussa. Ilmoituksessa julkaistaan lehdessä kuulutuksen aihe ja pääsisältö. Julkaistavaksi säädetty kuulutus on julkaistava kokonaisuudessaan.

Jos kuulutus koskee useita seurakuntia, se on julkaistava niistä jokaisessa.

Liite 4 Malli aloitetta koskevasta kuulutuksesta

Huom! Kyseessä on malli. Siten esimerkiksi tämän mallin 1 ja 2 kappale tulee muokata tapauskohtaisesti vastaamaan tehtyä aloitepäätöstä sekä aloitetta tukevaa seurakuntajaon muutoksen edellytystä.

Ilmoitus seurakuntajaon muutosta koskevasta aloitteesta

A:n hiippakunnan tuomiokapituli on päätöksellään x.x.20.. / M:n ja N:n seurakuntien kirkkovaltuustot ovat yhtäläisillä päätöksillään x.x.20... tehnyt/tehneet aloitteen seurakuntajaon muutoksesta M:n ja N:n seurakunnissa siten, että N:n seurakunta liitettäisiin M:n seurakuntaan x.x.20...lukien. Laajenevan M:n seurakunnan alue kattaisi nykyiset M:n ja N:n seurakuntien alueet kokonaisuudessaan.

Aloitteen mukaisen seurakuntajaon muutoksen katsotaan nykytilaa paremmin turvaavan seurakunnan perustehtävän kokonaisvaltaisen toteutumisen alueella ja siten parantavan uuden/laajenevan seurakunnan toimintakykyä sekä toiminnan taloudellisuutta. Lisätietoja aloitteen sisällöstä saa [lisätietojen antajan yhteystiedot / verkkosivunosoite].

M:n ja N:n seurakuntien jäsenille varataan tilaisuus ottaa kantaa ehdotettuun seurakuntajaon muutokseen 14 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisemisesta. Tuomiokapitulille osoitettu kannanotto tulee toimittaa A:n hiippakunnan tuomiokapituliin osoitteeseen:

A:n hiippakunnan tuomiokapituli

Käyntiosoite

Postiosoite

Sähköposti

Kannanoton on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Kannanoton voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Tämä kuulutus on julkaistu M:n / N:n seurakunnan verkkosivuilla x.x.20... ja pidetään nähtävillä x.x.20... - x.x.20....

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

14.02.2024

§ 25 Istunnon päätös

Puheenjohtaja päätti istunnon kello 10:29.

Pöytäkirjan vakuudeksi

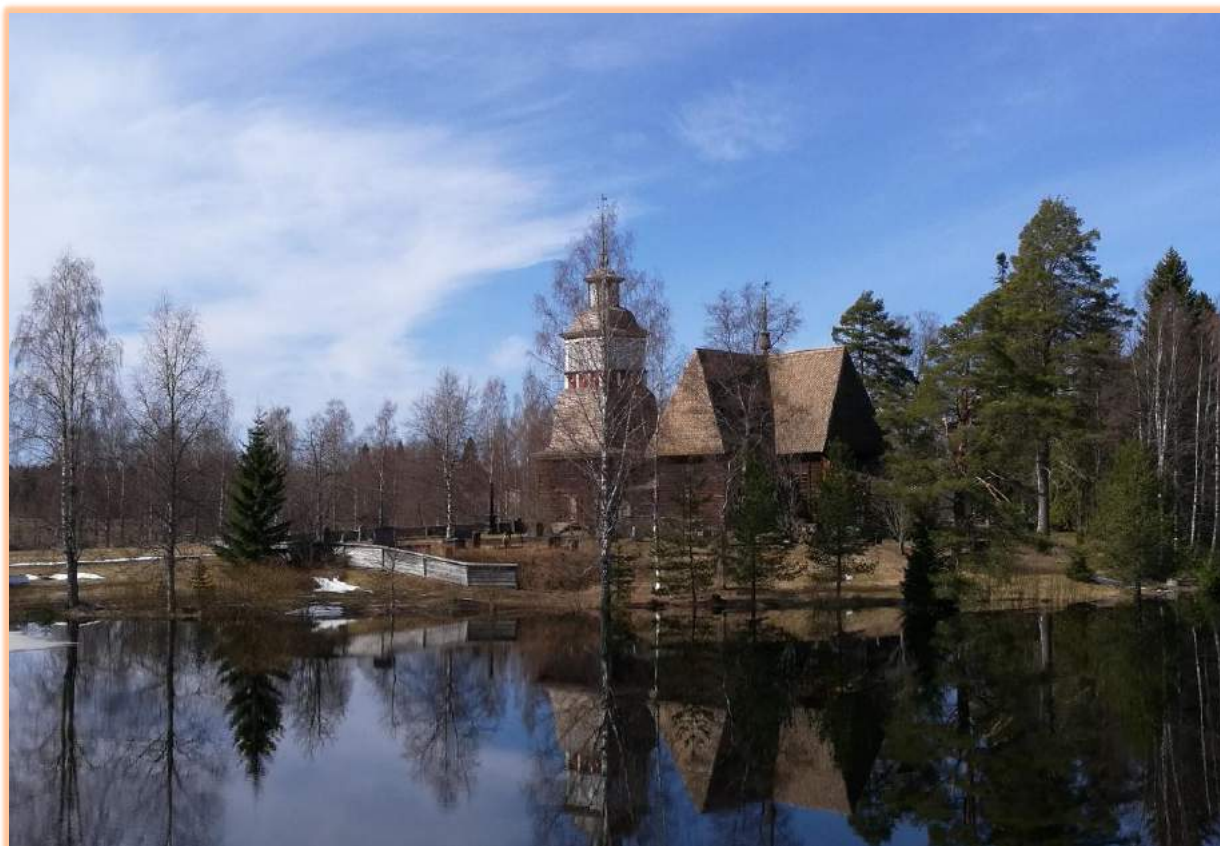
Jaakko Antila
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus Olen tarkastanut pöytäkirjan ja todennut sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Kai Niemelä
pöytäkirjantarkastaja
(lukuun ottamatta § 8)

Ari Auranen
pöytäkirjantarkastaja (§ 8)

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.

Petäjäveden seurakunnan lausunto Keski-Suomen alueen seurakuntien rakennemuutosselvitykseen

Petäjäveden seurakunnan kirkkovaltuusto

9.4.2024

Petäjaveden seurakunnan lausunto Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille liittyen Eteläisen Keski-Suomen seurakuntien rakennemuutokseen

Tiivistelmä

Tämä vastine tuo esille rakennemuutosselvityksen virheet ja epätarkkuudet sekä sisältää talousarviot vuosille 2024-2026 tarkennettuina nykytilanteeseen. Rakennemuutosselvitys antaa väärän vaikutelman seurakunnasta. Lisäksi kirkkovaltuusto haluaa tuoda esille seikkoja, joiden perusteella kannatamme Petäjaveden seurakunnan pysymistä itsenäisenä.

Talousarviot tuleville vuosille ovat selkeästi ylijäämäisiä ja seurakunnassa on jo tehty toimenpiteitä, jotka vahvistavat seurakuntamme taloutta edelleen. Pappilan remontin rakennuksen perustukseen liittyvät yllätykselliset lisämenot pakottivat suureen lainanottoon, mutta sen kulut on huomioitu talousarvioissa. Lisäkuluja käyttötalouteen aiheutui myös toiminnan siirtymisestä kokonaan Pappilaan, minkä vuoksi vuosi 2023 on tappiollinen. Maksuvalmiuden heikkenemisen juuret alkavat kirkon saneerauksesta vuonna 2018-2020, jolloin rahoitusvarallisuus heikkeni liian pienen lainan ottamisen seurauksena. Maksuvalmius paranee jatkossa suunnitellulla heikkokasvuisen metsämaan myynnillä ja seurakuntakodin kiinteistön myynnillä.

Olemme pettyneet yhdistetyn seurakunnan puuttuviin talousarvioihin, vaikka kaikkien seurakuntien tilinpäätökset ovat saatavilla kirkon tilastoista. Suuri epävarmuus on siitä, millaisia toimenpiteitä talouden analyysi osoittaisi, jos se olisi tehty. Säästöt kohdentuvat isoissa organisaatioissa reuna-alueille, joista supistetaan toimintaa keskittämällä.

Petäjaveden seurakunnassa kiinteistöistä ja metsäomaisuudesta on huolehdittu hyvin, minkä vuoksi varsinaista korjausvelkaa ei ole. Turhia kiinteistöjä ei seurakuntakodin myynnin jälkeen ole. Sen sijaan Jyväskylällä, Joutsalla ja Hankasalmella korjausvelkaa on runsaasti, joten näihin kohdentuu pääosa investointipanostuksista tulevaisuudessa. Jyväskylän tilinpäätökset on saatu ylijäämäisiksi kiinteistöjen myyntituloilla.

Seurakuntalaiskyselyyn vastanneista suurin osa, 52 %, kannatti itsenäistä seurakuntaa. Vastanneista 33 % piti liitosta perusteltuna. Kyselyyn vastasi yhteensä 96 henkilöä.

Petäjaveden vanha kirkko sai vuonna 1994 UNESCO-maailmanperintöstatuksen kunnan ja seurakunnan yhteisellä ponnistuksella. Petäjaveden seurakunta ja kuntakin tunnetaan laajasti UNESCO-kirkosta ja sen tuomaa imagoa halutaan vaalia jatkossakin. Nyt juhlavuonna järjestetään Pohjoismaiden maailmanperintökonferenssi Petäjävedellä.

Petäjaveden seurakunta tulee toimeen itsenäisenä ja pitää yllä rikasta seurakunnallista toimintaa seurakuntalaisten parhaaksi.

Petäjaveden seurakunnan vastine rakennemuutosselvitykseen

Rakennemuutosselvityksen virheiden ja epätarkkuuksien esille tuominen

1. Vuoden 2023 tuloslaskelma

Selvitys: *' Toimintasuunnitelmassa 2024 todetaan, miten (vuoden 2023) pappilan remontin yllättävien lisätöiden ja -kustannusten takia seurakunnan talous on hyvin tiukoilla. Talousjohto arvioi vuoden 2023 tuloksen olevan alustavasti jopa 510 796 euroa alijäämäinen. Suureen alijäämään vaikuttavat 311 693 euron kertaluonteiset poistot, kaksi seurakuntakotia, jotka kumpikaan eivät ole enää käytössä. Ilman näitä poistojakin alijäämä olisi 199 103 euroa.'*

Vastine: Vuoden 2023 tulos on alijäämäinen, mutta ei yllä olevan suuruinen. Ilman kertaluonteisia poistoja (seurakuntakoti) alijäämä on 121063 €. Kuitenkin on huomioitava, että 2023 metsätuloja saatiin tuloutetuksi vain 44695 € eli n. puolet tavoitteesta, loppu 40000 € siirtyy vuodelle 2024 (vuodelle 2024 kertyy siten metsätuloja huomattavasti enemmän, n. 125000).

2. Kriisiytyvän seurakunnan mittari: tilikausien tulokset alijäämäisiä kolmena peräkkäisenä vuotena

Selvityksessä todetaan: *' Vuoden 2021 tilikausi oli 28 326 euroa ylijäämäinen. Ilman metsätuloja myös tilikauden 2021 tulos olisi ollut alijäämäinen, 127 911 euroa. Näin ollen kriisiytyvän seurakunnan talousmittari täyttyy Petäjaveden seurakunnassa vuosina 2020 - 2022 (Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena).'*

Seurakunnan vastine: Tämä mittari ei toteudu, koska metsätulot eivät ole kertaluonteinen erä, vaan joka vuosi saadaan metsätuloja kestävän kehityksen metsänhoitosuunnitelman mukaisesti 85000€/vuosi. Vuodelta 2020 siirtyi metsätuloja vuodelle 2021 n. 60000€, minkä vuoksi 2021 metsätulot olivat korkeammat. Vuonna 2020 oli metsätuloja vain n. 29500. Vuoden 2020 tulos olisi ollut yli 30000 plussalla, jos vuotuiset normaalit metsätulot kirjautuneet 2020 vuodelle.

Metsätulojen kirjautuminen riippuu tilaajan hakkuuaikatauluista ja tulot vaihtelevat vuosittain, mutta ovat olleet keskimäärin n. 85000, mikä on Petäjaveden metsänhoitosuunnitelman kestävän kehityksen hakkuun mukaista (hakataan kasvun verran). Haluamme siis todeta, että yllä oleva luku 127911 vuodelle 2021 on väärin, koska metsätulot ovat vuosittaisia tuottoja kuten muutkin tulot. Lisäksi vuodelta 2021 jäi laskuttamatta 33500€ kirkkohallituksen avustusta pappilan 1. remonttiin ja myös 30000 suuruinen Unesco-kirkon avustus. Unesco -avustus vuodelle 2021 on kuitenkin saatu vuonna 2023 jälkikäteen.

3. Henkilötyövuosien määrä

Selvityksen taulukossa esitetty, että Petäjavedellä 9 vakituista ja yksi määräaikainen työntekijä ja henkilötyövuosien määrä on 11 (31.12.2022 tilanne). Henkilötyövuosien määrä ihmetyttää, koska Petäjavedellä oli 31.12.2022 9 vakinaista ja yksi määräaikainen työntekijä. Vuoden 2023 syyskuusta lähtien 8 vakinaista ja yksi määräaikainen työntekijä.

4. Kumuloituva alijäämä 2019-2022

Rakennemuutosselvitys: *'Vuosien 2019 - 2022 kumulatiivinen alijäämä on ollut 132 625 euroa '*

Seurakunnan vastine: tässä on otettu mukaan vuosien 2020-2022 lisäksi neljänneksi vuodeksi vuosi 2019 , joka oli kirkon remontin jälkeinen ison alijäämän vuosi , jolloin tuli vielä käyttötalouteen kuluja. Lisäksi kyseisenä vuonna tehtiin seurakuntakodin hometutkimuksia mittavasti. Palvelujen ostot 'ryöpsähtivät' n. 100000€ suuremmaksi kuin 2019 talousarviossa. Jos tarkastellaan kolmea vuotta 2020-2022, niin kumulatiivinen alijäämä on 23428€ . Tästä puuttuu vuoden 2021 laskuttamatta jäänyt Unesco-kirkon avustus, joka nostaa kumulatiivisen tuloksen 2020-2022 plussalle. Kolmen vuoden tulos on 7000€ ylijäämäinen. Selvityksessä esitetty suuri alijäämä luku antaa väärän vaikutelman viime vuosien tilanteesta.

5. Maksuvalmius

Rakennemuutosselvitys: *'Kriisiytyvän seurakunnan talousmittarista toinenkin täyttyi vuonna 2022, kun raha-varojen riittävyys oli vain 46 päivää'*

Seurakunnan vastine: kassavaranto väheni merkittävästi Petäjaveden kirkon peruskorjauksen seurauksena, koska otettu laina oli liian pieni, minkä vuoksi kassasta maksettiin paljon investointimenoja. Rahoituslaskelmista selviää, että kassasta maksettiin vuonna 2019 n. 286000€ ja vielä 2020 n. 106000€. Tämä vaje olisi pitänyt kattaa lainalla. Kassavarantoa tulee nyt kasvattaa maan myynnillä ja seurakuntakodin kiinteistöstä saatavalla myyntitulolla.

6. Rakennemuutosselvitys: *"Seurakunnassa ei ole omaa päiväkerhotoimintaa, mutta lapsen voi ilmoittaa lähiseurakuntien kerhoon esimerkiksi Keuruulle tai Jyväskylään. Tästä näkökulmasta katsoen Jyväskylän seurakunta on nyt jo osa Petäjaveden seurakunnan toimintaa yhteistyöseurakuntana."*

Seurakunnan tarkennus: Lapsen voi ilmoittaa minkä tahansa seurakunnan toimintaan mukaan, mutta varsinaista yhteistyötä perhetyössä ei Jyväskylän ja Petäjaveden seurakuntien välillä ole, vaikka sellainen vaikutelma selvityksestä tulee. Sen sijaan seurakunta ja kunta tekee vahvaa yhteistyötä perhekeskuksen toiminnassa.

7. Rakennemuutosselvitys: *"Seurakunnan jäsenyys myös vähenee huomattavan nopeasti verrattuna selvityksen muihin seurakuntiin....."*

Seurakunnan vastine: Joutsassa ja Hankasalmella suurempi vähenemä. Petäjävedellä ei siis huomattavan nopea väheneminen muihin selvityksen seurakuntiin verrattuna. Jyväskylään ja Muurameen verrattuna pitää rakennemuutosselvityksen teksti paikkansa.

Toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi 2024-2026

Talousarvioissa tuleville vuosille on otettu huomioon Pappilan remonttia varten otettu uusi laina suuruudeltaan 400000. Kirkon remontin vuoksi otetun vanhan lainan jäännös mukaan lukien lainaa on nyt yhteensä n. 600000€ .

Vanhassa lainassa korkokulut ovat n. 5000/vuosi ja lyhennykset n. 19000/vuosi. Uudessa 400000 lainassa korot ovat n. 22000 vuodessa ja lyhennykset n. 20000/vuosi.

Lainanhoitokulut ovat kasvaneet se. korkokulut vuodesta 2024 eteenpäin ovat n. 27000/vuosi ja lyhennykset n. 39000/vuosi . Kasvua on siten korkojen osalta n. 22000 ja lyhennysten osalta n. 20000 vuodessa.

Tämä muutos rahoituskuluihin on otettu huomioon vuosien 2024-2026 talousarvion tuloslaskelman rahoituskuluissa sekä rahoituslaskelmassa lainojen lyhennysten kasvun osalta.

Kulujen pienentäminen vuodesta 2024 alkaen

- molemmista seurakuntakodeista luovutaan 2024 aikana, jolloin saavutettava rahallinen kokonaissästö on n. 47000 € vuodesta 2025 alkaen ja koska rakennukset on alas kirjattu, parantaa myynnistä mahdollisesti saatava summa 2024 tilikauden tulosta.
- seurakuntakoti on ajettu alas joulukuussa 2023 , kaukolämpöenergian säästöt n. 14500€ vuodessa, sähkön säästö 6000€ sekä laitehuoltojen ym. töiden säästöt n. 5000€ , yhteensä 25500€
- energiatehokkuuden parantamiseksi rakennetaan kirkkoon kaukolämpöliittymä, jolloin energiakustannukset pienenevät ja säästö on n. 5000€ vuodessa kirkon lämmityskuluissa
- yksi eläköityminen on tapahtunut v. 2023 elokuussa, tilalle ei rekrytoitu uutta henkilöä
- haudan kaivuu kilpailutetaan vuoden 2024 aikana.
- kiinteistöt ovat nyt hyvässä kunnossa, joten korjauskulut ovat tulevina vuosina maltillisempia
- otetaan käyttöön kirkkoneuvoston kululajiseuranta ja hyväksyntä palveluiden ostoihin ja aineet/tarvikkeet kululajiin (talousarvion sitovuusperiaate kirkkohallituksen ohjeista)

Tuottojen kasvattaminen

- kirkollisveroa nostettu 1,85 → 1,90, verotuloa tulee lisää n. 20000 €, minkä ovat ensimmäiset kuukaudet 1-3 vuonna 2024 osoittaneet
- UNESCO-kirkon avustus kirkkohallitukselta korotettu 30000→50000, mikä pienentää seurakunnan osuutta Unesco-kirkon hoidossa, joka on ollut n. 30000 € vuodesta riippuen
- hautauksien ja haudanhoitojen maksut korotetaan hinnastossa vastaamaan paremmin todellisia kuluja, 20 % suunniteltu nosto tekee maksutuotoissa n.5000 €
- kunnostetun Pappilan toiminnalla hankitaan lisää myynti- ja vuokratuloja, arvio lisätuloista on n. 5000 €

- vuonna 2019 tehdyn kestävän kehityksen metsänhoitosuunnitelman mukaan kymmenen vuoden metsätuoton arvo on n. 862000 €, ja metsän kokonaisala on n.480 ha, joten metsäomaisuuden arvo on merkittävä

Toimenpiteet maksuvalmiuden kohottamiseksi 2024

- maan myynti (tällä hetkellä myynnissä olevan palstan hintapyyntö on 35000 €)
- seurakuntakodin myyminen

Talousarviot 2024-2026

Edellä esitettyjen toimenpiteiden ansiosta vuosien 2024-2026 tilikausien tulosten on arvioitu olevan +66362 €, +37253 € ja +58022 €. Talousarviot on esitetty yksityiskohtaisesti liitteessä, jossa huomioitu kulut kululajikohtaisesti ja tuotot mahdollisimman realistisesti. Kirkollisveroverotulot on otettu kirkkohallituksen toimittamasta ennusteesta. Henkilökustannuksissa on otettu huomioon KirVesTes-sopimuksen palkankorotusten kokonaisvaikutus ja inflaation vaikutus kustannusten nousuun.

Kiinteistöt ja tase

Petäjavedellä on kiinteistöistä ja metsistä huolehdittu hyvin, taseeseen on kertynyt edellisten tilikausien ylijäämistä n. miljoona euroa plussaa, joka on käytetty korjausinvestointeihin ja muuhun ylläpitoon, mm. metsänhoitoon Metsänhoitoyhdistyksen toimesta.

Seurakuntakodin alaskirjauksen ja vuoden 2023 alijäämän jälkeen taseen ylijäämä pienenee n. 432000 € vuodelle 2024. Ylijäämää on jäljellä n. 555000 €.

Selvityksestä poimittua Jyväskylän osalta:

'Jyväskylän seurakunnan kiinteistöstrategia on laadittu toimintakaudelle 2020 - 2030. Kiinteistöt on luokiteltu strategian mukaisesti säilytettäviin, selvitettäviin ja luovutettaviin. Säilytettävien kiinteistöjen korjausvelka on strategiakauden aikana noin 30 milj. euroa. Tämän lisäksi uudisrakennusten rakentamisen (Lehtisaari ja Vesalan leiri- ja toimintakeskus) kustannukset ovat noin 10 miljoonaa euroa. Kiinteistöjen käyttökuluja pyritään laskemaan sekä luopumalla tarpeettomista kiinteistöistä, että mm. parantamalla nykyisten kiinteistöjen energiatehokkuutta.'

Rakennemuutosselvityksen mukaan korjausvelkaa on muilla liitosseurakunnilla seuraavasti:

- Joutsa: 5 miljoonaa euroa
- Hankasalmi: 'Kiinteistöjen korjaustarvetta paljon'
- Petäjävesi: varsinaista korjausvelkaa ei ole, mutta normaalia vuotuista ylläpitoa suoritetaan (siunauskappelin korjaustöitä ja Unesco-kirkon pumppuasema)

- Toivakka: 'korjausvelka pieni'
- Jyväskylä: 30 miljoonaa euroa korjausvelkaa sekä Lehtisaaren ja Vesalan leirikeskusten uudisrakentamisen kulut ovat n. 10 M€

Muuta, mitä Petäjäveden kirkkovaltuusto haluaa rakennemuutoksesta lausua:

Jyväskylän seurakunnan talous on myös horjuva. Petäjäveden seurakunnan kirkkovaltuusto on vakuuttunut siitä, ettei liitos tuo taloudellista turvaa ja vakautta, eikä paranna Petäjäveden seurakunnan toimintoja tulevaisuudessa. Usean köyhän seurakunnan liittäminen suurempaan yksikköön ei automaattisesti paranna taloutta.

Mahdollisen liitoksen myötä Petäjäveden seurakunnan metsäomaisuus ja remontoitujen kiinteistöjen menetetään Jyväskylän seurakunnan omistukseen. Kirkkovaltuuston huolena on se, että hyötyykö Petäjäveden alue mahdollisen liitoksen jälkeen metsäomaisuuden myynnistä saatavista tuloista. Vai menevätkö ne kattamaan Jyväskylän seurakunnan kuluja ja talousvajetta?

Petäjäveden seurakunnalla ei ole korjausvelkaa. Seurakuntakoti on ainoa kiinteistö, joka on seurakunnan huolena käytöstä poistettuna rakennuksena.

Seurakunta on keskeinen palveluntarjoaja kunnassa. Seurakuntien liitos ei takaa, että nykyiset toiminnot (esim. lapsiperheiden ja ikääntyneiden parissa) säilyisivät myös jatkossa.

Seurakunta on tehnyt tiivistä yhteistyötä Petäjäveden kunnan ja monien paikallisten yhdistysten ja toimijoiden kanssa. Miten näiden yhteistyökuvioiden käy, jos liitos toteutuu?

Petäjäveden vanha kirkko on Unescon maailmanperintökohde, ainoa laatuaan Suomessa. Vanhalla kirkolla on suuri merkitys koko paikkakunnalle ja ihmisille. Vanha kirkko on monille petäjävetisille identiteettikysymys. Petäjäveden vanha kirkko tarvitsee jatkossakin huolellista ja pitkäjänteistä huolenpitoa. Miten vanhan kirkon kunnossapito ja Unesco-statuksen säilyminen taataan, jos isompi seurakunta ei saa talouttaan tasapainoon? Vanha kirkko toimii Petäjäveden seurakunnan pääkirkkona kesäisin juhannuksesta elokuun puoleen väliin. Sen lisäksi siellä järjestetään vuosittain kesäkonserttisarja yhteistyössä Petäjäveden kunnan ja Petäjäveden vanhan kirkon säätiön kanssa.

Jo sote-uudistus on osoittanut, että suuret yksiköt eivät ole kustannustehokkaita, vaan jopa kalliimpia ylläpitää mm. hallintokulujen kasvaessa. Liitosten sijaan seurakuntien pitäisi tehdä enemmän yhteistyötä. Tiettyjä palveluja, mm. taloushallinto, voisi järjestää keskitetysti useammalle seurakunnalle. Näin ydintehtävät jäisivät seurakunnalle, joka pienenä yksikkönä on ketterämpi kuin suuri yksikkö. Petäjäveden seurakunta on valmis yhteistyöhön naapuriseurakuntien kanssa.

Liitos on harvoin pienemmälle liittyjälle suotuista, sillä reuna-alueilla säästetään palveluissa ja palvelut keskitetään ytimeen.

Rakennemuutosselvityksessä ei ole selvitetty mahdollisen laajentuneen Jyväskylän seurakunnan taloutta. Selvityksestä ei käy ilmi, miten suurempi seurakunta pärjäisi ja mitä säästötoimenpiteitä olisi tulevaisuudessa odotettavissa. Mielestämme olisi ollut mahdollista kerätä seurakuntien

tilinpäätökset ja talousarviot yhteen ja ennustaa ison seurakunnan talous, tulevat säästötarpeet ja kirkollisveroprosentti.

Varojen käytöstä vastaisi pääosin jyväskyläläisistä koostuva kirkkovaltuusto, koska emme usko jyväskyläläisten äänestävän Petäjaveden ehdokkaita.

Tulevaisuus verrattuna Jyväskylään liittymiseen

Yhdistyneen seurakunnan kirkkovaltuustossa on 45 paikkaa, joista Petäjävesi saa todennäköisesti 2-3 paikkaa. Tämä merkitsee, että täysi päätäntävalta kiinteistöjen korjauksiin, henkilöstön vähentämisiin ja muihin tarpeisiin on muilla kuin Petäjaveden edustajilla.

Jos esimerkiksi haluamme suorittaa kiinteistöjen korjauksia yhdistyneessä seurakunnassa, niiden hyväksyntä vaatii jyväskyläläisten valtuutettujen lobbausta. Petäjävetiset valtuutetut eivät voi siitä päättää, koska ovat pieni vähemmistö.

Henkilöstön valinnat virkoihin menevät samalla periaatteella enemmistöpäätöksin.

Inhimillistä on se, että henkilövalinnat kohdistuvat siten, että oman paikkakunnan tutut henkilöt ovat etusijalla, kun valintoja tehdään. Samoin irtisanomistapauksissa puolustetaan voimakkaammin tuttuja henkilöitä, joiden kanssa on tehty työtä jo vuosia. Parhaiten Petäjaveden henkilökuntaa suojaa omat valtuutetut, joille oman alueen seurakunnallinen toiminta on etusijalla.

Seurakuntalaisten kuuleminen (kaikki tulokset liitteenä)

Kysymys: Onko Petäjaveden seurakunnan esitetty liitos Jyväskylän seurakuntaan mielestäsi perusteltu?

Kyllä 33%

Ei 52%

En osaa sanoa 15%

Kysymys: Missä tilanteessa liitos olisi mielestäsi perusteltu?

Seurakunnan rahat eivät riitä lakimääräisten tehtävien hoitamiseen 71%

Seurakunnan muu kuin lakimääräinen toiminta muuttuisi yhä enemmän vapaaehtoisuuteen perustuvaksi 12%

Muu syy 17%

Kysymys: Mikä tai mitkä asiat tai toiminnot ovat mielestäsi luovuttamattomia Petäjaveden seurakunnassa?

Kolme eniten kannatusta saanutta asiaa olivat:

Kirkot 86%

Lakimääräiset työntekijät 85%

Kirkolliset toimitukset 81%

Avoimissa kentissä esille nostettiin mm. toive liittyä Keuruun seurakuntaan.

Työyhteisön kuuleminen

Hyödyt ja edut

- lisää kollegoja, lisää työkavereita, lisää työtiloja
- talous on ehkä turvatumpi

Haitat ja uhat

- matkat ja kokoukset lisääntyvät. Kuinka paljon pitää liikkua Jyväskylään?
- omat työntekijät liikkuvat enemmän
- moduulityöaika mietityttää
- mitä enemmän työntekijöitä, sitä enemmän ihmissuhteita ja ihmisten välisiä ristiriitoja
- tuleeko toimitussulkuviikonloppuja? Vähenevätkö toimitukset ja toiminta?
- Hukummeko me Jyväskylän isoon organisaatioon?
- harmittaa jos työnkuva supistuu eikä saa tehdä enää yhtä laajasti juttuja eri ikäisten kanssa ja eri yhteistyötahojen kanssa. Tai jos yhdessä tekeminen eri toimialojen kanssa vähenee.
- Sekin mietityttää, että minkä verran voi vaikuttaa omiin työaikoihin ja onko työtä lupa tehdä joustavasti niin kuin tähänkin asti.

Muuta, mitä työyhteisöstä nousi

- epävarmuus kalvaa työyhteisöä.
- kaikki työntekijät eivät kannata liitosta
- Voisiko Keuruun suunta olla vielä mahdollinen?
- Mitä tapahtuu työntekijäjoukolle, jos säilytään itsenäisenä seurakuntana? Joudutaanko työntekijöitä irtisanomaan?

Johtopäätökset ja loppulause

Seurakuntalaisten kuulemiseen osallistuneista henkilöistä yli puolet on ilmaissut tahtonsa itsenäisen seurakunnan puolesta. Petäjavedellä on myös aktiivinen vapaaehtoisten joukko, joka on motivoitunut tekemään työtä itsenäisen seurakunnan parhaaksi.

Itsenäisellä seurakunnalla on hyvät mahdollisuudet yhteistyöhön lähiseurakuntien kanssa.

Talousarviot ennustavat selvästi plussalla olevia tilinpäätöksiä 2024-2026.

Yhdistymisen seurauksena on todellinen riski seurakunnasta eroamisen kiihtymisestä.

Kaikkeen edelliseen nojaten vaadimme Petäjaveden pysymistä itsenäisenä seurakuntana.

Petäjaveden kirkkovaltuusto haluaa tuoda yllä esitetyt korjaukset ja huomiot tuomiokapitulin tietoon ennen päätöstä rakennemuutoksen jatkovalmistelulle.

Liitteet: vanhan kirkon tulot ja menot, työntekijätaulukko, seurakuntalaisten kuulemisen yhteenveto, lausunnon yhteydessä muokattu talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmat vuosille 2025 ja 2026 (ei valtuuston vahvistama)

ERIÄVÄ NIELITIDEPETÄSKVEDEN KIRKKOVALTUUSTONKOKOUSSEU 9.4.2024 Pöytäkirja 38

EN VOI MÄÄRÄ KIRKKOVALTUUSTON
PÄÄTÖKSEEN SEURAKUNTA RAHASTEESTA,
KOSKA:

- MAKSUVALMIUTTA EI SAIDA
KUNTOON (90 VRK)
- SEURAKUNNALLA ON VÄHIN VÄHÄN
MÄÄRÄTÄ, JOLLE TÄMÖITÄ PARANEMISEA
- VÄHESÖN KEHITTYS, SEURAKUNNAN
JÄSENHEITON TIEVELEE, SAAMLLA
KUN KOKO KUNNAN VÄESTÖ

PETÄSKVEDEN 9.4.2024

Tuukka

TUUKKA TAIPALE
KIRKKOVALTUUTETTU

Maria

MARIA PALOLA
KIRKKOVALTUUSTON JÄSEN

PETÄJÄVESI TALOUSARVIO 2024-2026	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Inflaatio %				5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Palkankorotukset				4,5 %	5,5 %	2,5 %	2,5 %
Korvaukset	18781			3240	3000	3000	3000
304000 Korvaukset muilta seurakunnilta	18781			3240	3000	3000	3000
Myyntituotot	6659	14762	7436	7316	13000	14000	15000
311000 Pitopalvelu	6112	5077	7308	5338	13000	14000	15000
312000 Ruoka- ja muu elintarvikemyynti		9203		1690			
312900 Kortti-, adressi- ja merkituotot		373	128	234			
314900 Muut myyntituotot	547	110		55			
Maksutuotot	32970	45193	67336	47525	54450	57450	59450
315000 Virkatodistustuotot	2673	105					
317000 Ruoka- ja kahvimaksut	0	145	545	5000	3500	3500	3500
318000 Leirimaksut	3930	2125	5100	4465	7650	7650	7650
319000 Retki- ja kurssimaksut			210	2184	500	500	500
319400 Kerhomaksut	210	0					
321000 Haudan lunastusmaksut	5200	15850	33800	9004	15000	15000	15000
321100 Hautauspalvelumaksut	20450	26730	27390	26581	27000	30000	32000
321900 Muut hautaustoimen maksut		-150			500	500	500
324000 Henkilöstöltä perittävät ruokamaksut	107	167	291	291	300	300	300
325000 Muut maksut ja korvaukset	400	220	0				

PETÄJÄVESI TALOUSARVIO 2024-2026	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Vuokratuotot	6600	5177	6119	7678	7300	7300	7300
353000 Vuokrat seurakuntatilojen käytöstä	6600	5177	6119	7678	7300	7300	7300
Metsätalouden tuotot	29566	156257	133221	44695	150000	85000	85000
360000 Puun myyntituotot	29566	156257	133221	44695	150000	85000	85000
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	1010	5797	3398	4815	1400	1400	1400
362000 Jumalanpalveluskolehdit		387	260		600	600	600
363000 Muut kolehdit		3273	565			0	0
364000 Rahankeräys		768	2213	3547	300	300	300
365000 Myyjäistuotot		70	310				
367000 Muut lahjoitustuotot	1010	1300	50		200	200	200
368000 Yhteisvastuukeräyksen srk- osuus tuotosta				240			
368100 Yhteisvastuukeräyksen muut tuotot				112	300	300	300
368200 Yhteisvastuukeräyksen myyjäiset				916			
Tuet ja avustukset	11210	18685	32400	15733	23706	10000	12000
370000 EU tuki	0	6161	0	0			
371000 Palkkatuki	0	11955	0	0			
372000 Korvaus työterveyshuollosta	2501		2616				
375000 Muut tuet ja avustukset	8708	569	29784	15733	23706	10000	12000
375500 Investointien rahoitusosuudet				33500			
375600 Investointien rahoitusosuuksien aktivointi				-33500			

PETÄJÄVESI TALOUSARVIO 2024-2026	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Muut toimintatuotot	31077	4975	1833	7093	40000	50000	50000
381000 Vakuutuskorvaukset	87						
381100 Perintätuotot	50	40	55	15			
382000 myyntivoitot pysyvistä vastaavista	15732	3154					
381500 Irtaimiston ja kaluston myynti				65			
383000 Muut tuotot	15208	1782	1778	7013	40000	50000	50000
Toimintatuotot	137872	250847	251742	138097	292856	228150	233150
Toimintakulut	-809231	-843794	-908390	-1052029	-967667	-937448	-924879
Henkilöstökulut	-416826	-438308	-431439	-513512	-527962	-540294	-522935
Palkat ja palkkiot	-335400	-354622	-349021	-418270	-430206	-440201	-425446
Kokouspalkkiot			-550	-10175	-6300	-6300	-6300
Vuosikorvaukset ja ansionmenetysten korvaukset			0	-1200	-800	-800	-800
Vakinaisten palkat			-290247	-332640	-379580	-389070	-373797
Määräaikaisten palkat			-47703	-47816	-20225	-20731	-21249
Tuntipalkat			-1480	0	0	0	0
Säännöllisen toiminnan palkkiot			-1181	-4308	-3200	-3200	-3200
Palkkiot ja muut veronalaiset suoritukset			-2813	-7296	-5100	-5100	-5100
Jaksotetut palkat			-5048	-14835	-15000	-15000	-15000

PETÄJÄVESI TALOUSARVIO 2024-2026	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
Henkilösivukulut	-81393	-85990	-84523	-95042	-99556	-101893	-99289
Sosiaaliturvamaksut			-4550	-6009	-5907	-6055	-6206
Eläkemaksut			-72102	-83343	-86041	-88040	-85089
Muut sosiaalivak.maksut			-6747	-2886	-4287	-4394	-4504
Jaksotetut sosiaalimaksut			-53	344			
Jaksotetut eläkevak.maksut			-1071	-3148	-3321	-3404	-3489
Henkilökulujen oikaisuerät	-33	2304	2106	-200	1800	1800	1800
Sairausvak.maksut		2304	2106	0	2000	2000	2000
Kuntoutusraha				-200	-200	-200	-200
Palvelujen ostot	-248834	-265613	-301034	-350776	-296196	-269701	-271257
430000 Postipalvelut	-1366	-546	-1171	-1239	-1110	-1110	-1110
431100 Painatukset					-800	-800	-800
431150 Srk- ja tiedotuslehtien painatukset				-446			
431200 Ilmoitukset	-12242	-10819	-6135	-6924	-9060	-9060	-9060
432000 Toimistopalvelut		-5	-108	-10527	0	0	0
432100 Rahoitus- ja pankkipalvelut	-1494	-1671	-1792	-2102	-2130	-2130	-2130
433000 ICT-palvelut	-21950	-24423	-28765	-18366	-18970	-18970	-18970
433500 Puhtaanapito- ja kunnossanito- ja suunnittelupalvelut	-907	-1081	-1978	-236	-700	-700	-700
434000 Haudankaivuupalvelut	-18581	-17227	-23665	-19824	-15800	-15800	-15800
435000 Rakennusten rakentamis- ja kunnossanito- ja suunnittelupalvelut	-8987	-10208	-56580	-61595	-44000	-44000	-44000
435100 Rakennusten suunnittelupalvelut			-318				
435200 LVI-palvelut	-148		-539	-153	-150	-150	-150

PETÄJÄVESI TALOUSARVIO 2024-2026	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
435300 Kiinteistöjen huoltopalvelut		-1310					
435320 Sähköhuollot	-279				-1800	-1800	-1800
435330 Erityislaitehuollot	-1665		-851	-1440	-1900	-1900	-1900
435400 Vartiointi- ja hälytyspalvelut	-4816	-6165	-7373	-11156	-9336	-9336	-9336
435600 Alueiden rakentamis- ja kunnossanitopalvelut	-693	-20249	-18115	-36034	-22300	-22300	-22300
435700 Jätehuolto	-6045	-3132	-1546	-2285	-1800	-1800	-1800
436000 Koneiden ja laitteiden kunnossanitopalvelut	-12019	-11858	-10464	-13955	-10830	-10830	-10830
436200 Metsänhoitokulut	-16169	-27919	-22356	-9903	-10000	-10000	-10000
436300 Puutavaran myyntikulut			-576				
436500 Konservointipalvelut				-39630			
437000 Matkakustannukset (oma henkilöstö)	-5529	-5551	-7405	-9681	-7450	-7450	-7450
437200 Matkakustannukset (ulkop.)	-2361	-2571	-867	-1206	-1800	-1900	-1800
437600 Ravitsemuspalvelut, henkilöstö	-275	-568	-3150	-196	-530	-530	-530
437700 Ravitsemuspalvelut, muut	-24	-98	-767	-2741	-220	-220	-220
438500 Kuljetuspalvelut	-393	-937	-4090	-3619	-850	-850	-850
439000 Koulutuspalvelut, henkilöstö	-946	-4569	-5221	-7086	-4960	-5160	-4960
439100 Koulutuspalvelut, muut		-220	-17774	-17518	-29000	-29000	-29000
439300 Työterveyshuolto	-2957	-6884	-6087	-4919	-6400	-6400	-6400
440000 Asiantuntijapalvelut	-20502	-25461	-16689	-17453	-38563	-10000	-10000
Tutkimukset		-4737					
440200 Kuva- ja taittopalvelut			-37	-42			
440300 Mainonta- ja markkinointipalvelut			-515				

PETÄJÄVESI TALOUSARVIO 2024-2026	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
440500 Retki-, musiikki- ja ohjelmapalvelut	-859	-3452	-4136	-5090	-3400	-3400	-3400
440700 Tekijänoikeusmaksut	-464	-464	-907	-902	-910	-910	-910
442000 Toimintavakuutukset	-1470	-4729	-820	-1629	-1300	-1300	-1300
442100 Omaisuusvakuutukset	-16803	-12949	-9701	-3823	-12425	-12425	-12425
443500 Yhteistyökorvaukset	-63940	-47162	-19313	-20431	-17352	-18220	-19131
446500 Palvelukeskusmaksut Kipa	-10899	-7469	-11854	-17512	-18000	-18900	-19845
447000 Muut palvelut	-14051	-1179	-9370	-1114	-2350	-2350	-2350
Vuokrakulut	-4283	-2731	-3638	-2530	-2600	-2730	-2867
450100 Vuokrat			-344	-586			
456000 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-4283	-2731	-3162	-1611	-2600	-2730	-2867
458000 Muut vuokrat			-132	-333			
Aineet ja tarvikkeet	-85734	-109238	-115700	-120660	-105999	-90813	-91912
Ostot tilikauden aikana	-85734	-109238	-115700	-120660	-105999	-90813	-91912
460000 Kalusteet	-4832	-1981	-1011	-597		-250	-250
461000 ICT-laitteet ja tarvikkeet		-2214	-1213	-2024	-900	-900	-900
462000 Muut koneet ja laitteet	-129	-3429	0	-4002	-1500	-1500	-1500
464000 Toimistotarvikkeet ja -materiaalit	-3279	-3613	-7144	-3444	-2400	-2400	-2400
466500 Työvälineet ja työkalut	-1907	-1512	-841	-417	-950	-950	-950
467000 Elintarvikkeet	-4321	-5290	-8271	-10325	-8550	-8978	-9426
467600 Keittiövälineet ja astiastot	-234	-51	-75	-318	-50	-50	-50
468000 Puhdistusaineet ja -tarvikkeet	-911	-1335	-868	-1183	-930	-930	-930

PETÄJÄVESI TALOUSARVIO 2024-2026	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
469000 Poltto- ja voiteluaineet	-892	-1706	-1049	-807	-1300	-1300	-1300
470000 Lämmitys	-34751	-46629	-52248	-52499	-38000	-36000	-36000
471000 Sähkö	-19524	-17705	-23494	-26786	-20000	-21000	-21500
471300 Vesi	-2522	-1945	-2247	-2380	-1310	-1400	-1500
472000 Rakennus-, korjaus- ja huoltotarvikkeet	-346	-1987	-2168	-3440	-18050	-3050	-3050
472500 Puutarhatarvikkeet ja -aineet	-299	-1119	-976	-146	-550	-550	-550
472600 Kukkat, kynttilät ja ehtoollistarvikkeet	-1756	-966	-1030	-1818	-1580	-1580	-1580
472900 Suojavaatteet	-843	-1069	-531	-1203	-800	-800	-800
473050 Sakraaliesineet ja -vaatteisto	-754	-7533		-164	-70	-70	-70
473100 Opetusvälineet ja kerhotarvikkeet	-980	-1025	-390	-347	-1400	-1400	-1400
473200 Kirjat, lehdet sekä kuva- ja äänimateriaalit	-1357	-1149	-2536	-1121	-939	-986	-1035
473800 Lahjaesineet ja huomionosoitukset	-479	-1916	-1808	-3340	-2720	-2720	-2720
474000 Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5619	-5065	-7802	-4300	-4000	-4000	-4000
Annetut avustukset	2442	-8912	-18113	-42051	-10100	-12100	-14100
480000 Lähetystyö	9150			-5600	-5000	-6000	-7000
480500 Kansainvälinen diakonia			-1000	-4000			
483000 Diakonia-avustukset	-6567	-7799	-10520	-20650	-5000	-6000	-7000
484000 Stipendit ja tunnustuspalkinnot			-100	-100	-100	-100	-100
486000 Lähetetyt yhteisvastuukeräyksen tuotot	-641	-807	-484	-1324			
489000 Muut avustukset	500	-306	-6009	-10377			
Muut toimintakulut	-55995	-18992	-38466	-22500	-24810	-21810	-21810
491000 Maksettavat verot	-14566	5548	-13243	-7975	-8000	-8000	-8000

PETÄJÄVESI TALOUSARVIO 2024-2026	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Toteutuma 2023	Talousarvio 2024	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026
491200 Kiinteistövero	-23664	-23565	-24168	-12987	-16000	-13000	-13000
491200 Pysyvien vastaavien myyntitappiot	-13994						
493000 Jäsenmaksut	-476	-503	-491	-490	-510	-510	-510
495000 Luottotappiot	-145		-300	-611	0	0	0
496000 Muut kulut	-3149	-473	-265	-436	-300	-300	-300
TOIMINTAKATE	-671359	-592947	-656648	-913933	-674811	-709298	-691729
Kirkollisverotulot	647301	675110	659406	734314	771297	782595	787730
Valtionrahoitus	75336	75072	74652	74566	74565	74565	74565
Verotuskulut	-10394	-10272	-9468	-9192	-9570	-10049	-10551
Kirkon rahastomaksut	-53458	-56465	-56184	-52676	-56369	-61810	-63242
530000 Kirkon keskusrahastomaksu	-19437	-22939	-22825	-19130	-22920	-25110	-25692
535000 Kirkon eläkerahastomaksu	-34021	-33526	-33359	-33546	-33449	-36700	-37550
Toiminta-avustukset	52289	1000	30000	121500	50000	50000	50000
Rahoitustuotot ja -kulut	-5614	-4946	-5190	-15907	-27550	-27550	-27550
Korkotuotot		40	0	11			
Korkokulut	-5052	-4430	-4641	-10958	-27000	-27000	-27000
Muut rahoituskulut	-561	-555	-548	-4960	-550	-550	-550
VUOSIKATE	34102	86552	36569	-61327	127562	98453	119222
Poistot ja arvonalentumiset	-58655	-58206	-63790	-371429	-61200	-61200	-61200
Suunnitelman mukaiset poistot	-58655	-58206	-63790	-59735	-61200	-61200	-61200
Kertaluonteiset poistot				-311693			
TILIKAUDEN TULOS	-24553	28347	-27221	-432756	66362	37253	58022
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-24553	28347	-27221	-432756	66362	37253	58022

Petäjaveden seurakunnan työntekijät:

Työtehtävä:	Tuuraaja:	Kuka muu voi hoitaa töitä?
Kirkkoherra	Seurakuntapastori	Keikkapappi toimituksiin
Seurakuntapastori 70 % Nuorisotyöntekijä 20 % Lähetystyö 10 %	Kirkkoherra Diakoni Diakoni	Kirkkoherra Kirkkoherra/kanttori/last.ohj. Diakoni/kirkkoherra
Kanttori	Keikkakanttori	Keikkakanttori Osittain last.ohj.
Diakoni 80 % Nuorisotyöntekijä 20 %	Ei ole Seurakuntapastori	Kirkkoherra Kanttori/kirkkoherra
Suntio Laskutus HM hoitaja	Emäntä Ei ole Emäntä/kausityöntekijä	Taluspäällikkö/last.ohj. Taluspäällikkö Taluspäällikkö/last.ohj.
Lastenohjaaja 70 % Tstosihteeri 30 %	Diakoni/pastori Taluspäällikkö	Kirkkoherra/kanttori Varaukset kuka vaan Laskutus ym. Taluspäällikkö
Emäntä	Ei ole Siivoukset Osittain diakoni/talpääl/last.ohj/srkpastori	Pitopalvelu Suntio/kuka vaan
Taluspäällikkö	Ei ole Osittain kirkkoherra	Kipa, MHY, kiinteistöhuoltoyritys osittain
Kausityöntekijä	Ei ole	

VANHAN KIRKON KULUT JA TULOT 2020-2023

	2020	2021	2022	2023
Rakentaminen/kunnossapito ja alueen kunnossapito	3 628,82	16 652,93	33 080,38	62 331,28
Erityislaittehuollot	1 128,28		850,89	484,84
Vartiointi	2 301,44	2 954,29	4 229,02	5 297,00
Jätehuolto	89,95	40,59		
Koneiden ja laitteiden kunnostus	4 256,22	4 878,46	3 452,63	8 295,39
Asiantuntijamaksut	722,87	1 089,56	1 860,00	
Vakuutusmaksut	1 500,45	1 367,19		
Sähkö	1 939,79	1 494,81	1 589,92	1 441,35
Muut kulut, polttoaine, hankinnat ym.	748,43	294,26	2 611,38	2 507,59
Vanhan kirkon säätiö	5 000,00	10 000,00	7 500,00	5 000,00
Opasteet				4 608,70
Suunnittelukulut		28 818,20		
Metsänhoito				1 860,00
Konservointi				39 630,00
Kuljetuskulut			3 100,00	2 938,80
Haudankaivuu			1 289,60	
Kiinteistövero	415,05	415,05	415,05	415,05

YHTEENSÄ **21 731,30** **68 005,34** **52 478,87** **134 810,00**

Museoviraston avustus		18 109,26		
Kirkkohallituksen avustus		5000		61 500,00
Kirkkohallituksen vuosittainen 30 000 €	0	0	30 000,00	60 000,00

YHTEENSÄ **0** **23 109,26** **30000** **121500**

EROTUS **21731,3** **44896,08** **22478,87** **13310**

KIRKKOVALTUUSTON KOKOUS

Aika **Keskiviikko 10.4.2024 klo 18.00 - 18.54**

Paikka Seurakuntatalo, Pappilantie 4, 41520 Hankasalmi

Osallistujat

	Läsnä	Poissa
Laitinen Markku, puheenjohtaja	x	
Manninen Antero, varapuheenjohtaja	x	
Gyldén Rauni	x	
Hyvärinen Raimo	x	
Hyvönen Teija	x	
Häkkinen Pekka	x	
Jormakka Erkki	x	
Karjalainen Salme	x	
Kärkkäinen Marjaana	x	
Mäkinen Ilpo	x	
Oksanen Katriina	x	
Pietiläinen Tarja	x	
Pöyhönen Esko	x	
Rossi Pekka	x	
Skantz Pirjo	x	
Seppo Ojala, vt. kirkkoherra kirkkoneuvoston pj	x	
Tiina Pitkänen, sihteeri	x	

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

Käsittävät asiat	§§ 8 - 14	Sivut 1 - 11
Allekirjoitukset	Markku Laitinen Puheenjohtaja	Tiina Pitkänen Sihteeri
Pöytäkirjan tarkastus	Hankasalmi 10.4.2024	
	Pirjo Skantz	Rauni Gyldén
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä	Hankasalmen seurakunnan kirkkoherranvirastossa 12.4. – 13.5.2024	
Todistaa		
Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa Hankasalmen seurakunnan kirkkoherranvirastossa 12.4.2024 Tiina Pitkänen		

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

8. § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja vt. kirkkoherra piti alkuhartauden.

9. § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Liite 1

Selvitys:

Kokouskutsu (liite 1) pidetään seurakunnan ilmoitustaululla kirkkoherranvirastossa ajalla 28.3. – 10.4.2024. Valtuutetuille on toimitettu kokouksen esityslista postitse. Kokouksesta ilmoitetaan Hankasalmen Sanomissa 28.3.2024.

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

Puheenjohtajan esitys:

Todetaan läsnäolijat sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:

Merkittiin läsnäolijat pöytäkirjaan, paikalla oli 15/15 kirkkovaltuutettua joten todettiin, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen.

10. § Pöytäkirjantarkastajien valinta ja pöytäkirjan nähtävillä olo

Selvitys:

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen mukaan kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan.

Puheenjohtajan esitys:

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Aakkosjärjestyksen mukaan vuorossa ovat Pirjo Skantz ja Rauni Gyldén, varalla Raimo Hyvärinen.

Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina. Pöytäkirja tarkastetaan 10.4.2024 mennessä. Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä 12.4. – 13.5.2024 välisenä aikana kirkkoherranvirastossa virastoaikana sekä seurakunnan kotisivuilla, www.hankasalmen.seurakuntakunta.fi

Nähtävillä olosta ilmoitetaan samaan aikaan kirkkoherranviraston ilmoitustaululla.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

11. § Työjärjestyksen hyväksyminen

Selvitys:

Asiat otetaan esille esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen ja käsitellään jollei valtuusto toisin päättä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Puheenjohtajan esitys:

Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

12. § Hankasalmen seurakunnan lausunto rakennemuutosuudistuksesta Liite 2

kn 20.3.2024/26 §

Selvitys:

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli on päätöksellään 14.2.2024 tehnyt aloitteen seurakuntajaon muutoksesta Jyväskylän, Hankasalmen, Joutsan, Petäjaveden ja Toivakan seurakunnissa siten, että Joutsan, Petäjaveden, Hankasalmen ja Toivakan seurakunnat lakkautettaisiin 31.12.2024 ja liitettäisiin Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 alkaen.

Tuomiokapituli arvioi, että liitokset turvaisivat nykytilaa paremmin seurakunnan perustehtävän kokonaisvaltaisen toteutumisen alueella ja siten parantaisivat laajenevan seurakunnan toimintakykyä sekä toiminnan taloudellisuutta.

Tuomiokapituli on pyytänyt seurakuntien kirkkovaltuustoilta lausuntoa aloitteeseen. Seurakunnan jäsenillä on ollut mahdollisuus ottaa kantaa seurakuntajaon uudistamiseen 1.3.2024 mennessä.

Hankasalmella on järjestetty myös seurakuntalaisten, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kuulemistilaisuus 13.3.2024 klo 17 kirkonkylän seurakuntatalolla.

Seurakuntajaon selvittäjänä on toiminut kehittämiskonsultti Sami Lahtiluoma. Hän on käymiensä keskustelujen ja kokousten perusteella valmistanut loppulausunnon, jonka hän luovutti Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille 31.1.2023.

Lausunnossaan hän ehdottaa Toivakan, Joutsan ja Petäjaveden seurakuntia lakkautettavaksi 31.12.2024 ja liitettäväksi Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 alkaen, Hankasalmen seurakunnan osalta ehdotusta rakennemuutokseen ei ole.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Hankasalmen seurakunnan jäsenmäärä on vähentynyt noin 100 jäsentä/vuosi.

31.12.2023 seurakunnan jäsenmäärä oli 3357, vähennystä edellisestä vuodesta 118 jäsentä, eli 3,4 %. Jäsenmäärä on vähentynyt 26 jäsenellä enemmän kuin syksyllä 2023 kirkkohallituksen CGI:ltä tilamaassa jäsenmäärä ennusteessa oli.

Seurakunnan jäsenistä yli 60 vuotiaita oli 1564 jäsentä, eli 46,6 %, vastaavasti alle 30 vuotiaita 800 jäsentä, eli 23,8 %. Alle 9 vuotiaiden jäsenten väheneminen vuonna 2023 oli 51 jäsentä, mikä on huolestuttava muutos seurakunnan tulevaisuutta ajattellen. Kastettuja vuonna 2023 oli vain 9, kuolleita 66.

Ennusteen mukaan jäsenmäärä laskee seuraavan kymmenvuosikauden aikana noin tuhannella jäsenellä. Kyse on merkittävästä muutoksesta, joka vaikuttaa työyhteisön kokoon, taloudelliseen kantokykyyn, investointeihin ja toimintasisältöihin.

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

Tällä hetkellä talous on varsin tiukka. Tilikaudet 2019 – 2021 olivat ylijäämäisiä, vuodet 2018, 2022 ja 2023 alijäämäisiä. Vuoden 2023 alijäämä on 25.260 € vaikka metsätalouden tuloja olivat huomattavasti (64.000 €) enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuodet 2024 – 2026 ovat ennusteen mukaan lievästi ylijäämäisiä. Seurakunnan maksuvalmius on hyvä, rahavarat olivat vuoden 2023 lopussa 842.000 €, eli hyvällä tasolla kuten myös selvitysmies on todennut.

Sen sijaan vuosikate ei ole riittävä poistoihin, tilanne ollut tämän jo pidemmän aikaan.

Tilannetta heikentää myös merkittävästi kiinteistöjen korjaustarpeet ja korjausvelka ja vähällä käytöllä olevat kiinteistöt, joista aiheutuu vuositasolla merkittäviä menoja.

Tärkeimmät korjaus kohteet lähivuosina ovat ainakin kirkon ja siunauskappelin ulkomaalaus sekä siunauskappelin katon korjaus.

Kirkkovaltuusto on päättänyt kokouksessaan vuonna 2021 panna myyntiin neljä kohdetta:

Aseman seurakuntakoti, Niemisjärven seurakuntakoti, Hännilän leirikeskus ja pappilan virastotalo. Näistä Aseman seurakuntakoti oli myynnissä vuonna 2021 ja uudestaan syksystä 2023 lähtien, mutta yhtään tarjousta ei ole tullut. Muut kohteet eivät ole olleet myynnissä.

Seurakunnalla on metsätaloussuunnitelmaa noin 290 ha, ja voimassa oleva metsätaloussuunnitelma vuosille 2018 – 2027, jonka mukaan keskimääräinen tuotto on noin 60.000 €/vuosi.

Metsästä saatava tuotto tulisi käyttää ensisijaisesti investointeihin, mutta on ollut pääosin menneet käyttötalouden kattamiseen (toimintamenot, palkat ym)

Seurakunnan saama huomattava testamenttia käytetään diakonissan palkkaukseen 50 %:n osuudella. Päätös on toki lainvoimainen, koska testamentti on tarkoitettu diakoniatyön käyttöön vanhusten ja vammaisten hyväksi. Tästä testamentista on perustettu kirkkohallituksen ohjeen mukaisesti erityiskatteinen testamenttirahasto, jolla on omat säännöt.

Testamenttirahaston hallinnassa on myös noin 100 ha metsää, eli metsää seurakunnalla on yhteensä noin 390 ha. Tästä on myös metsätaloussuunnitelma vuosille 2017 – 2026.

Seurakunnalla on myös toinen testamenttirahasto, josta katetaan diakonia-avustukset, 15.000 €/vuosi. Tämä vain kertoo osaltaan talouden tiukkuudesta ja vaikeudesta saavuttaa tasapaino, ilman tätä rahastoa diakonia-avustukset jäisi diakoniatyön kuluksi.

Henkilöstön osalta Sami Lahtiluoma toteaa, että menneet vuodet ovat olleet työyhteisölle raskaita. Varsinkin kirkkoherrat ovat vaihtuneet usein, vuonna 2023 peräti neljästi.

Tilanne on hankaloittanut työn johtamista ja työyhteisön hyvinvointia. Myös vuosia kestänyt epävarmuus työn jatkumisesta ja seurakuntaliitosprosessit ovat häirinneet pitkäjänteistä ja suunnitelmallista työn kehittämistä.

Työyhteisö tarvitsee rauhaa, tulevaisuuden uskoa, työn iloa ja yhdessä tekemisen meininkiä..

Johtamisen problematiikka on häirinnyt myös työyhteisön ja luottamushenkilöiden työjakoa ja kykyä palvella yhdessä seurakuntalaisia ja seurakunnan parasta.

Seurakunta oli edellisen kerran mukana liitosprosessissa vuonna 2021 Laukaan ja Konneveden seurakuntien kanssa, mutta yhdistyminen tapahtui vain Laukaan ja Konneveden kesken.

Liittymisen ja itsenäisyyden plussat ja miinukset

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

Seurakunnan itsenäisyys on tärkeä asia. Se on tunnesuhde ja historiallinen side. Siihen liittyy itsemääräämisoikeus ja tietty vapaus toimia paikallisesti määritellyllä tavalla. Itsenäisyys on itseisarvo, mutta samalla on arvioitava, mikä on sen hinta. Mikäli edellä mainittu jäsenkehitys toteutuu ja talouden reunaehdot toteutuvat vähenevillä resursseilla, itsenäinen seurakunta joutuu sopeuttamaan talouttaan, työntekijöiden määrää, kiinteistöjään ja aineellisia resursseja vuosittain alenevan tulorakenteen mukaiseksi. Tehtävä on haastava ja viimeisten vuosien toimet eivät tue kykyä tehdä siihen vaadittavia raskaita päätöksiä.

Itsenäisyyttä voi tulkita myös toisella tavalla. Hankasalmen seurakunta ei katoa mihinkään, vaikka se liittyisi isompaan kokonaisuuteen. Toiminnallinen itsenäisyys, alueellinen omaleimaisuus, ylpeys oman historian ja toimintakulttuurin säilymisestä jäävät elämään, vaikka Hankasalmi olisi osa suurempaa kokonaisuutta. Liitoksessa työyhteisö saa sellaisenaan vuosien jatkoajan, investointeja voidaan hoitaa nopeammalla aikataululla, veroprosentti laskee lähes puolella prosentilla ja toiminta jatkuu turvautusti myös siten, että sijaisuudet toimivat ja yksittäiset työntekijät voivat verkostoitua ja kehittää paikallista työtä yhteistyön pohjalta.

Päätöksenteossa oman alueen puolta ja erityislaatia voidaan hoitaa aktiivisella ja aloitteellisella yhteistyöllä. Seurakuntalaisuus voi myös vahvistua, koska on tärkeä leimautua hankasalmelaiseksi. Suurimmalla osalla luottamushenkilöistä on vahva tahto säilyttää seurakunta itsenäisenä. Työntekijöiltä saadun palautteen mukaan heistä suurin osa kannattaa liitosta.

Vt. kirkkoherran ja talouspäällikön esitys:

Edellä mainituin perustein kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuuston lausuvan Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille, että Hankasalmen seurakunta jatkaa itsenäisenä seurakuntana eikä seurakuntaa liitetä Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 alkaen.

Kirkkoneuvosto jäsen Ilpo Mäkinen teki lisäesityksen selvitykseen, jota Esko Pöyhönen kannatti.

Selvitys:

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli on päätöksellään 14.2.2024 tehnyt aloitteen seurakuntajaon muutoksesta Jyväskylän, Hankasalmen, Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan seurakunnissa siten, että Joutsan, Petäjäveden, Hankasalmen ja Toivakan seurakunnat lakkautettaisiin 31.12.2024 ja liitettäisiin Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 alkaen.

Tuomiokapituli arvioi, että liitokset turvaisivat nykytilaa paremmin seurakunnan perustehtävän kokonaisvaltaisen toteutumisen alueella ja siten parantaisivat laajenevan seurakunnan toimintakykyä sekä toiminnan taloudellisuutta.

Tuomiokapituli on pyytänyt seurakuntien kirkkovaltuustoilta lausuntoa aloitteeseen. Seurakunnan jäsenillä on ollut mahdollisuus ottaa kantaa seurakuntajaon uudistamiseen 1.3.2024 mennessä.

Hankasalmella on järjestetty myös seurakuntalaisten, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kuulemistilaisuus 13.3.2024 klo 17 kirkonkylän seurakuntatalolla.

Seurakuntajaon selvittäjänä on toiminut kehittämisskonsultti Sami Lahtiluoma. Hän on käymiensä keskustelujen ja kokousten perusteella valmistanut loppulausunnon, jonka hän luovutti Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille 31.1.2023.

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

Lausunnossaan hän ehdottaa Toivakan, Joutsan ja Petäjaveden seurakuntia lakkautettavaksi 31.12.2024 ja liitettäväksi Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 alkaen, Hankasalmen seurakunnan osalta ehdotusta rakennemuutokseen ei ole.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Hankasalmen seurakunnan jäsenmäärä on vähentynyt noin 100 jäsentä/vuosi. Kunnan positiivinen väestökehitys v. 2023 ennustaa loivempaa vähenemää.

Tällä hetkellä seurakunnan talous on vakaa. Tilikaudet 2019 – 2021 olivat ylijäämäisiä, vuodet 2018, 2022 ja 2023 alijäämäisiä. Vuoden 2023 alijäämä on 25.260 €. Vuodet 2024 – 2026 ovat ennusteen mukaan lievästi ylijäämäisiä. Seurakunnan maksuvalmius on hyvä, rahavarat olivat vuoden 2023 lopussa 850.000 €, eli hyvällä tasolla kuten myös selvitysmies on todennut.

Sen sijaan vuosikate ei riitä poistoihin, tämä tilanne on ollut jo pidemmän aikaa.

Tilinpäätökseen vaikuttaa poistoaikojen merkittävä lyhentäminen, mikä kasvattaa vuosittaisia poistoja ja heikentää tulosta.

Tärkeimmät korjaus kohteet lähivuosina ovat kirkon ja siunauskappelin ulkomaalaus sekä siunauskappelin katon korjaus. Kirkon maalaus on suunnitteluvaiheessa ja todennäköisesti koko kirkkoa ei tarvitse maalata.

Seurakunnalla on metsätalousmaata noin 290 ha, ja voimassa oleva metsätoussuunnitelma vuosille 2018 – 2027, jonka mukaan keskimääräinen tuotto on noin 60.000 €/vuosi.

Seurakunta on saanut huomattavan testamenttilahjoituksen. Tästä testamentista on perustettu kirkkohallituksen ohjeen mukaisesti erityiskatteinen testamenttirahasto, jolla on omat säännöt. Testamenttirahaston hallinnassa on noin 100 ha metsää, eli metsää seurakunnalla on yhteensä noin 390 ha. Testamenttirahastolla on kassavaroja noin 200 000 euroa. Seurakunnan kassavarat yhteensä noin 1 milj. euroa. Seurakunnalla on myös toinen testamenttirahasto, josta katetaan diakonia-avustukset, 15.000 €/vuosi.

Henkilöstön osalta Sami Lahtiluoma toteaa, että menneet vuodet ovat olleet työyhteisölle raskaita. Varsinkin kirkkoherrat ovat vaihtuneet usein, vuonna 2023 peräti neljästi. Tilanne on hankaloittanut työn johtamista ja työyhteisön hyvinvointia. Myös vuosia kestänyt epävarmuus työn jatkumisesta ja seurakuntaliitosprosessit ovat häirinneet pitkäjänteistä ja suunnitelmallista työn kehittämistä. Seurakunta on pystynyt pitämään talouden tasapainossa ja tuloksen käytännössä positiivisena huolimatta siitä, että edeltävän yli kymmenvuotiskauden aikana taloutta ei ole varsinaisesti päästy kehittämään.

Työyhteisö tarvitsee rauhaa, tulevaisuuden uskoa, työn iloa ja yhdessä tekemisen meininkiä. Akuutein kysymys on vakituisen kirkkoherran viran täyttäminen. Tarvitaan myös rauha paneutua oleviin haasteisiin mm. kiinteistöjen osalta. Jatkuva selvittely ja epävarmuus seurakunnan tulevaisuudesta on vienyt aikaa ja resursseja näiden asioiden kuntoon laittamiselta.

Seurakunta oli edellisen kerran mukana liitosprosessissa vuonna 2021 Laukaan ja Konneveden seurakuntien kanssa, mutta yhdistyminen tapahtui vain Laukaan ja Konneveden kesken.

Perusteita itsenäisenä seurakuntana jatkamiseen:

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

1.

Seurakunnan itsenäisyys on tärkeä asia. Se on tunnesuhde ja historiallinen side. Siihen liittyy itsemääräämisoikeus ja tietty vapaus toimia paikallisesti määritellyllä tavalla. Itsenäisyys on itseisarvo, mutta samalla on arvioitava tulevat haasteet. Mikäli edellä mainittu jäsenkehitys toteutuu ja talouden reunaehdot toteutuvat vähenevillä resursseilla, itsenäinen tai yhdistynyt seurakunta joutuu sopeuttamaan talouttaan, työntekijöiden määrää, kiinteistöjään ja aineellisia resursseja vuosittain alenevan tulorakenteen mukaiseksi.

Oman identiteetin omaava tiivis seurakuntayhteisö on seurakuntatyön ydin, jota tulee vaalia ja kehittää. Hankasalmen seurakunta on maantieteellisesti lähes kokonaan omarajainen alue Laukaan takana, jolla yhteistä rajaa Jyväskylän kanssa hiukan Toivakan kunnan kautta, mikäli Toivakka liittyy Jyväskylään.

2.

Pieni seurakunta pystyy parhaiten vahvistamaan yhteenkuuluvuutta alueellaan sekä rakentamaan omaa identiteettiä. Pieni seurakunta on ketterämpi muutoksiin niin taloudessa kuin muussakin toiminnassa. Jyväskylän seurakunta on jo Suomen suurin, joka parhaillaan ajaa uutta hallintoaan sisään. On perusteltua ajaa uusi hallintomalli sisään ja sen jälkeen mahdollisesti laajentua. Isossa seurakunnassa hallinto koostuu moniportaisuudesta, joka lisää hallintokustannuksia ja tekee seurakunnan päätöksenteosta jäykempää. Onko optimitaso jo ylitetty Jyväskylän seurakunnan kokoa ajatellen?

3.

Demokratiassa kuullaan asianosaisia heti alkuvaiheessa. Nyt Hankasalmi vedettiin mukaan ilman, että olisi yhdessä keskusteltu asiasta tai pohdittu ratkaisuvaihtoehtoja. Tämä siitäkkin huolimatta, että pohjalla oli kaksi vuotta aikaisemmin tehty edellinen selvitys ja sen pohjalta edellisen kirkkovaltuuston päätös jatkaa itsenäisenä seurakuntana. Joutsa ja Toivakka hakivat liitosselvitystä, joka on demokraattinen pohja aloittaa liitosneuvottelut.

4.

Vuoden 2022 kirkollisvaaleissa Hankasalmella oli kaksi listaa; seurakuntaväen lista ja itsenäisen seurakunnan puolesta lista. Itsenäisen seurakunnan puolesta lista sai 9 paikkaa ja seurakunnan lista 6 paikkaa. Näin seurakuntalaisten kanta on selvä itsenäisen seurakunnan puolesta. Siitä osaltaan kertoo se, että viime liittymiskierroksella parhaaseen korona-aikaan saatiin hyvin nopeasti kokoon lähes 800 nimeä itsenäisyyttä puolustavaan listaan. Kaksi tämän toisen ryhmän valituista on ilmoittanut siirtyvänsä itsenäisyyttä kannattavien valtuustoryhmään.

5.

Hankasalmen seurakunnalla on hyvä maksuvalmius 223 päivää. Seurakunnalla ei ole velkaa. Rahaa on seurakunnan tilillä noin 850 000 euroa ja Itälahden tilan testamenttivaroja n. 200 000 euroa. Jaatisen rahastossa on varoja n. 60 000 euroa. Kiinteistöinvestointeja on tulossa ja niiden osalta on käynnistetty toimenpiteitä. Kirkon maalauksen suunnittelu on käynnissä. Kappeliin rännit ja syöksytorvet uusittiin v. 2023. Itälahden tilan asuinrakennus tontteineen laitetaan myyntiin tämän kevään aikana. Ranta-alueiden myynnistä kunnalle asuinrakentamiseen neuvotellaan nykyisen kirkonkylän kaava-alueen vierestä. Aseman seurakuntakoti on myynnissä. Kirkkoherran virastolle haetaan uusia tiloja vuokralle, joka mahdollistaa viraston myymisen. Tältä osin kustannusvaikutuksia selvitetään. Näin luomme vahvan seurakunnan, joka pärjää itsenäisenä

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

pitkälle tulevaisuuteen.

Olemme tehneet tasapainoisen talousarvion vuodelle 2024 ja tulemme seuraamaan tarkasti sen toteutumista mm. toteuttamalla suunnitellut kilpailutukset (rahavarat, puhelinliittymät, vakuutukset ja sähköliittymien koko).

6.

Seurakunta ja kunta tekevät hyvää yhteistyötä uusien yhteistyömahdollisuuksien hakemiseksi nuorisotoimeen. Seurakunnan ja kunnan yhteistyö vahvistaa kumpaakin toimijaa ja sen myötä seurakunnan ja kunnan elinvoimaisuutta seurakuntalaisten parhaaksi. Näin vaikutetaan myönteisesti seurakunnan jäsenkehityksen. Hankasalmi oli vuonna 2023 Keski-Suomen toiseksi muuttovoittoisin kunta. Kunnan tilinpäätös oli yli 1,4 milj. euroa ylijäämäinen. Kun kunta on vahva toimija, niin seurakunnallakin on hyvät edellytykset menestyä ja tehdä kunnan kanssa hyvää yhteistyötä.

7.

Seurakunnan toimintaa on pitkään vaikeuttanut jatkuva muutos kirkkoherrojen vaihtuessa ja juuri valitun vakinaisessa virassa olleen kirkkoherran menehtyminen. Myös jatkuva selvittely seurakunnan itsenäisyydestä on vienyt aikaa ja resursseja seurakunnan kehittämislle. Seurakunnalle tulisi ehdottomasti antaa aikaa keskittyä seurakunnan kehittämiseen. Kiinteistöihin liittyvät auki olevat asiat tullaan viemään päätökseen.

8.

Yhteistyö seurakuntien välillä on kokonaan tutkimaton asia. Meneillään oleva liitosselvityskään ei antanut siihen mahdollisuutta. Seurakunnissa koetaan tärkeäksi yhteistyön kehittäminen naapuriseurakunnissa useilla eri osa-alueilla. Tämä voisi koskea esim. taloushallintoa ja kiinteistötoimea. Yhteistyötä voisi rakentaa kaikkien ympäröivien seurakuntien kanssa, mutta erityisesti saman tyyppisten maaseutuseurakuntien kanssa.

9.

Eri kokoiset seurakunnat tulee nähdä rikkautena ei taakkana. Hankasalmi on se seurakunta, joka turvaa alueellaan parhaan mahdollisen seurakuntatyön itsenäisenä seurakuntana toimien. Vahva tahtotila on voima, joka vie asioita eteenpäin. Käydyssä liitosprosessissa on jotain hyvää. Se hyvä on juuri tahtotilan lujittuminen. Siihen liittyy tosiasioiden tunnustaminen ja sen ymmärtäminen, että muutoksia seurakunnan sisällä on vietävä eteenpäin. Emme halua olla ison seurakunnan reuna-alueita, jolta karsitaan, kun rahat eivät riitä. Seurakuntalaisten kannalta itsenäisenä seurakuntana pääsemme varmasti parempaan lopputulokseen hoitamalla omat asiamme itse. Tämä on koko kirkon etu.

10.

Hännilän hirsirakenteinen leirikeskus on seurakunnan toiminnalle tarpeen ja sitä hyödynnetään kaikkien ikäluokkien toiminnassa. Sen lisäksi useat seurakunnat ovat ilmaisseet kiinnostuksensa sen vuokraamiseen, sillä se sijaitsee kirkonkylän keskustan tuntumassa mutta kuitenkin omassa rauhassaan Kuuhanaveden rannassa. Kaikki tarvittavat palvelut ovat lähellä. Leirikeskuksessa on täysin nykyaikaistettu keittiö, kokoustilalla varustettu saunarakennus, leirikota ja aittarakennus ja koko miljöö on tyylikkään historiallinen. Tällä hetkellä leirikeskusta ei suositella pitkäaikaiseen käyttöön ennen päärakennuksen kokoussalin ja eteisen lattiatäytteiden vaihtamista. Korjauksesta on jo aikaisemmin saatu kustannusarvio (70.000,-) mikä tullaan nyt päivittämään. Leirikeskuksen käyttö monipuolistaa lasten, nuorten, nuorten perheiden ja ikääntyneiden seurakunnallista

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

toimintaa. Lisäksi vuokratuloilla saadaan hyvin katettua vuosittaiset hoitokustannukset ja jopa tuloa seurakunnalle.

11.

Keski-Suomen hyvinvointialueen toimintasuunnitelmassa korostuu alueellinen yhteistyö ja kumppanuus mm. seurakuntien kanssa. Kun rakennamme yhteistyötä seurakunnan, hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyöllä, pääsemme tehostamaan kaikkien toimintaa ja tuloksellisuutta. Näin pieni seurakunta on merkittävä osa oman alueensa hyvinvointia. Näin syntyy kaivattua taloudellista tehokkuutta. Itsenäinen Hankasalmen seurakunta on koettu hyvänä esimerkkinä hyvästä yhteistyöstä kunnan ja hyvinvointialueen kanssa.

Enemmistö luottamushenkilöistä näkee itsenäisen seurakunnan parhaana vaihtoehtona tehdä vaikuttavaa ja tehokasta seurakuntatyötä Hankasalmella.

Kirkkoneuvoston kokouksessa tehty esitys:

Edellä mainituin perustein kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuuston lausuvan Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille, että Hankasalmen seurakunta jatkaa itsenäisenä seurakuntana eikä seurakuntaa liitetä Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 alkaen.

Kokouksessa Raimo Hyvärinen esittää, että kannattaa liitosta.
Esitystä ei kannatettu.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi, että kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuuston lausuvan Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille, että Hankasalmen seurakunta jatkaa itsenäisenä seurakuntana eikä seurakuntaa liitetä Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025.

kv 20.4.2024

Esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuuston lausuvan Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille, että Hankasalmen seurakunta jatkaa itsenäisenä seurakuntana eikä seurakuntaa liitetä Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025.

Päätös:

Kokouksessa Raimo Hyvärinen teki vastaesityksen, että seurakunta liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 alkaen.

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

Pirjo Skantz kannatti Raimo Hyvärisen kokouksessa tekemää vastaesitystä.

Koska oli tehty vastaesitys pohjaesitykseen ja jota oli kannatettu, puheenjohtaja totesi, että suoritetaan äänestys.

He, jotka kannattavat pohjaesitystä, äänestävät JAA ja he jotka kannattavat kokouksessa tehtyä vastaesitystä äänestävät EI.

Päätös:

Äänestyksessä annettiin 11 JAA ääntä ja 4 EI ääntä, joten todettiin, että kokouksen päätökseksi tuli kirkkoneuvoston tekemä esitys.

Marjaana Kärkkäinen, Raimo Hyvärinen, Pekka Rossi ja Pirjo Skantz jättivät päätökseen eriävän mielipiteen kirjallisena, joka liitetään pöytäkirjaan.

13. § Ilmoitusasiat

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli, hiippakuntapastori Jaakko Antilan viranhaltijapäätös 23.2.2024 – seurakuntapastorin osittainen virkavapaa 1.4.2024 – 31.5.2025.

14. § Kokouksen päättäminen ja valitusosoituksen antaminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.54 ja antoi valitusosoituksen liitettäväksi pöytäkirjaan.

Puheenjohtaja	Pöytäkirjan tarkastaja	Pöytäkirjan tarkastaja
---------------	------------------------	------------------------

Kirkkovaltuuston kokous 10.4.2024

Liite 2

Pykälä 12, äänestyslista

	JAA	EI
Laitinen Markku	x	
Manninen Antero	x	
Gyldén Rauni	x	
Hyvärinen Raimo		x
Hyvönen Teija	x	
Häkkinen Pekka	x	
Jormakka Erkki	x	
Karjalainen Salme	x	
Kärkkäinen Marjaana		x
Mäkinen Ilpo	x	
Oksanen Katriina	x	
Pietiläinen Tarja	x	
Pöyhönen Esko	x	
Rossi Pekka		x
Skantz Pirjo		x
Tulos	11	4

Pekka Rossi
Pekka Rossi

Pirjo Skantz
Pirjo Skantz

Rauni Gylden
Rauni Gylden

Jö moneen kertaan toistetut faktat:

- jäsenmäärä vähenee ja vanhenee → verotulo ↓ joka vaikuttaa kaikkeen - henkilöstö, toiminta ym
- kiinteistöistä eroon pääseminen epävarmaa - eurolla myynti
- metsätulo menee palkkoihin ym., ^{n. 60000€ vuodessa} 290 ha ei ole kummoinen ala, 100 ha on testamentti metsää!

- Valkosen testamentti ^{nämä pitäisi hoitaa verotuloista} varojen käyttö diakonin palkkaan (50%) ^{n. 25000}
- Jaatisen testamentti varoista 15000 diak. avustuksiin.

Nämä asiat herättää ihmetystä seurakuntalaisissa.

- avustavan diakoniatyönlehti pitäisi olla.

Ja näillä varoilla saatun tasapainoisen näköinen talousarvio vuodelle -24.

- lisäksi nostettiin arviota verotuloista, joka sekään on vähän arveluttavaa. ^{Toivotaan, toivotaan}

- työntekijöiden huomioonottaminen ja arvostaminen

- liitoksella turvataan srk:n perustoiminta
- itsenäiseen pieneen srk:n on vaikea saada uusia työntekijöitä

- HYA palvelut epävarmoja - jo nyt on vähennetty vanhuksen virkistystoimintaa

- diak. avustettavien määrä lisääntyy ^{Testamentti} ^{tarvitaan} ^{varojen}

Ajattelemme tulevaisuutta pidemmälle ajalle

10.4.2024

Raimo [Signature] Ulagi [Signature] Pekka [Signature] [Signature]

LIITE: Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli 23.04.2024 / 7

tarkk: Pirjo [Signature] Raimi [Signature]
Pirjo [Signature] [Signature]

PÖYTÄKIRJA

3/2024

KIRKKOVALTUUSTO

17.4.2024

1

Kokousaika 17.4.2024 klo 18.00 - 19.28

Kokouspaikka Joutsan seurakuntakoti, Jousitie 42 A

Jäsenet

Avikainen Ansa	
Ekroos Aarno	
Eskelinen Sakari	
Fredin Viola	
Hujanen Pekka varapuh.joht.	
Hännikäinen Timo	
Jaakkola Teuvo puh.joht.	
Kangas-Tuhkio Elisa	
Majanen Mikko	poissa
Niinikoski Aila	
Olkkonen Pirjo	
Partanen Jukka	
Talja Aarre	poissa
Vilkman Pirkko	
Virtanen Arto	poissa

Muut saapuvilla olleet Hanna Laakso, kirkkoherra
Kangas Heikki, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

Asiat 11 - 22 §§

Pöytäkirjan allekirjoitus

Teuvo Jaakkola
Puheenjohtaja

Heikki Kangas
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjantarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika ja -paikka Kokouksen jälkeen seurakuntakodilla.

Aila Niinikoski
Pöytäkirjantarkastaja

Sakari Eskelinen
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa ja seurakunnan kotisivuilla www.joutsanseurakunta.fi. 18.4.2024 - 18.5.2024.

11 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

12 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. (KL 10:15,1 mom.) Kirkkovaltuuston kokouskutsu on toimitettava viimeistään 7 päivää ennen kokousta (KJ 3:29,1 mom.).

Kirkkovaltuuston kokouksen kutsuu koolle valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajakin on estynyt, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja (KJ 3:28,1).

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka, ja siihen on liitettävä asialuettelo. Kokouskutsu on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta ilmoitettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos seurakunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat kutsuttavien käytettävissä. (KJ 3:29,1).

Kokouskutsu ja esityslista on postitettu sähköisesti 10.4.2024. Kokouskuulutus pidetään nähtävillä 10.4.2024 – 18.5.2024 kirkkoherranviraston ilmoitustaululla sekä seurakunnan kotisivulla www.joutsanseurakunta.fi.

Läsnä olevat kirkkovaltuuston jäsenet ja varajäsenet todetaan nimenhuudolla. Todettuaan läsnä olevat jäsenet puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet jäsenet ja läsnä olevat varajäsenet sekä onko kokous laillinen ja päätösvaltainen.

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Kirkkovaltuuston päätös:

Esteestä olivat ilmoittaneet: Arto Virtanen; Mikko Majanen; Aarre Talja.

Läsnä 12 varsinaista valtuutettua.

Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

13 § Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua toimielimen jäsentä, jolle toimielin jonkin asian kohdalla toisin päättää.

Jos pöytäkirjan tarkastuksessa pöytäkirjan sisällöstä jää vallitsemaan erimielisyys, toimielin tarkastaa pöytäkirjan tältä osin seuraavassa kokouksessa (Hallintosääntö 42 §).

Kirkkolain (KL 10:23:1,4 mom. ja KL 10:24) mukaisesti pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät

PÖYTÄKIRJA

3/2024

KIRKKOVALTUUSTO

17.4.2024

3

Kirkkovaltuuston päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Aila Niinikoski ja Sakari Eskelinen.

14 § Kokouksen työjärjestys

Joutsan seurakunnan hallintosäännön 20 §:n mukaan asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä ja esitellään, ellei valtuusto toisin päättä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä valtuustolle. Asioiden käsittelyn pohjana on kirkkoneuvoston ehdotus.

Hyväksytään kokouksen työjärjestys esityslistan mukaan.

Tämän kokouksen päätösehdotukset on valmisteltu LAVA-ohjeistuksen mukaan (KJ 10:4). Jos päätöksellä on vähäistä merkittävämpiä vaikutuksia alle 18-vuotiaisiin, arviointi on kirjattu asian esittelyyn.

Kirkkovaltuuston päätös:

Esityksen mukaan.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät

19 § Joutsan seurakunnan vastaus Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin seurakuntajaon muuttamista koskevaan aloitteeseen

Valmistelu: kirkkoherra Hanna Laakso, puh. 050 385 5421 ja hallintojohtaja Heikki Kangas, puh.

Joutsan seurakunta on 9.3.2022 pyytänyt tuomiokapitulia määräämään selvitysmiehen seurakuntajaon uudistamista selvittämään. Toivakan seurakunta on tehnyt vastaavan pyynnön 11.5.2022.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli teki 16.11.2022 aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi Jyväskylän, Muuramen, Toivakan, Joutsan, Uuraisten, Petäjäveden ja Hankasalmen seurakuntien osalta ja määräsi selvittäjäksi Sami Lahtiluoman.

Päätöksessään tuomiokapituli on todennut, että eteläisen Keski-Suomen alueella ainoastaan Toivakan ja Joutsan seurakuntien osalta ei ole tarkoituksenmukaista, vaan on otettava huomioon, että Jyväskylän seurakunnan rooli kaikissa seurakuntajoen muutoksissa on olennainen. Kun huomioidaan Keski-Suomen seurakuntien koko, jäsenmäärän kehitys ja jäsenrakenne, on tuomiokapituli tehnyt aloitteen seurakuntajaon uudistamisen selvittämiseksi ja selvittäjän määräämiseksi laajemmin.

Lahtiluoma luovutti raporttinsa tuomiokapitulille 31.1.2024 (Liite 7). Raportissaan Lahtiluoma esittää, että Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan seurakunnat lakkautetaan 31.12.2024 ja liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien niin, että seurakunnan alueena on Jyväskylän kaupungin, sekä Joutsan, Luhangan; Petäjäveden ja Toivakan kuntien alueet. Laajenevan seurakunnan nimenä olisi Jyväskylän seurakunta.

Omassa raportissaan selvitysmies toteaa, että luontevaa olisi, että Joutsan ja Toivakan seurakunnista tulisi kummastakin uusi alue Jyväskylän seurakunnan itäiseen alueeseen. Joutsan seurakuntaan kuuluu kuitenkin myös itsenäisen Luhangan kunnan alue. Olisi siten myös syytä harkita mahdollisuutta siirtää Luhangan alue maantieteellisten syiden ja toiminnallisuuden takia Jyväskylän seurakunnan läntisen alueen yhteyteen. Tämä voisi olla järjestelytoimikunnan ratkaistava asia.

Joutsan seurakunnassa on nyt Luhangan ja Leivonmäen kappeliseurakunnat. Niiden suhteen olisi kuitenkin syytä harkita sopivuutta isompaan kokonaisuuteen. Jyväskylän seurakunnassa ei ole nyt kappeleita, joten alueiden tasapuolisen kohtelun vuoksi mielestäni uudessa tilanteessa Joutsan kappelit tulisi lakkauttaa.

Edelleen Lahtiluoma jatkaa, että Jyväskylän, Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan seurakuntien liitosta perustelevat, sen lisäksi, mitä kunkin seurakunnan kohdalla on edellä kerrottu, seuraavat syyt:

- Liitos turvaisi seurakuntaelämän jatkumisen Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan seurakuntien alueella. Tilanteen jatkuessa nykyisellään niiden on hyvin vaikea yksin tasapainottaa taloutaan ja siten ylläpitää seurakunnallista työtä ja palveluja jäsenyyden yhä vähentyessä.
- Suuremmissa yksiköissä hallinto, talous, kiinteistöt, hautausmaat ja erilaiset hankinnat saadaan hoidettua keskitetysti, tehokkaammin ja ammattitaitoisemmin kuin pienessä, joissa näihin tehtäviin sitoutuu myös toiminnan puolen voimavaroja. Näin ollen liitokset parantaisivat toiminnan taloudellisuutta ja seurakuntien toimintakykyä nykyisestä. Selvityksen pienissä seurakunnissa henkilöstö kaipaa tiimejä, sijaisia, yhdessä tekemistä - suuremmissa työyhteisöissä tämä on mahdollista.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät

PÖYTÄKIRJA

3/2024

KIRKKOVALTUUSTO

17.4.2024

15

- Jyväskylällä ja Joutsalla on kokemusta liitosten läpiviemisestä.
- Minulle kerrotun mukaisesti Jyväskylällä olisi mahdollista integroida nämä kolme seurakuntaa nyt jo vuoden 2024 aikana. Joutsan, Petäjaveden ja Toivakan yhteinen jäsenmäärä 31.10.2023 oli 7 632.
- Joutsan ja Toivakan seurakunnat olivat itse aloitteellisia selvitystyön ja muutoksen tarpeen suhteen

Tuomiokapituli päätti 14.02.2024 pidetyssä Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin istunnossa tehdä kirkkolain 2 § 14 luvun mukaisen aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi siten, että:

- a. Joutsan, Petäjaveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakunnat lakkautetaan 31.12.2024 ja liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien niin, että seurakunnan alueena on Jyväskylän kaupungin, sekä Joutsan, Luhangan; Petäjaveden, Toivakan ja Hankasalmen kuntien alueet. Laajenevan seurakunnan nimenä olisi Jyväskylän seurakunta.
- b. Joutsan, Petäjaveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien kirkkoherranvirat lakkaavat 31.12.2024
- c. Lakkautettavien Joutsan, Petäjaveden Toivakan, Hankasalmen seurakuntien toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevat viranhaltijat ja työntekijät siirretään heille soveltuviin laajentuvan Jyväskylän seurakunnan virkoihin tai työsopimussuhteisiin tehtäviin lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta 5 luvun 34 §:n perusteella. Siirrettyllä viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus saada palvelussuhteeseensa kuuluvat edut sellaisina, etteivät ne siirron ajankohtana ole epäedullisemmat kuin hänelle aikaisemmin kuuluneet vastaavat edut.
- d. Joutsan, Petäjaveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien omaisuus siirtyy 1.1.2025 lukien Jyväskylän seurakunnalle, joka kyseisestä ajankohdasta alkaen vastaa siirrettyyn omaisuuteen kohdistuvista veloista ja muista velvoitteista.
- e. Vapaaehtoisia rahastoja, jotka on perustettu määrättyä tarkoitusta varten tai lahja- tai testamenttivaroin, käytetään edelleen niiden tarkoitusten ja ehtojen mukaisesti.
- f. Laajentuvan Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuusto 1.1.2025 lukien muodostetaan vuoden 2022 seurakuntavaalien tuloksen perusteella.

Omassa aloitteessaan 14.02.2024 Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli siis velvoitti Jyväskylän, Joutsan, Petäjaveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakunnat tiedottamaan viipymättä seurakuntalaisia aloitteesta kuulutuksella, jossa ilmoitetaan seurakuntalaisille varatusta 14 päivän määräajasta jättää tuomiokapitulille kannanotto aloitteesta. Kuulutus on julkaistava seurakuntien verkkosivuilla viimeistään 16.2.2024. Lisäksi Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli pyytää Jyväskylän, Joutsan, Petäjaveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien kirkkovaltuustoja lausumaan aloitteesta. Lausunnot tulee toimittaa tuomiokapitulille 17.4.2024 mennessä. Lausuntoa varten kirkkovaltuustojen on kuultava seurakunnan toimielimiä ja seurakuntalaisia. Seurakuntalaisten kuuleminen on tapahtunut seuraavasti:

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät

- 16.2.2024 Seurakunnan kotisivuilla (etusivu) sekä seurakunnan sosiaalisessa mediassa
 21.2.2024 Joutsan Seutu / toimittajan tekemä juttu, Joutsan Seutu / seurakunnan virallinen
 kuulutus
 28.2.2024 Joutsan Seutu / kirkolliset
 03.3.2024 somessa mainostettu kuulemistilaisuutta
 05.3.2024 Joutsan seurauntakodilla seurakuntalaisten kuulemistilaisuus
 13.03.2024 Joutsan Seutu / toimittajan tekemä juttu

Luhangan kappeliseurakunnan johtokunta on käsitellyt aloitetta kokouksessaan 7.3.2024. Lausuntonaan se toteaa seuraavaa:

- Joutsan seurakunnan taloudellinen tilanne huomioon ottaen puolletaan Jyväskylään liittymistä
- pidetään tärkeänä lähipalvelujen säilymistä
- Toivotaan, että Luhangan kappeliseurakunta liitetään Jyväskylän läntiseen alueeseen.
- Luhangan upean kesäkirkon hyvästä ylläpidosta huolehtiminen

Leivonmäen kappeliseurakunnan johtokunta on puolestaan käsitellyt asiaa 14.3.2024: "Pidämme erityisen tärkeänä sitä, että Leivonmäen seurakuntatalo, jolla on korkea käyttöaste, pidetään kunnossa, jotta toiminta voi jatkua. Edellytämme, että Leivonmäellä jumalanpalvelukset jatkuvat yhtä usein kuin aiemminkin, eli vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Käytännössä Leivonmäen alueen asukkaat käyvät paikallisessa kirkossa Leivonmäellä, eikä leivonmäkisillä ole välttämättä mahdollisuutta kulkea esim. Joutsaan. Seurakunnan huomattava metsäomaisuus tulee huomioida liitokseen liittyvissä neuvotteluissa."

Myös Joutsan seurakunnan työntekijöillä on ollut mahdollisuus kommentoida liitoasiaa. Työntekijät kannattavat vireillä olevaa seurakuntaliitosta, todeten sen välttämättömyyden, ottaen huomioon Joutsan seurakunnan taloudellisen tilanteen. Omissa lausunnoissaan he kiinnittivät huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Tärkeintä on se, että pystymme tarjoamaan Joutsan seurakunnan alueella tarpeelliset palvelut ja että toiminta saa jatkua. Luotan siihen, kun meille luvataan, että irtisanomisia ei tule.
- Joutsan seurakunnan alueella väestörakenne on melko iäkäs voittoista, jonka myötä meillä korostuu siunausvaraukset, joita moni haluaa edelleen päästä kasvotusten / paikan päälle hoitamaan - tämän vuoksi pitäisin tärkeänä, että meillä säilyisi edes jossain mittakaavassa vielä virasto / jonkun sortin "seurakuntatoimisto".
- Liitoksen toivotaan tuovan lisää työntekijäresursseja
- Yhdistelmävirkojen uudelleen järjestely mietityttää
- Kiinteistöjen korjausvelan lisäksi myös esimerkiksi monet koneet ovat huonokuntoisia ja aikansa eläneitä. Esimerkiksi haudankaivuun on aina tehtävä polvillaan, koska koneiden penkit ei käänny tai tila hytissä on niin ahdas, että yli 150 cm pitkä henkilö ei kaivamaan mahdu, jos penkin kääntää.
- Liitoshanke on välttämätön pienten seurakuntien elinvoiman turvaamiseksi. Srk-yhtymä (neljä ilmansuuntaa + keskusta) olisi pidemmässä näkökulmassa ehkä yhden seurakunnan mallia parempi ratkaisu mielestäni, jos mietitään reuna-alueiden painoarvoa ja näkyvyyttä Jyväskylän suunnasta katsoen, mutta ymmärrän sen olevan hankkeena vielä työlämpi.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät

Saatujen palautteiden ja käytyjen keskustelujen perusteella Joutsan seurakunta odottaa liitoksesta seuraavia asioita:

- Seurakunnallisten toimintaedellytysten säilyttäminen niin tilojen (seurakuntakodit) kuin myös työntekijämäärien muodossa Luhangassa, Leivonmäellä ja Joutsassa.
- Kulttuurihistoriallisten rakennusten ylläpitäminen ja kunnostaminen (Luhangan ja Joutsan kirkot sekä Reethin hautausmaa).
- Joutsan seurakunnan metsä- ja tonttiomaisuuden huomioiminen Joutsan kiinteistöjen rakentamisessa ja remontoineissa.
- Asiakaspalveluiden säilyminen Joutsassa vähintään siirtymäajan.
- Testamenttivarojen käytössä hallinnollisesti taattaisiin se, että varojen kohdentamisessa kuultaisiin sitä tahoja, jonne testamenttivarat on tarkoitettu.
- Yhteistyön säilyminen kolmannen sektorin kanssa mm. ilmaisten tilojen tarjoaminen (mm. SPR, MLL, jne.)
- Lähikirkot Joutsassa, Leivonmäellä ja Luhangassa.
- Joutsan seurakunnalla on sopimus iltapäiväkerhon järjestämisestä Joutsan kunnan kanssa os-topalveluna.
- Jumalanpalvelusten määrän säilyminen kaikissa kolmessa kirkossa.

KN2/2024, 27 §

Kirkkoherran päätösesitys:

- 1) Kirkkoneuvosto lähettää valmistellun lausunnon kirkkovaltuustolle päätettäväksi.
- 2) Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi.

Kirkkoneuvoston päätös:

- 1) **Esityksen mukaan yksimielisesti seuraavalla lisäyksellä: Joutsan seurakunnan kirkkoneuvoston mielestä Joutsan kiinteistöjen kiireellisin kunnostus kohde on Joutsan seurakuntakoti.**
- 2) **Esityksen mukaan.**
Timo Hännikäinen jätti eriävän mielipiteen kohdasta kaksi.

KV2/2024

Kirkkoneuvoston päätösesitys:

- 1) Kirkkoneuvosto lähettää valmistellun lausunnon kirkkovaltuustolle päätettäväksi lisäyksellä: "Joutsan seurakunnan kirkkoneuvoston mielestä Joutsan kiinteistöjen kiireellisin kunnostus kohde on Joutsan seurakuntakoti."
- 2) Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät

PÖYTÄKIRJA

3/2024

KIRKKOVALTUUSTO

17.4.2024

18

Kirkkovaltuuston päätös:**1) Esityksen mukaan.**

2) Partanen esitti: Aloitetta ei hyväksytä. Ansa Avikainen ja Timo Hännikäinen kannattivat.

Suoritettiin nimenhuuto äänestys: kirkkoneuvoston esitys JAA, Partasen esitys EI.

JAA äänesti 6 henkilöä: Aarno Ekroos, Pekka Hujanen, Teuvo Jaakkola, Aila Niinikoski, Pirjo Olkkonen, Pirkko Vilkman.

EI äänesti 5 henkilöä: Ansa Avikainen, Viola Fredin, Timo Hännikäinen, Elisa Kangas-Tuhkio, Jukka Partanen.

Tyhjää äänesti 1 henkilö: Sakari Eskelinen.

Jukka Partanen, Timo Hännikäinen ja Ansa Avikainen jättivät eriävän mielipiteen (Liite 8). Liitteenä adressi itsenäisen Joutsan seurakunnan puolesta (Liite 9).

Äänin 6-5, 1 tyhjä kirkkovaltuusto esittää, että se hyväksyy Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakua, lausunto tuomiokapitulille
Tiedoksi/toimenpiteet: tuomiokapituliin

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät

PÖYTÄKIRJAOTE

22 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen päätti kokouksen klo 19.28.

Pöytäkirjantarkastajien merkinnät

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa:

Joutsassa 17.4.2024

Heikki Kangas, hallintojohtaja

ERIÄVÄ MIELIPIDE SEURAKUNTAJAON UUDISTAMISESTA JOUTSAN SEURAKUNNAN KIRKKOVALTUUSTOLLE (Kirkkovaltuusto 19 §)**Perustelut:**

Joutsan seurakunnan kirkkoneuvoston 9.3.2022 tekemällä päätöksellä ei tavoitella seurakuntarakenteen uudistamista seurakuntaliitoksin. Siinä esitetään yhteistyömahdollisuuksien selvittämistä Joutsan seurakunnan taloudellisen aseman helpottamiseksi.

Jos oli tarkoitus lähteä hakemaan seurakuntajaon muutosta. Asiassa oli tullut edetä kirkkoneuvosto -> kirkkovaltuusto ja kuulla seurakuntalaisia. Tässä on loukattu seurakuntalaisten tiedonsaantioikeutta ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Asia on tulkittu yksiselitteisesti niin, että Joutsa tavoittelee seurakuntaliitoksia.

Seurakunta on täysin laiminlyönyt kirkkolain 562/2024 3 luvun 3 §: mukaisen tiedottamisvelvollisuuden.

Talouden kuntoon saattaminen voi alkaa leirikeskuksen myynnillä; myynnistä tulee rahaa kassaan ja menot pienenisivät 50.000 - 60.000 euroa/vuosi. Muilta osin toiminnan kannalta tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan pikaisella aikataululla.

Seurakunnalla on mittava metsäomaisuus ja siitä saatava nettotulo on lähes 200.000 euroa/vuodessa. Rantatonteissa on myös huomattava varallisuus. Metsänmyyntituloja ja tontinmyyntituloja voidaan käyttää seurakuntalaisten hyväksi kaikkiin menoihin. Täytyy muistaa, että taimikoillakin on arvoa 1000 - 3000 euroa hehtaari. Jos liitymme Jyväskylän seurakuntaan, metsistä on vaara mennä suojeluun 30 %.

Seurakuntaliitos ei välttämättä tuo toivottua tulosta, pienellä seurakunnalla on omat mahdollisuutensa. Joutsa uskoo seurakunnan kasvuun. Jotakin yhteistyötä voisi tehdä Tainion virran seurakunnan kanssa; matka Hartolaan on 20 km ja Sysmään 40 km. Jyväskylä on vieras ja matka on 70 - 80 km.

PS. Adressin itsenäisen Joutsan seurakunnan puolesta on allekirjoittanut 62 henkilöä. Adressin on allekirjoittanut 18 % seurakuntavaleissa äänestäneistä.

Haluamme pitää kotiseurakuntamme itsenäisenä.

Joutsa 17.4.2024

Allekirjoitukset:

Luhka Paasinen
Taru Haverinen
Ansa Arikainen

ADRESSI ITSENÄISEN JOUTSAN SEURAKUNNAN PUOLESTA

Me allekirjoittaneet Joutsan seurakunnan jäsenet sekä muut seurakunnan palveluja käyttävät vastustamme Joutsan seurakunnan lakkauttamista ja sen liittämistä Jyväskylän seurakuntaan.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli on päättänyt lakkauttaa Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakunnat 31.12.2024 ja liittää ne Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien. Seurakunnan alueena on Jyväskylän kaupungin sekä Joutsan, Luhangan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen kuntien alueet. Laajenevan seurakunnan nimenä olisi Jyväskylän seurakunta.

Tämä adressi on allekirjoitettavissa 8.4.24 saakka, jonka jälkeen se toimitetaan Lapuan hiippakunnan tuomiokapituliin ja Joutsan seurakunnan kirkkovaltuustolle.

Seurakunnan on annettava lausunto viimeistään 17.4.2004, tätä ennen annettu kannanotto voi vaikuttaa lausunnon sisältöön

Perusteluja:

Ennen Joutsan seurakunnan lakkauttamista ja Jyväskylän seurakuntaan liittämistä pitäisi olla tiedossa kuinka koko Joutsan seurakunnan alueella palvelut järjestetään.

Nyt on käytännössä viimeinen mahdollisuus vaikuttaa asiaan suoraan. Sen jälkeen kun Kirkkohallituksen asettama järjestelytoimikunta aloittaa työnsä kesällä, suora vaikuttaminen on myöhäistä.

Nimi

Allekirjoitus

lyhyt¹⁰⁹

Leila Helminen	EILA HELMINEN	Luhanka
Kirsti Nuusminen	KIRSTI NUUSMINEN	-11-
Eino Polvela	EINO POLVELA	-11-
Leena Vuori	Leena Vuori	-2-
Trissa Selmälä		9
Taru Raasakka		-11-
Marje-Leena Nuusminen	Marja-Leena Nuusminen	-11-

Nimi

Anneli Kärnä
Sirkea Jantunen

Pasi Kärnä

Meeri Ruuti
Päivi Valant

Pirkko Hietanen
Minna Koskimäki

Allekirjoitus

ANNELI KÄRNÄ X
SIRKEA JANTUNEN

Pasi Kärnä
MEERI RUUTI

Päivi Valanto
PIRKKO HIETANEN
Minna Koskimäki

Kyösti

NIMI	Kallekyyraton	kylä
Timo Höpönkäinen Tuomo Nieminen Auro JÄRVINEN ARTO NURMINEN Piirjo Nieminen	Vanha kirkko Oulu Keskus Vanha kirkko	Joutsen ¹¹¹ Joutsen PAPPINEN JOUTSA Joutsen

5

Nimi	Allekirjoitus	Kylä
Senja Saarinen	Senja Saarinen	Leivonmäki
Jenna Stenberg	Jenna Stenberg	Leivonmäki
Anna-Liisa Ylönen	Anna-Liisa Ylönen	Leivonmäki
SATU SAARINEN	Satu Saarinen	LEIVONMÄKI
Paavo Jaatinen	Paavo Jaatinen	LEIVONMÄKI
Tuula Penttinen	Tuula Penttinen	Leivonmäki

6

Nimi

A Hekinpaikku

Kylä

113

Juho Peiponen
Pm Niemi
Elli Lahtonen

Juho Peiponen
Jens Niemi

Leivonmäki
— u —
— a —

3

Nimi	Allekirjotus	Kylä
Aimo Järvinen	Aimo Järvinen	Pappinen ¹¹⁴
Timo Vuorimäen	Osmo Vuorimäen	Joutsaan
Jukka Laitinen	Jukka Laitinen	Joutsa
Kirsti Kyhälä	Kirsti Kyhälä	Joutsa
Hanna Kyhälä	Hanna Kyhälä	Joutsa
Maria Sirén	Maria Sirén	Joutsa
Ansa Aikainen	Ansa Aikainen	Joutsa
Heidi Nieminen	Heidi Nieminen	Joutsa
Piippon Mäkelä	Piippon Mäkelä	Niemistökylä
Kati Syytähti	Kati Syytähti	Joutsa
Taru Syytähti	Taru Syytähti	Joutsa
ARTO TIEMÄKI	Arto Tiemäki	Joutsa
EILA MÄNTTÄ	Eila Mänttä	Joutsa
KEIJO MÄNTTÄ	Keijo Mänttä	Joutsa
MIKKOLA ANTTI	Mikko Mänttä	Joutsa
Raimo Elgland	Raimo Elgland	Mikkeli

Nimi
 Teuvo Elise
 Vm Pappi
 Antti Brufelt
 Juhani Viikari
 Pentti Halttunen
 Tuomo Niemi
 Tuula Elise
 Leena Saarela
 Sirkka Joutsen
 Teuvo Koskinen
 Juhani Miettinen
 Eira Koskinen
 Veijo Elise

Allekirjoitus
 Teuvo Viikari
 Vm Pappi
 Antti Brufelt
 JUHANI VIRMANNEN
 Pentti Halttunen
 TUOMO NIEMI
 TUULA OKKONEN
 LEENA SAARELA
 Sirkka JOUTSARI
 TEUVO KOSKINEN
 Juhani Miettinen
 EIRA KOSKINEN
 Keijo Ekroos
 Kari Murtto
 Mikko Viikari

Kyö
 115
 Joutsen
 Joutsen
 -"
 +
 Joutsen
 Joutsen
 -"
 -"
 -"
 -"
 -"
 -"
 -"
 -"
 -"
 -"
 -"
 -"

28
 11

Nimi

allekirjoitus

Kylä

116

Sylvia Lyytinen
Matti Lyytinen
Lina Pusa

Sylvia Lyytinen
Matti Lyytinen
Eeva Pusa

Joutsa
Joutsa
Joutsa

J

NIMI

VILLE NYMAN

ALLEKIRJOITUS

Mikko Nyman

KYLLÄ

PÖYTÄKIRJAOTE

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA

2/2024
Sivu 1 / 10

Aika ja paikka To 11.4.2024 klo 18.06 – 18.43 seurakuntakoti Majakka.

Jäsenet

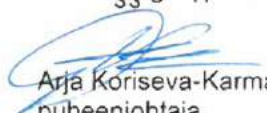
Ahopelto Hannu, varapuheenjoht.
 Galler Merja
 Haikkala Mari
 Heikura Rauni
 Heiska Tuomo
 Hiekkänen Irma
 Honkonen Marika
 Keteli Inka
 Koriseva-Karmala Arja, puheenjoht.
 Lamberg Jaana
 Markkanen Linnea
 Mäkinen Kari poissa
 Pisto Martti
 Saarelainen Topi
 Terppa Juho poissa
 Helin Maarit, varajäsen
 Tervo Osmo, varajäsen

Muut läsnäolijat

Partanen Panu (khra, kneuvoston pj.)
 Heikki Kangas (hallintojohtaja, sihteeri)
 Miia Juutinen, Nuorten vaikuttajaryhmä
 Venla Rutajärvi, Nuorten vaikuttajaryhmä

Käsitellyt asiat §§ 8 - 17

Kokouksen puolesta

 Arja Koriseva-Karmala
 puheenjohtaja

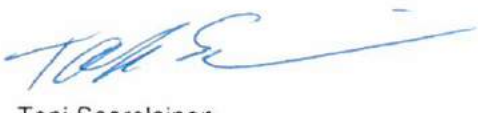

 Heikki Kangas
 sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus Seurakuntakodilla kokouksen jälkeen.

Pöytäkirja vastaa kokouksen kulkua ja tehtyjä päätöksiä

Toivakassa 11.4.2024

 Martti Pisto
 pöytäkirjantarkastaja

 Topi Saarelainen
 pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävillä olo

Pöytäkirja on ollut nähtävänä kirkkoherranvirastossa (ma, ke klo 9–12).
 (Salomonin tie 8, 41660 Toivakka) 15.4.2024 – 15.5.2024 ja siitä on
 ilmoitettu seurakuntatoimiston ilmoitustaululla ja seurakunnan kotisivulla
 toivakanseurakunta.fi.

Viran puolesta todistetaan, että näin on menetelty.

Panu Partanen, kirkkoherra

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA

2/2024
Sivu 2 / 10

8 § KOKOUKSEN AVAUS, ALKUHARTAUUS JA NIMENHUUTO

- Puheenjohtaja avaa kokouksen.
- Kokouksen alussa pidetään alkuhartaus.
- Todetaan nimenhuudossa paikalla olevien jäsenten määrä.

Varajäsen kutsutaan, kun jäsenellä on este (Hallintosääntö 16 §). Milloin seurakuntavaaleilla valitun toimielimen jäsen on tilapäisesti estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on viivytyksettä ilmoitettava siitä toimielimen puheenjohtajalle tai sihteerille. Varajäsen kutsutaan kokoukseen noudattaen kirkkojärjestyksen 9 luvun 47 §:n 2 momentissa säädettyä sijaantulojärjestystä.

Puheenjohtajan esitys:

Alkuhartauden jälkeen suoritetaan nimenhuuto, todetaan jäsenet ja varajäsenet sekä jäsenten lukumäärä.

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖS:

Esteestä olivat ilmoittaneet: Kari Mäkinen, Juho Torppa,
Paikalla oli 13 varsinaista jäsentä ja 2 varajäsentä, poissa 2 jäsentä. Nuorten vaikuttajaryhmästä 2 jäsentä.

9 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkovaltuuston kokouksen kutsuu koolle valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajakin on estynyt, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja (KJ 3:28,1).

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka, ja siihen on liitettävä asialuettelo. Kokouskutsu on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta ilmoitettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos seurakunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat kutsuttavien käytettävissä. (KJ 3:29,1).

Kokouskutsu ja esityslista on postitettu kirkkoherran toimesta sähköisesti 4.4.2024. Kokouskuulutus pidetään nähtävillä 4.4.2024 – 15.5.2024 kirkkoherranviraston ilmoitustaululla sekä seurakunnan kotisivulla toivakanseurakunta.fi.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla (KL 10:15).

Puheenjohtajan esitys:

Puheenjohtaja toteaa kutsumenettelyn sekä sen jälkeen kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖS:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

PÖYTÄKIRJAOTE

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA

2/2024
Sivu 3 / 10

10 § ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN TYÖJÄRJESTYKSEKSI

Toivakan seurakunnan hallintosäännön 20 §:n mukaan asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä ja esitellään, ellei valtuusto toisin päätä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä valtuustolle. Asioiden käsittelyn pohjana on kirkkoneuvoston ehdotus.

Puheenjohtajan esitys:

Hyväksytään etukäteen valtuutetuille lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖS:

Esityksen mukaan.

11 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS, NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN JA SIITÄ ILMOITTAMINEN

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua toimielimen jäsentä, jollei toimielin jonkin asian kohdalla toisin päätä.

Jos pöytäkirjan tarkastuksessa pöytäkirjan sisällöstä jää vallitsemaan erimielisyys, toimielin tarkastaa pöytäkirjan tältä osin seuraavassa kokouksessa (Hallintosääntö 42 §).

Kirkkolain (KL 10:23:1,4 ja KL 10:24) mukaisesti pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.

Kokouksen pöytäkirja on yleisesti nähtävillä Toivakan kirkkoherranvirastossa 15.4.2024 – 15.5.2024 välisen ajan sekä seurakunnan nettisivuilla. Virasto auki ke (klo 9-12).

Puheenjohtajan esitys:

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, aakkosjärjestyksen mukaisesti vuorossa olisivat Martti Pisto ja Topi Saarelainen. Pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen jälkeen.

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖS:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Martti Pisto ja Topi Saarelainen.

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA

2/2024
Sivu 6 / 10

14 § TOIVAKAN SEURAKUNNAN LAUSUNTO SEURAKUNTAJAON UUDISTAMISESTA

KN2 / 2024 25 §, valmistelija khra Panu Partanen (21.3.)

Luottamushenkilöiden, seurakuntalaisten ja työntekijöiden suhtautuminen

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli on pyytänyt kirkkovaltuustolta lausuntoa koskien seurakuntajaon uudistamista. Lausuntoa varten on kuultu eri hallintoelimiä, työntekijöitä ja seurakuntalaisia (ks. edellinen päätöspykälä).

Lausunnon valmisteluiden pohjalta on päädyttävä siihen näkemykseen, että kirkkovaltuuston enemmistö puoltaa tuomiokapitulin aloitetta, jossa Toivakan seurakunta lakkaa 31.12.2024 ja se liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025.

Puoltavaa lauselmaa tukee kirkkovaltuutetuille ja varavaltuutetuille lähetetty kysely, jossa seurakuntaliitokseen suhtautui

- myönteisesti 10 hlöä (6 kannatti, 4 kallistumassa tälle kannalle).
- kielteisesti 4 hlöä (3 vastusti, 1 kallistumassa tälle kannalle).
- 5 henkilöä ei vastannut.

Lisäksi kyselyssä 11 luottamushenkilöä piti tulevaisuuden vakaata kirkollista toimintaa tärkeämpänä kuin sitä, että Toivakan seurakunta säilyy itsenäisenä.

Samassa kyselyssä 8 kirkko- ja varavaltuutettua antoi henkilöstön näkemykselle suuren painoarvon. Seurakunnan henkilöstö kannattaa seurakuntaliitosta.

Seurakuntaliitos ei ole herättänyt seurakuntalaisissa merkittävää vastustusta. Liitos nostattaa toki kysymyksiä, epäilyjäkin, mutta vastaanotto on ollut varsin maltillista.

Toivakan seurakunnan kanta tuomiokapitulin aloitteeseen on kokonaisuutena myönteinen. On kuitenkin paikallaan, että lausuntoon kirjataan seuraavia huomioita.

Toiminnallinen näkökulma: henkilöstö

Seurakunnan henkilöstöä on seitsemän, joista peräti neljä osa-aikaisia. Heidän arkeensa liitoksella on ehkä kaikkein välittömimmät seuraukset. Henkilöstön kannalta seurakuntaliitosta puoltavat mm. seuraavat syyt:

- Työrauha, turvatumpi tulevaisuus ja työn säilyminen (jopa täysiaikaistuminen).
- Kollegiaalisuus ja erityisosaaminen suuremmissa yhteisöissä.
- Hallinto keventyy, keskitytään olennaiseen, uudet ideat.
- Yhteinen seurakuntatyö (rippikoulut, retket, leirit).
- Vapaapäivä-, sairausloma- ja vuosilomajärjestelyt.
- Laajempi työterveydenhuolto ja muut henkilöstöedut.
- Paremmat mahdollisuudet rekrytointiin ja työkiertoon.

Henkilöstön kysymykset liittyvät siihen, miten oma työ muodostuu ja jakaantuu uuden seurakunnan sisällä, työajan moduuliseuranta, lisääntyvä kulkeminen ja byrokratia kohtuuttomasti, pysyvätkö toiminnalliset määrärahat vähintään ennallaan.

Työntekijöille on välittynyt myönteinen kuva Jyväskylän seurakunnasta työnantajana. Työntekijävierailu Korpilahdelle oli jonkinlainen käänne. Kun tämän lähikirkkoalueen työntekijät kertoivat myönteisistä kokemuksistaan seurakuntaliitoksesta (2009), se hälvensi paljon epäluuloja. Seurakuntaliitoksen vaikutusarviot henkilöstöön on katsottava pääosin positiivisiksi.

Toiminnallinen näkökulma: seurakuntalaiset ja luottamushenkilöt

Seurakuntalaisille liitoksesta seuraa suoria hyötyjä vähemmän kuin työntekijöille.

Hyödyistä voitaisiin kuitenkin mainita seuraavia:

- Jäsenmaksu eli kirkollisvero putoaa 0,50% (1,95 – 1,45).
- Tutut työntekijät säilyvät lähtökohtaisesti, henkilöstöä ei tarvitse heti vähentää.
- Jyväskylällä kehittyneemmät sähköiset palvelut mm. kaste- ja vihkivaraukset.
- Turva siitä, että kirkollinen toiminta jatkuu Toivakassa.
- Tietyiltä osin tarjonta lisääntyy (mm. erilaiset rippileirimahdollisuudet).
- Mahdollisuudet vapaaehtoistoimintaan säilyvät.

Seurakuntalaisten kriittiset näkökulmat nousevat huolesta, että hiipuuko toiminta, vähennetäänkö henkilöstöstä ja karkaavatko palvelut kauemmaksi. Lopputuloksesta voi esittää ainoastaan arvioita – tiedossa on sekä hyviä että huonoja esimerkkejä. Rauhoittavaa on, että Jyväskylän aiemmat seurakuntaliitokset ovat sujuneet hyvin. Luottamushenkilöiden määrä ja päätäntävalta kapenee uudessa seurakunnassa. Hukkuuko toivakkalaisten ääni? Saadaanko jatkossa paikallisia kirkkovaltuutettuja? Seurakuntaliitoksen vaikutusta ei pidä vähätellä muttei myöskään liioitella. Selvä on, että muutoksia on luvassa. Samalla on hyvä muistaa, että niitä tulisi vastaan myös itsenäisen seurakunnan tapauksessa. On rakentavaa katsoa myönteisesti eteenpäin. Eräs luottamushenkilö totesikin, että seurakuntalaisten asenne ratkaisee, onnistuuko liitos vai ei. Jos siinä nähdään mahdollisuuksia, se tuottaa hyvää. Jos liitos tuomitaan jo valmiiksi, epäonnistuminen on varmaa. Kävi miten kävi, aktiivisen seurakuntaelämän ratkaisevat jatkossakin toivakkalaiset itse.

Toiminnallinen näkökulma: lapset, nuoret, partio ja yhteistyö

Lapsia ja nuoria mietityttää heille suunnattujen toimintojen säilyminen liitoksen myötä. Paikallisten toimintojen toivotaan pysyvän vähintään ennallaan: leiritoiminta, olkkari-illat, partio ja koulunuorisotyö. Myös tutut työntekijät mainittiin tärkeänä. Isospalkkiot mietityttivät sekä mahdollisuudet päästä isoseksi, kun hakijoita on enemmän. Miten uudessa seurakunnassa nuorisotyön- ja lastenohjaajan työpanos jakaantuu? Kuinka käy partiotyön, jota nuorisotyönohjaaja tekee nyt osana työtään? Toivakan seurakunta tekee merkittävää yhteistyötä kunnan, helluntaiseurakunnan, järjestöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Voimassa on jopa sopimuksia, jossa seurakunta "vuokraa" työvoimaansa (nuorisotyönohjaajan kouluyhteistyö). Huolena on, säilyykö kaikki tämä yhteistyö. Tällä hetkellä suunnitellaan perhekeskustoiminnan aloittamista. Mikä on nykyisen ja uuden seurakunnan rooli tässä palvelussa?

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA

 2/2024
Sivu 8 / 10

Taloushallinnon näkökulma

Seurakunnan talous jää vuosittain alijäämäiseksi ilman kertaluontoisia puunmyyntituloja (Liite 5, s. 28). Tämä on yksi kriisiytyvän seurakunnan mittareista. Toinen kriisimittari on seurakunnan jäsenmäärä, joka jää reilusti alle 2000 hlön. Ennusteissa sekä kunnan että seurakunnan väestömäärä on laskeva. Alijäämäisten tilinpäätösten takia voidaan ennakoida kolmannen kriisimittarin toteutumista, kun maksuvalmius painuu jatkossa alle 90 päivän. Itsenäisen seurakunnan talouden tasapainottaminen vaatisi kahden henkilötyövuoden vähentämistä. Se ei ole helppoa jo pienen henkilöstön osalta. Mikäli seurakunta jatkaisi itsenäisenä, olisi kustannuksissa huomioitava talous- ja henkilöstöhallinnon järjestäminen 2025 alusta. Kiinteistöt ovat kunnossa. Kiinteistöjen PTS-suunnitelmissa (2021–30) mainitut suurimmat korjaukset on tehty. Kirkon korjaaminen oli seurakunnalle suuri ponnistus, jonka omarahoitusosuus saatiin myymällä 10-vuotismetsäsuunnitelman myytävissä olevat puut. Kiinteistöt kuitenkin kuluvat vuosien myötä ja vaativat jatkossakin kunnostusta. Tulevien remonttien rahoittaminen edellyttää puunmyyntejä.

Seurakuntaliitoksessa Jyväskylän seurakunnan tulisi huomioida seuraavat Toivakan erityispiirteet:

- Toivakan seurakunta on huolehtinut kiinteistöistään hyvin, eikä turhia toimitiloja ole. Jatkuuko ylläpito vähintään samantasoisena? Pelkona on, että satsaus kohdistuu vain niihin liitosseurakuntiin, joissa tilat vaativat enemmän huomiota.
- Toivakan seurakunta on jo karsinut työvoimaansa ja toiminnan määrärahoja. Miten tämä huomioidaan, kun tulevia määrärahoja jaetaan? Onko liittyvien seurakuntien määrärahojen jakoperusteet tasa-arvoiset? Vai saavatko ne seurakunnat enemmän, jotka eivät ole kenties yhtä lailla sopeuttaneet toimintaansa?
- Siirtymäaika on paikallaan seurakuntatoimistolle ja eläköityville kiinteistötyöntekijöille.
- Yhdistelmävirkojen kohtalo? (esim. kanttori-toimistos sihteeri-lähetys sihteeri)
- Seurakunta on taloudellisista syistä vähentänyt työntekijäresurssia (osa-aikaisuus / lomautukset). Vähennetäänkö sitä edelleen? Kohdistuuko henkilöstön työpanos edelleen pääsääntöisesti Toivakkaan?
- Miten otetaan huomioon paikalliset menettelytavat ja yhteistyökuviot? (mm. kouluyhteistyö, Eläkeliitto, 4H, MLL, kunta ja hyvinvointialue)
- Järjestelytoimikunnassa Toivakalla vain yksi paikka – pystymmekö pitämään puolemme?

KN2 / 2024, 25 §

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA

 2/2024
Sivu 9 / 10

Kirkkoherran esitys:

- 1) Kirkkoneuvosto lähettää valmistellun lausunnon kirkkovaltuustolle päätettäväksi.
- 2) Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi.

PÄÄTÖS:

- 1) Esityksen mukaan.
- 2) Esityksen mukaan.

KV2 / 2024

Kirkkoneuvoston esitys:

- 1) Kirkkovaltuusto tutustuu kirkkoneuvoston valmistelemaan lausuntoon ja tekee päätöksen seurakunnan lausunnosta.
- 2) Kirkkovaltuusto hyväksyy Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi.

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖS:

- 1) Kirkkovaltuusto hyväksyy lausunnon.
- 2) Esityksen mukaan.

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakua
Tiedoksi/toimenpiteet: tuomiokapituliin

17 § VALITUSOSOITUS JA KOKOUKSEN PÄÄTÖS

Puheenjohtaja mainitsi valitusosoituksen ja päätti kokouksen klo 18.43.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa:

Toivakassa 12.4.2024

Heikki Kangas, hallintojohtaja

TUOMAS. HEMMINKI @ EVL. FI

KANNANOTTO HANKKALMEN SEURAKUNNAN TOIMINTAAN

1. ENSIMMÄINEN TEHTÄVÄ ON PUUTUA HANKKALMEN SEURAKUNNAN

HENKILÖSTÖN TYÖILMAPIIRIIN. VUOSIA KESTÄNYT TALOUS-

PÄÄLLIKÖ TIIVIA PIKÄSEN HARJOITAMA TYÖPAIKKA KIOSKAM-

NEN ON SAATAVA LOPPUMAKS. KENELÄKÄÄN EI LIENE OIKUT

ROHKEUTIA PUUTUA ASIAAN! NYT ON JÄHDETTY (SAVUSTETTU)

POIS TAI KÄRS! III SAVUSTETTU USCIA POIS.

TÄMÄ ONGELMAN SIIRTY MAHDOLISESTI JYVÄSKYLÄN

SEURAKUNNALLE? JOS EI MITÄÄN MUUTOSTA TAPAHDU!

- OIKEIN JOHDETTUNA PIENI YKSIKÖ PYSTYY TOIMimaan

YHTEISTYÖSSÄ, TERVEHDYTETTYNÄ TYÖYKSIKÖNÄ

- KUNNAN, - HYVINVOINTIALUEEN,

- KOLMANNEKSEKTORIN, JÄRJESTÖJEN, - NAAPURI-

SEURAKUNTIEN KANSSA.

2. TYÖAIKA: SEURAKUNTA MAKSANEE TALOUSPÄÄLLIKÖLLE

PALKAN 100% TYÖAJALTA, MUTTA JOS HÄN

HOITAA OMAN TILITOIMISTON ASIOITA, ASIAKAS-

TAPAAMISIA SEURAKUNNASSA TYÖKOKONA.

EI KUVU SEURAKUNNAN MAKSAA TÄYTTÄ

PALKKAA (ON VÄLJIN SEURAKUNTA JA MUUTA

HENKILÖSTÖN KOHTAAN)

3 YLIN VIRANHALTIJA HANKASALMELLA:

ONKO HANKASALMELAISTEN ASIOITA HOITAVA

YLIN VIRANHALTIJA TALOUSPÄÄLLIKÖ TIINA

PITKÄNEN, JOS SEURAKUNTIEN YHDISTYMINEN

TAPAKTUU??

YHTEISTYÖKYVYTTÖN TÖRPPIKKÄKIVUSALJA

TIINA PITKÄNEN EI VOI OLLA HANKASALMEN

SEURAKUNTALAISTEN EDUSTAJA.

ITSENÄISESSÄ SEURAKUNNASSA VASTUUN

LIENEK KIRKKOHERRALLA.

KANNONMOTON VALITTA

HANKASALMEN SEURAKUNNAN JÄSEEN

JÄHESTYNNIMETTÖMÄ PSIAN

ARVALUONTGISUUDON JOHTAJA.

PIENELÄ PAKKAKUNNALLA JOUTUU

MUSTI-MÄLLUKSEN KOHTIENSII PIAN.

(EN OLE AINOA SEURAKUNTALAINEN, JOKA

ON KANSSANI SAMAA MALLIA)

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli
PL 160 60101 Seinäjoki
lapua.tuomiokapituli@evl.fi

1/2

**Kannanotto Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin päätökseen 14.2.2024
aloitteesta Joutsan seurakunnan lakkauttamiseksi ja sen liittämiseksi Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien**

Kiitän mahdollisuudesta tulla kuulluksi seurakuntamme liitoshanketta koskevassa asiassa.

Kehittämiskonsultti Sami Lahtiluoman loppuraportissa 31.1.2024 on esitetty joitakin perusteltuja näkemyksiä Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin aloitteelle Joutsan seurakunnan lakkauttamisesta ja liittamisestä Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien. Joutsan seurakunnan ja Luhangan kappeliseurakunnan osalta raporttiin sisältyy kuitenkin merkittäviä puutteita, jotka toivoisin kirkkohallituksen ottavan huomioon päätöksiä tehdessään.

Ensinnäkin loppuraportti ei sisällä tarkkaa kuvausta ja ehdotusta siitä, kuinka liittyvät seurakunnat sijoittautuisivat Jyväskylän seurakunnan laajentuvaan hallintoon. Jyväskylän seurakunnan uusi hallintomalli on ollut käytössä vasta vähän yli vuoden ajan, joten sen omakin kokemus uudesta hallintomallista on varsin lyhyt. Mahdollisessa yhteenliittymässä erityisesti Luhangan kappeliseurakunnan asema Joutsan seurakunnan ”kylkiäisenä” mutta itsenäisessä kunnassa toimivana kappeliseurakuntana jää raportissa avoimeksi.

Toiseksi raportin tarkastelun painopiste on seurakuntien taloudellisessa kantokyvyssä, mikä sinänsä on välttämätöntä. Raportista kuitenkin puuttuvat analyysi ja laskelmat siitä, mihin yhteenliittymisen oletetut taloudelliset hyödyt perustuvat. Joutsan seurakunnan suurin talousriski liittyy kiinteistökuuluihin. Raportissa ei ole esitetty keinoja, joilla Joutsan kiinteistökuuluissa uudessa seurakuntayhteisössä säästettäisiin ja jotka eivät voisi olla jo nyt Joutsan seurakunnan käytettävissä päättäjien tahtotilan löytyessä.

Talouden osalta raportissa todetaan realistisesti, että ”laajentuvalla Jyväskylän seurakunnalla on samoja haasteita, kuin muillakin seurakunnilla”. Esimerkiksi jäsenmäärä laskee lähes viisi prosenttia vuosikymmenessä. Raportin mukaan Jyväskylän seurakunnan omassa arviossa seurakunnan lähivuosien taloudellinen tulos jää negatiiviseksi ellei tulosta paranneta ns. kertaluontoisilla tuloilla. Taloudelliselta kantokyvyltään heikkojen seurakuntien liittyessä Jyväskylän seurakuntaan, sen tulos heikkenee entisestään. ”Suuruuden ekonomialla” mahdollisesti saavutettavat hyödyt voivat tällaisen kehityksen seurauksena johtaa päinvastaiseen lopputulokseen.

Kolmanneksi seurakuntayhtymämalli on mielestäni raportissa esitetty nurinkurisesti. Jos tällä hetkellä itsenäiset seurakunnat sulautetaan yhteen Jyväskylän seurakuntaan, on epärealistista odottaa aidon ja alueellisesti demokraattisen yhtymämallin muodostumista keskus- ja viranhaltijajohtoisesta jättiseurakunnasta.

Edellä mainituista syistä esitän, että Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin aloitetta Keski-Suomen seurakuntien liittamisestä Jyväskylän seurakuntaan lykättäisiin ainakin kahdella vuodella ja että sinä aikana kirkkohallituksen toimesta annettaisiin seurakuntien käyttöön konsultaatioapua seurakuntien talouksien tervehdyttämiseksi.

Jos seurakuntaliitokseen kuitenkin päädytään, toivoisin otettavaksi huomioon seuraavaa:

Luhangan seurakunnan liittyminen Joutsan seurakuntaan vuonna 2006 merkitsi Luhangan seurakunnalle itsehallinnon ja metsä- ja muun omaisuuden merkittäviä menestyksiä, joiden seurauksista yhteisömme ei kaiketi ole toipunut kokonaan vieläkään. Positiivista on se, että kappelihallinto on mahdollistanut osittaisen itsemääräämisoikeuden seurakunnassamme 18 vuoden ajan.

Yli 250 vuotta kestänyt seurakunnan autonomia ja osittainen autonomia (kappeliasema) on vaikuttanut myös Luhangan maallisen kuntahallinnon syntyyn ja kehitykseen. Luhangan kunnan itsenäisen aseman säilyttämiseen jatkossakin on taloudelliset edellytykset ja kuntalaisten selkeä tahto. Luhangassa seurakunnan ja kunnan yhteistyö on ollut saumatonta vuosikymmenten ajan. Liittyminen Jyväskylän seurakuntaan synnyttäisi kahden julkisen hallinnon välisen kohtaamattomuusongelman paikallisella tasolla, jos kappelineuvosto loppuraportin esityksen mukaisesti lakkautettaisiin.

Jyväskylän seurakuntaan mahdollisesti liityttäessä Joutsan seurakunnalle tulisi taata lähikirkkoasema vastuupappeineen. Luhangan kappeliseurakunnan osalta kappelineuvosto voitaisiin korvata kirkkovaltuuston nimeämällä johtokunnalla, joka koottaisiin Luhangan alueen seurakuntalaisista. Toiminnalliset vastuuryhmät tulisi perustaa Joutsaan, Leivonmäelle ja Luhankaan. Tulisi selvittää, olisiko mahdollista varata kiintiöpaikat kirkkovaltuustoon Joutsan, Luhangan ja muiden itsenäisten kuntien alueilta Jyväskylän seurakuntaan liittyville seurakunnille. Tulisi myös selvittää mahdollisesti saavutettavat hyödyt vaihtoehdossa, jossa Luhangan kappeliseurakunta liitettäisiin Jyväskylän seurakunnan läntiseen hallintoalueeseen.

Luhangan kappelineuvostolla on budjetoidun pienen toimintamäärärahan lisäksi ollut mahdollisuus käyttää hallinnoimansa von Beckerin rahaston varoja kappeliseurakunnan alueen toimintaan. Jyväskylän seurakuntaan liittymisen yhteydessä von Beckerin rahaston varat tulisi sopia käytettäväksi jatkossakin Luhangan alueen tarpeisiin testamentin tahdon mukaisesti. Loppuraportin suosituksissa vapaaehtoisia rahastoja ”käytetään edelleen niiden tarkoitusten ja ehtojen mukaisesti”. Suositus on asianmukainen, mutta puutteellinen, ellei Luhangan nykyisen kappelineuvoston tilalle muodosteta hallinnollista elintä, esimerkiksi aiemmin mainittua johtokuntaa, joka hallinnoisi von Beckerin rahastoa. Yksityiskohta osoittaa samalla yhdistymisuunnitelmassa olevan rakenteellisen demokratiavajeen, jota tulisi ainakin kappeliseurakunnan osalta tarkastella laajemmin.

Luhangassa 1.3.2024

Kunnioittavasti

Juhani Räsänen

Joutsan seurakunnan ja Luhangan kappeliseurakunnan jäsen,
pastori evp.

Härkiöntie 10

19950 Luhanka

+358405043818

juhani.raesaenen@gmail.com

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille

Asia: Eteläisen Keski-Suomen seurakuntia koskeva rakennemuutosselvitys

Hankasalmen seurakunnan jäsenenä kannatan Jyväskylään liittämistä.

Perustelujani:

1) Jo vuosien ajan on Hankasalmen seurakunnassa ollut epäkohtia kirkkoherrojen osalta. Seurakunnassa ei ole ollut viranhoitoon vakaasti ja pitkäaikaisesti sitoutunutta kirkkoherraa.

- Kirkkoherra Mikko Laitisen aikana hänen monien virkavapauksiensa vuoksi oli varsin jatkuvasti sijaisia. Olin hänen aikanaan kauden 2015-2018 kirkkovaltuustossa ja sen vpj:na mukana kirkkoneuvostossa, joten näin sitä kautta monia seurakunnan hallinnon ongelmia, joiden ratkaisemiseksi olisi tarvittu pitkäjänteistä ja toimivaa keskusteluyhteyttä sekä yhteistä tavoitetta.
- Laitisen erottua virasta, on yhä ollut jo useita määräaikaisia sijaisia, joten pitkäjänteisyys hallinnon kuntoon laittamisessa on puuttunut edelleenkin.
- Seurakunnan hengellisen elämän johtajina poissaolevat ja vaihtuvat kirkkoherrat ovat jääneet jokseenkin vierainksi onnistuakseen esimerkiksi sielunhoidon saralla tai kohdatessaan surevia ihmisiä esimerkiksi vainajan siunaustilaisuudessa ja sen valmistelussa.

2) Seurakunnan väkiluku korreloi kunnan laskevan väkiluvun kanssa ja alkaa painottua ikääntyneeseen väestöön ja verotulot vähentyvät. Seurakunnalla on metsävarallisuutta, mutta puunmyyntitulot käytetään suurelta osin toiminnan pyörittämiseen, joten runsaan rakennuskannan kunnossapitoon ei kerääny varoja. Velanottokykyä isojen remonttien tekemiseksi ei ole. Talous kestää vielä jonkun vuoden, mutta tulevaisuus tekee tiukkaa. Vanhojen kiinteistöjen myyntiin laittaminen ei näytä etenevän, tosin epäilyttää, onko niille edes kysyntää.

3) Seurakunnan työntekijät ovat aika yksinäisiä kukin omalla vastuualueellaan. Siis ei ole oman alan työtovereita, joiden kanssa jakaa asioita/kehittää työtä, kuten isoimmista seurakunnista on mahdollista, vaan ainoa yhteys toisiin ovat rovastikunnalliset koulutuspäivät tms tapahtumat. Sairastuneen työntekijän tilalle, erityisesti talouspäällikkö ja diakoni, ei ole sijaista, jolloin työt kasaantuvat ja se kuormittaa työhön palaavaa. Seurakunnan työntekijöiden jaksaminen on huolenaihe.

Hankasalmen seurakunnassa on liitoksen vastustajia ja kannattajia. Liitoksen pelätään vievän omaisuuden (metsät), jopa sulkevan kirkon, vähentävän seurakunnan tapahtumia ja työntekijöitä sekä ylipäänsä pelätään unohduksiin joutumista Jyväskylän osana.

Liitosasia on monille hyvin tunteellinen, järkisyyt hautautuvat menetysten pelkoihin, eikä siihen faktat näytä auttavan. Tuon koin aikoinaan Kuorevedellä, kun oltiin tekemässä liitosta Jämsän kanssa. Olin tuolloin Kuoreveden seurakunnan luottamuselimissä ja sitten seurakuntayhtymän luottamuselimissä. Kannatin seurakuntien yhdistymistä. Kuitenkin muutaman vuoden kuluttua liitoksesta Kuorevedellä monet vastustajistakin tyytyväisenä totesivat, ettei liitos vienyt meiltä oikeastaan mitään, vaan varakkaampi Jämsä tuki seurakunnallisia toimintoja. Näin toivon Hankasalmellakin tajuttavan, että tulevaisuus isommassa yhteydessä antaa voimavaroja.

Hankasalmen Niemisjärvellä 26.2.2024

Toini Kemppainen, rehtori, eläkkeellä

Hemminki Tuomas

Lähettäjä: Tuomiokapituli Lapua
Lähetetty: maanantai 4. maaliskuuta 2024 9.43
Vastaanottaja: Hemminki Tuomas
Aihe: VL: Hankasalmen Seurakunnan liitosesitys

Lähettäjä: esko pöyhönen <esko.poyhonen3@gmail.com>
Lähetetty: torstai 29. helmikuuta 2024 19.59
Vastaanottaja: Tuomiokapituli Lapua <lapua.tuomiokapituli@evl.fi>; Pekka Häkkinen <pj.hakkinen@gmail.com>; esko pöyhönen <esko.poyhonen3@gmail.com>
Aihe: Hankasalmen Seurakunnan liitosesitys

Arvoisa Lapuan hiippakunta.

En näe mitään järkevää syytä, miksi Hankasalmen Seurakunnan pitäisi liittyä/liittää johonkin muuhun seurakuntaan. On jo moneen kertaan todettu, että vastaavissa liitoksissa ei ole tullut mitään hyötyjä, varsinkaan pienemmän liitososapuolen suuntaan. Tästä on paljon esimerkkejä seurakuntien, niin kuin kuntapuolelta ja maakunta tasoltakin. Seurauksena on aina päätösvallan pakeneminen pois paikallistasolta, jonka seurauksena organisaatiosta on aina tullut kankea, vaikeasti hallittava ja hallinnollisesti kallis, toisin kuin siitä ennakolta oletetaan, eikä pysty mukautumaan paikallisiin tarpeisiin. "Demokratiassa päätösvalta on aina enemmistöllä."

Mitä tulee Hankasalmen Seurakunnan osalta vihjailuihin hallinnon toimimattomuudesta, joita olen Hiippakunnan suunnalta kuullut, pitäisi varmaankin paremmin ja tasapuolisesti analysoida. Kuulemalla laajemmin osapuolia, menneestä ja nykyajasta. Ei ratkaisujen tekemisen perusteena voi olla hallinnon toimimattomuuden osalta vain suppea ja todennäköisesti hyvin yksipuolinen kuuleminen. Luottamus henkilönä en todellakaan ole tottunut tällaiseen.

Hankasalmi Esko Pöyhönen.

Hemminki Tuomas

Lähettäjä: Hemminki Tuomas
Lähetetty: maanantai 4. maaliskuuta 2024 9.27
Vastaanottaja: Hemminki Tuomas
Aihe: VL: SEURAKUNNAN RAKENNEMUUTOSSELVITYS

Lähettäjä: Häkkinen Pekka <Pekka.Hakkinen@versowood.fi>
Lähetetty: tiistai 27. helmikuuta 2024 8.15
Vastaanottaja: Tuomiokapituli Lapua <lapua.tuomiokapituli@evl.fi>
Aihe: SEURAKUNNAN RAKENNEMUUTOSSELVITYS

Hei!

Otan yhteyttä useamman Hankasalmen seurakuntaan kuuluvan puolesta. Emme hyväksy emmekä näe tarpeellisena Hankasalmen liittämistä Jyväskylän seurakuntaan.

Samaan tulokseen tuli myös selvitysmies raportissaan, Hankasalmi jää ulkopuolelle liitoskaavailuista.

On vahvasti ristiriitaista jakoselvityksen kanssa, nyt mielivaltaisesti esittää meitä liitettäväksi. Tuntuu olevan pakkomielle saada Hankasalmi liitettyä, perusteitahan sille ei ole sen enempää kuin muissakaan pienissä seurakunnissa.

Mikäli tällainen väkivaltaratkaisu lopulta tapahtuu, tulee jäsenpoistuma olemaan huomattava. Toivomme että kapituli kunnioittaa demokratiaa ja jättää seurakuntamme rauhaan.

Pekka Häkkinen
Hankasalmi

Hemminki Tuomas

Lähettäjä: Hemminki Tuomas
Lähetetty: maanantai 4. maaliskuuta 2024 9.28
Vastaanottaja: Hemminki Tuomas
Aihe: VL: srk.jako

Lähettäjä: Matti Makkonen <mattismakkonen@gmail.com>
Lähetetty: sunnuntai 25. helmikuuta 2024 19.29
Vastaanottaja: Tuomiokapituli Lapua <lapua.tuomiokapituli@evl.fi>
Aihe: srk.jako

ehdottomasti vastustan hankasalmen srk.liittämistä muihin srk.iiin
hankasalmen srk.jäsen matti makkonen .liitoksen jälkeen en ole enää evl.srk jäsen

Hemminki Tuomas

Lähettäjä: Tuomiokapituli Lapua
Lähetetty: maanantai 4. maaliskuuta 2024 9.44
Vastaanottaja: Hemminki Tuomas
Aihe: VL: Kannanotto seurakuntajaon muutokseen

Lähettäjä: maarit.nisu@pp.inet.fi <maarit.nisu@pp.inet.fi>
Lähetetty: keskiviikko 28. helmikuuta 2024 17.32
Vastaanottaja: Tuomiokapituli Lapua <lapua.tuomiokapituli@evl.fi>
Aihe: Kannanotto seurakuntajaon muutokseen

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille tiedoksi

Olen Hankasalmen seurakunnan pitkäaikainen "rivijäsen". En ole valtuuston tai neuvoston jäsen, toimin tällä hetkellä vain ystävyysseurakuntatyön ohjausryhmässä.

Näihin aikoihin asti seurakuntamme on toiminut itsenäisenä kiitettävästi. Ymmärrän kuitenkin jäsenten vähenemisestä johtuvat taloudelliset ja niiden myötä tulevat toiminnalliset haasteet. Tavalliselle seurakuntalaiselle nimenomaan seurakunnan toiminnan säilyminen on tärkeintä, ei niinkään se miten seurakunnan hallinto on järjestetty, ts. olemmeko itsenäisiä vai osa suurempaa kokonaisuutta.

Jos asiantuntijat näkevät välttämättömäksi Hankasalmen seurakunnan liittämisen Jyväskylän seurakuntaan, en omalta osaltani ole asettumassa vastustamaan sitä. Melkeinpä päinvastoin: nykyinen "käymistila" vie paljon energiaa luottamushenkilöiltä ja henkilökunnalta. Lisäksi seurakuntamme vaihteleva kirkkoherratilanne on aiheuttanut sen, että asiat eivät näytä etenevän pitkäjänteisesti. Se aiheuttaa turhautumista niin henkilökunnassa kuin luottamushenkilöissäkin. Pelkään myös sitä, että niin kauan kuin tilanteemme ei ole vakaa, olemme vaarassa menettää hyviä työntekijöitämme.

Toivon, että mahdollinen yhdistyminen saadaan hoidettua rakentavassa hengessä.

Parhain terveisin

Maarit Nisu

Hemminki Tuomas

Lähettäjä: Tuomiokapituli Lapua
Lähetetty: maanantai 4. maaliskuuta 2024 9.41
Vastaanottaja: Tuomiokapituli Lapua
Aihe: VL: Vastaus kuulutukseen seurakuntajaon uudistamisesta

Lähettäjä: Tapani Pöyhönen <tapanipoyhonen@gmail.com>
Lähetetty: torstai 29. helmikuuta 2024 20.51
Vastaanottaja: Tuomiokapituli Lapua <lapua.tuomiokapituli@evl.fi>
Aihe: Vastaus kuulutukseen seurakuntajaon uudistamisesta

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille

Kannatan Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin 14.2.2024 tehdyn aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi siten, että Hankasalmen, Joutsan, Petäjaveden ja Toivakan seurakunnat lakkautetaan ja liitetään Jyväskylän seurakuntaan.

Hankasalmella 29.2.2024
Tapani Pöyhönen

Hemminki Tuomas

Lähettäjä: Tuomiokapituli Lapua
Lähetetty: maanantai 4. maaliskuuta 2024 9.40
Vastaanottaja: Hemminki Tuomas
Aihe: VL: Seurakuntajako muutos

Lähettäjä: Tapani Pöyhönen <tapanipoyhonen@gmail.com>
Lähetetty: torstai 29. helmikuuta 2024 22.37
Vastaanottaja: Tuomiokapituli Lapua <lapua.tuomiokapituli@evl.fi>
Aihe: Seurakuntajako muutos

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille

Vastaus seurakuntajaon muutosta koskevaan aloitteeseen

Kannatan tuomiokapitulin 14.2.2024 tekemän aloitteen mukaista seurakuntajako muutosta siten, että Hankasalmen, Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan seurakunnat lakkautettaisiin tämän vuoden lopussa ja liitettäisiin 1.1.2025 alkaen Jyväskylän seurakuntaan.

Perustelen kantaani Hankasalmen seurakunnan tilanteella

- jäsenmäärän nopea lasku
- tulot eivät riitä kattamaan itsenäisen seurakunnan menoja
- toistuvasti alijäämäinen budjetti altistaa vääristyneisiin päätöksiin (esim. testamenttirahastojen varojen sääntöjen vastainen käyttö)
- pitopalvelutoiminnan ylläpito (sitoo kaksi henkilöä)?
- "hyvä-veli tai / hyvä-sisko" menettelyä havaittavissa?
- sijaisten saanti vaikeuksia / kuormittaa henkilökuntaa

Katson Hankasalmen seurakunnan osalta aloitteen mukaisen muutoksen tarkoituksenmukaiseksi ja turvaa ydintoiminnan toteuttamisen.

Ystävällisin terveisin
Lahja Pöyhönen
seurakuntalainen

Hemminki Tuomas

Lähettäjä: Hemminki Tuomas
Lähetetty: maanantai 4. maaliskuuta 2024 9.26
Vastaanottaja: Hemminki Tuomas
Aihe: VL: Hankasalmelainen kannanotto seurakuntajaon muutokseen

Lähettäjä: Ulla Talasniemi <ulla.talasniemi@gmail.com>
Lähetetty: tiistai 27. helmikuuta 2024 19.03
Vastaanottaja: Tuomiokapituli Lapua <lapua.tuomiokapituli@evl.fi>
Aihe: Hankasalmelainen kannanotto seurakuntajaon muutokseen

Kannatan lämpimästi rakennemuutosselvityksen ehdotusta, jolla Hankasalmen srk liitettäisiin laajenevaan Jyväskylän seurakuntaan. Itsenäisenä pysyminen ei ole enää tarkoituksenmukaista srkn toimintakyvyn turvaamiseksi.

Muutamia huomioitani liitoksen puolesta.

Olen huolissani ammattitaitoisen ja kokeneen työntekijäjoukon pysymisestä Hankasalmen srk:ssa. He ovat joutuneet koviin viime vuosina. Kirkkoherrojen kiivastahtinen vaihtuminen (huippu v.2023 oli 4 eri kirkkoherraa) on vaikuttanut siihen ettei pitemmälle ajalle tähtääviä kehityssuunnitelmia ole ollut mahdollista tehdä eikä toteuttaa. Pienen seurakunnan työntekijän sairastuessa on ollut vaikea löytää sijaista, samoin lomasuunnitelmat ovat voineet muuttua. Iso seurakunta helpottaisi tässäkin suhteessa.

Myös vapaaehtoisten tukemisessa ja kouluttamisessa työntekijät ovat avainasemassa. Tulevaisuudessa vapaaehtoisten panosta tarvitaan yhä enemmän kirkon verotulojen vähetessä.

Hankasalmella on tällä hetkellä iso joukko vapaaehtoisia mutta aika ikääntyneitä. Tarvitaan uusien rekrytointia ja siinä tehtävässä myös aikaan sopivia työmuotoja. Isompi seurakunta tarjoaisi enemmän mahdollisuuksia muutenkin vastata ihmisten tarpeisiin ja toiveisiin.

Hankasalmen srk:n päättäjissä on tällä hetkellä yli puolet henkilöitä, jotka on äänestetty kovalla lobbauksella puolustamaan seurakunnan säilymistä itsenäisenä. Seurakunnan tehtävästä, toiminnasta ja tulevaisuudesta heistä suurimmalla osalla näyttää olevan vähäiset tiedot ja kokemukset mutta sitäkin varmemmat näkemykset.

Jos heidän mielipiteensä eivät muutu, on liittymisäänestyksen tuloksena taas pysyminen itsenäisenä. Tässä tapauksessa toivon sydämeni pohjasta että kapituli ja kirkkohallitus näkisivät laajemmalle ja syvemmälle ja tekisivät liittymisestä totta.

Näihin aatoksiin olen tullut keskustellessani vuosien varrella (vuodesta 1981) useiden seurakunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Toimin myös ystävyysseurakuntaohjausryhmän puheenjohtajana ja laulan seurakunnan kuoroissa.

Hankasalmella 27.2.2024

Paastonajan terveisin
Pääsiäisen odotuksessa

Ulla-Marja Talasniemi
TM

Hemminki Tuomas

Lähettäjä: Hemminki Tuomas
Lähetetty: maanantai 4. maaliskuuta 2024 9.29
Vastaanottaja: Hemminki Tuomas
Aihe: VL: Seurakuntajako

Lähettäjä: Mauno Voutilainen <voutilainenmauno15@gmail.com>
Lähetetty: torstai 22. helmikuuta 2024 8.19
Vastaanottaja: Tuomiokapituli Lapua <lapua.tuomiokapituli@evl.fi>
Aihe: Seurakuntajako

Vastustan kasvattajaseura Hankasalmen seurakunnan hävittämistä.
Mauno Voutilainen
voutilainenmauno15@gmail.com

Lapuan hiippakunnalle

28.2.2024

Olen ensimmäisen kauden kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsen Hankasalmen seurakunnan luottamushenkilökokemukseni on siten hyvin lyhyt. Kuvaan tässä käsitystäni Hankasalmen seurakunnan akuutista tilanteesta tältä pohjalta.

Mielestäni Hankasalmen seurakunnan liittäminen selvitysmies Sami Lahtiluoman vetämään kuuden seurakunnan liitosselvitykseen marraskuussa 2022 oli virhe Hankasalmen osalta. Takana täällä oli juuri käytyt liitosneuvottelut Laukaan ja KONNEVEDEN KANSSA, MITÄ SEURAKUNNASSA VASTUSTETTIIN VAHVASTI. HALUTTIIN PYSYÄ ITSENÄISENÄ SEURAKUNTANA. TÄMÄ SEURAKUNTALAISTEN MIELIPIDE ILMENI SAMANA SYKSYNÄ SEURAKUNTAVAALIEISSA NS. ITSENÄISEN SEURAKUNNAN PUOLESTA – EHDOKASLISTAN SAAMAN SELKEÄN VAALIVOITON MUODOSSA.

Tuossa tilanteessa meille olisi ollut hyväksi saada rauhoittaa ja rauhoittua hoitamaan rästiintyneitä seurakuntayhteisön asioita. Kun seurakunnan työnjohto oli ollut pitkään repaleisessa tilassa, asioita oli sekä fyysisesti että henkisesti ruuhkautunut paljon. Tämä tilanne olisi pitänyt saada hoitoon, eikä lisätä seurakuntalaisten ja työntekijöiden epävarmuutta uudella liitosselvityksellä. Tuon selvityksen alkamisesta tähän päivään on kaikkinaisen tulevaisuuteen tähtäävä kehittämistyö ollut pysähdyksissä, ainoastaan rutiniinomaisia tehtäviä hoidetaan..

Tilanteen hoito niin kuin se tapahtui, osoittaa demokraattisen päätännän ylittämistä, sen ohittamista. näinkö kirkko toimii? Oma oikeustajuni sanoo, Ettei ole oikein käyttää pakkovaltaa hengellisen yhteisön johtamisessa.

Näin uutena seurakunnan luottamushenkilönä olen ihmetellyt myös sitä, että seurakunnan työntekijät ja luottamushenkilöt eivät keskustele tai neuvottele yhdessä. Esimerkiksi selvitysmies Lahtiluoma keskusteli erikseen näiden ryhmien kanssa. Työntekijöiden ja selvittelijän välisistä keskusteluista (ainakaan minulle)

ei ole tullut muuta tietoa kuin, että työntekijöitä huolestuttaa pienen työyhteisön joustamattomuus mm. lomien ja sairauslomien sijaisuuksien kohdalla. Ajatellaan, että kun oltaisiin suuremmassa työyhteisössä, nämä asiat olisivat helpompi hoitaa. Minusta itsenäinen seurakunta voi tehdä yhteistyötä suurempien lähiseurakuntien kanssa sopien asioista niin paljon kuin tarvetta on. Siihen ei tarvita seurakuntaliitosta.

Olen myös kuullut, ettei meidän seurakunnassa käytetä ainakaan paljon työnhjausta. Mielestäni se olisi yksi tärkeä keino lisätä yksintyöskentelevän seurakunnan työntekijän työssä kehittymistä, jaksamista ja lisäksi turvallisuuden tunnetta ja joustavuutta työhön ja lisäksi myös työviihtyvyyttä. Ja samalla seurakuntalaiset hyötyisivät saamalla kenties uusiutuvia palveluja. Työnhjaus on jokaisen työntekijän oikeus. Työnhjauskin on sopimusasia

Selvitysneuvotteluiden yhtenä perusteluna on käytetty seurakuntamme jäsenmäärän ennustettua pienenemistä. En täysin luottaisi noihin 2030-luvulle arvioituihinvisioihin. Viime syksynä luin Joensuussa pidettyjen kirkon yhteiskunnallisten suhteiden seminaarin uutisista tiedon, ettei enää puhutakaan maalta

muutosta, vaan muuttoliikettä tapahtuu yhtälailla maalle. Olen huomaavinani saman ilmiön täällä Hankasalmella. toimiessani jonkin verran kotiseutuyhdistyksen tapahtumissa, jatkuvasti tulee esiin uusia ihmisiä, jotka ovat muuttaneet kuntaan jostakin Etelä-Suomesta tai jopa ulkomailta ja haluavat tulla tänne, koska täällä kunnan ja seurakunnan palvelut toimivat. Lisäksi he arvostavat luonnon läheisyyttä ja monilla on juuret maalla. haluan uskoa, että tällainen kehitys tulee tasapainottamaan väestökehitystä maassamme. Tämän muutoksen tukena kirkko yhdessä kuntaorganisaation kanssa voi tehdä paljon kehittämällä ja turvaamalla paikallisseurakuntien palveluita. Tätä hankasalmelaisetkin haluavat tällä hetkellä tehdä.

Me uskomme täällä myös selviytyvämmä seurakunnan talouden haasteista ainakin lyhyellä (10 vuoden) tähtäimellä. Se vaatii tiukkaa talouden hoitoa ja hyvää suunnittelua. Jotta näin voimme tehdä, meillä pitää olla tähän työrauha täällä. Ymmärrämme, että talouden pitää seurata muuttuvaa yhteiskunnan kehitystä ja palveluiden tarvetta ja tehdä tarvittavia johtopäätöksiä niistä.

Olen ihmetellyt Lahtiluoman selvitystä lukiessani, miksei kirkon organisaation ylemmillä tahoilla aleta tukea paikallisseurakuntia jo ajoissa, niin etteivät ne joutuisi pakkoliitoksiin? Tietoa seurakunnista joka tapauksessa kerätään kirkon tilastoihin, niin että mahdollisuus antaa ohjausta ajoissa on olemassa.

Seurakunnasta tulee tai voi tulla ihmiselle Koti. Nykyisen levottoman ajan keskellä kodin, kotiseurakunnan tutuus ja pysyvyys ovat ihmisen ja yhteisöjen eheyttä ylläpitäviä asioita. Niitä pitää suojella eikä hajoittaa

Tavallisen seurakuntalaisen yhteydet kirkkoon muodostuvat hyvin henkilökohtaisista elämän tilanteisiin liittyvistä kontakteista, joissa jokainen toivoo saavansa tukea ja ymmärrystä. Jos tällaista turvallista ja luottamuksellista suhdetta ei synny seurakuntaan (kirkkoon), alkaa suhde käydä valjuksi ja samantekeväksi. Tällaisen "kehityksen" seurauksena pelkään Hankasalmen seurakunnan jäsenmäärän ja olemassaolon puolesta enemmän kuin mistään muusta syystä

Sovinnollista, oikeamielistä kristillistä mieltä toivoen

Tarja Pietiläinen

15.04.2024

Kirkkovaltuuston kokous

Kokousaika	15.04.2024 18:03 - 15.04.2024 19:40	
Kokouspaikka	Palokan kirkko, Rovastintie 8	
Alkuhartaus	Alkuhartaus kirkkovaltuustoryhmien ja kirkkoherran sopimalla tavalla.	
Jäsenet/Varajäsenet	37/39	
	Ahola Irmeli	ei varajäsentä
	Asikainen Aimo	Kalenius Tapani
	Hamara Matilda	Hirsjärvi Irma
	Heiska Eetu	Pii-Keinonen Sirpa
	Ikkala Markku	
	Katainen Eero	
	Kilpikoski Sinikka	Vaherto Valtteri
	Kortekangas Kirsti	
	Kuntsi Tuulia	
	Kuparinen Liisa, pj.	
	Lahti Markku	
	Lakka Emilia	
	Lavonen-Niinistö Mirja	
	Linjama Jukka	
	Lumela Meri	
	Muhonen Siiri	
	Muotka Petteri	Mustonen Minna
	Myllymäki Minna	
	Pajala Veera	Ranta Sara
	Piironen Karoliina	Kotilainen Vili
	Pirttimäki Tomi	
	Puhalainen Erkki	
	Puolimatka Mia	
	Rahkonen Anne	
	Rantala Oskari	
	Ruotonen Leena	
	Sipinen Raija	
	Sompa Mauri, varapj.	

15.04.2024

Taivassalo Maria
Tervonen Mauri
Tiainen Eila
Toikkanen Tuija Elina
Tuukkanen Jari, kirkkoneuvoston edustaja
Tuunanen Inkeri
Tynkkynen Heikki
Vähäylikkä Kirsi
Väliniemi Tuulikki ei varajäsentä
Wilhelms Pipsa

Muut läsnäolijat

Läsnäolo- ja puheoikeus:

Viitala Arto kirkkoneuvoston puheenjohtaja

Läsnäolovelvollisuus:

Hanhinen Anu henkilöstöjohtaja
Kaulio Jussi talousjohtaja
Mattila Keijo hallintojohtaja
Arola Jonna viestintäpäällikkö
Ahonen Heli Yhteisen seurakuntatyön johtaja
~~Bueht Riku~~ johtava pappi, Itäinen alue
Laine Teija johtava pappi, Pohjoinen alue
Pikkarainen Paulus johtava pappi, Keskustan alue
Pohjola Kirsi johtava pappi, Läntinen alue

Läsnäolo-oikeus hallintosäännön 62 § perusteella:

Seuranen Eija kirkkovaltuuston ja -neuvoston pöytäkirjanpitäjä

15.04.2024

§ 1 Kokoustiedot

Kokouksen avaus ja alkuhartaus sekä läsnä olevien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen, pidettiin alkuhartaus ja todettiin kirkkojärjestyksen ja Jyväskylän seurakunnan hallintosäännön perusteella paikalla olevat jäsenet tai heidän varajäsenensä sekä läsnäolo-oikeudet ja -velvollisuudet sekä läsnäolo- ja puheoikeudet.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu kirkkovaltuuston kokoukseen on lähetetty valtuuston ja neuvoston jäsenille 8.4.2024. Kokouskutsu ja luettelo käsiteltävistä asioista sekä kuulutus pöytäkirjan nähtävillä olosta on julkaistu seurakunnan nettisivuilla <https://www.jyvaskylanseurakunta.fi/paatoksenteko/kuulutukset-viranhaltijapaatokset-ja-muutoksenhaku/viralliset-ilmoitukset-ja-kuulutukset>

Esitys Todetaan, että kirkkovaltuuston kokous on kirkkojärjestyksen 3:29.1 mukaisesti laillisesti kokoon kutsuttu ja että se jäsenmäärään nähden on kirkkolain 10:15.1 mukaisesti päätösvaltainen.

Päätös Todettiin.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys Toimitettu esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös Hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esitys Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

Päätös Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Jukka Linjama ja Meri Lumela.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Jyväskylän seurakunta - Kirkkovaltuusto

Pöytäkirjanote

2/2024

445

15.04.2024

Pöytäkirjantarkastus

Esitys	Pöytäkirja tarkastetaan pääsääntöisesti sähköisesti allekirjoituksen edellytykset täyttävässä järjestelmässä.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.

15.04.2024

§ 6 Jyväskylän seurakunnan lausunto Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille koskien seurakuntajaon uudistamista

Diaarinumero DJYV/235/00.01.00/2024

Kirkkoneuvosto 3.4.2024 67 §:Esittelijä: Arto Viitala

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli on päätöksellään 14.2.2024 § 3 tehnyt aloitteen Petäjäveden, Hankasalmen, Joutsan ja Toivakan seurakuntien lakkauttamisesta ja liittämistä Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 alkaen. Samalla tuomiokapituli on pyytänyt asianosaisten seurakuntien kirkkovaltuustoja antamaan lausuntonsa aloitteesta. Lausuntoa varten kirkkovaltuustojen on kuultava seurakunnan toimielimiä ja seurakuntalaisia.

Tuomiokapitulin päätöksen taustalla on kaikkiaan noin kaksi vuotta kestänyt valmisteluvaihe. Ensin Joutsan seurakunta pyysi 9.3.2022 tuomiokapitulia määräämään selvitysmiehen selvittämään seurakuntajaon uudistamista. Toivakan seurakunta teki vastaavan pyynnön 11.5.2022. Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli teki tämän nojalla 16.11.2022 aloitteen seurakuntajaon uudistamiseksi Jyväskylän, Muuramen, Toivakan, Joutsan, Uuraisten, Petäjäveden ja Hankasalmen seurakuntien osalta ja määräsi selvittäjäksi Sami Lahtiluoman.

Päätöksessään tuomiokapituli totesi, että Jyväskylän seurakunnan rooli on olennainen kaikissa seurakuntajoen muutoksissa eteläisen Keski-Suomen alueella. Sami Lahtiluoma luovutti raporttinsa tuomiokapitulille 31.1.2024. Raportissaan Lahtiluoma esitti, että Joutsan, Petäjäveden ja Toivakan seurakunnat lakkautetaan 31.12.2024 ja liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien ja että laajenevan seurakunnan nimenä olisi Jyväskylän seurakunta. Lahtiluoman laatiman raportin perusteella tuomiokapituli arvioi, että seurakuntajaon uudistamisen perusteet täyttyvät myös Hankasalmen seurakunnan osalta.

Tuomiokapitulin 14.2.2024 tekemän päätöksen johdosta Jyväskylän seurakunnan hallintojohtaja on lähettänyt 19.2.2024 pyynnön Jyväskylän seurakunnan johtokunnille lausunnon antamisesta. Jyväskylän seurakunnan johtokunnille ja lisäksi työntekijöitä edustavalle yhteistyötoimikunnalle varattiin

15.04.2024

siten tilaisuus tulla kuulluksi ja antaa lausuntonsa asiasta ennen kirkkovaltuuston lausunnon antamista. Johtokuntia kehoitettiin oman lausuntonsa valmistelussa ottamaan huomioon myös kyseisen yksikön viranhaltijoiden ja työntekijöiden näkemyksiä.

Seurakuntalaisten kuuleminen järjestettiin Jyväskylän seurakunnassa siten, että yhdeksän lähikirkkoalueen messun yhteydessä järjestettiin avoin kuulemistilaisuus (sunnuntait 3.-17.3.). Lisäksi järjestettiin 19.3. avoin kuulemistilaisuus Sepän kauppakeskuksessa sijaitsevassa seurakunnan toimitilassa Sepän Kipinässä. Lisäksi on ollut mahdollisuus antaa palautetta verkkosivujen kautta.

Tuomiokapitulin päätös 14.2.2024, selvittäjä Sami Lahtiluoman raportti, johtokuntien ja yhteistyötoimikunnan lausunnot sekä selostus seurakuntalaisten kuulemisten tuloksista ovat tämän esityksen liitteinä.

Neljän seurakunnan liittäminen Jyväskylän seurakuntaan tarkoittaisi siis liittyvien seurakuntien lakkauttamista ja niiden henkilöstön siirtämistä olemassa olevin palvelussuhde-ehdoin Jyväskylän seurakunnan työntekijöiksi. Lakkaavien seurakuntien omaisuus ja velat siirtyisivät myös. Lakkaavien seurakuntien kirkkoherrojen virat lakkaisivat ja ne muutettaisiin kappalaisen viroiksi. Toiminnallisesti lakkaavien seurakuntien alueet liitettäisiin Jyväskylän seurakunnan olemassa oleviin hallinnollisiin alueisiin.

Liitteenä olevassa ehdotuksessa kirkkovaltuuston lausunnoksi todetaan ensinnäkin kolme pääkohtaa. Näiden pääkohtien lisäksi lausunnossa todetaan useita muita näkökohtia, jotka ovat pääosin nousseet esiin seurakuntalaisten kuulemisissa, johtokuntien lausunnoissa tai henkilöstöä edustavan yhteistyötoimikunnan lausunnossa sekä joiltain osin myös selvitysmiehen raportissa tai selvityksessä mukana olleiden seurakuntien välisessä muussa yhteydenpidossa. Nämä seikat luovat osaltaan taustaa lausunnon pääkohdille, mutta näillä lisäseikoilla – kuten johtokuntien ja yhteistyötoimikunnan lausunnoilla ja kuulemisten raporteilla kokonaisuudessaan – voi katsoa olevan erityistä painoarvoa myös seurakuntajaon muutoksen jatkovalmistelussa, mikäli liitoksia päätetään toteuttaa.

15.04.2024

Esitys:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan ehdotuksen Jyväskylän seurakunnan lausunnoksi Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille koskien seurakuntajaon uudistamista.

Päätös:

Rakentavan keskustelun perusteella esittelijä muokkasi lausuntoluonnoksen kohtia 2, 3 ja a) kirkkoneuvoston hyväksyessä muutokset. Muokattu lausuntoluonnos liitetään pöytäkirjaan.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan ehdotuksen Jyväskylän seurakunnan lausunnoksi Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille koskien seurakuntajaon uudistamista.

Kirkkovaltuuston käsittely:

Esitys

Kirkkovaltuusto hyväksyy liitteenä olevan ehdotuksen Jyväskylän seurakunnan lausunnoksi Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulille koskien seurakuntajaon uudistamista.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Lisätiedot:

Kirkkoherra Arto Viitala, arto.viitala@evl.fi, puh. 0400 540 490

8.4.2024

Jyväskylän seurakunnan lausunto Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin aloitteeseen seurakuntajaon muutoksesta

Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuusto toteaa lausuntonaan Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin 14.2.2024 (3 §) tekemään aloitteeseen Joutsan, Petäjäveden, Toivakan ja Hankasalmen seurakuntien liittämisestä 1.1.2025 lukien osaksi Jyväskylän seurakuntaa ensinnäkin seuraavat kolme pääkohtaa:

- 1) Jyväskylän seurakunta pitää omasta puolestaan mahdollisena, että tuomiokapitulin aloitteessa mainitut seurakunnat tai jotkut niistä liitetään Jyväskylän seurakuntaan 1.1.2025 lukien. Jyväskylän seurakunta pitää tärkeänä, että liitokset voidaan toteuttaa pääpiirteissään Jyväskylän seurakunnan nykyiseen organisaatioon ja seurakunnan osa-aluehallintomalliin tukeutuen eli aluemalliin, jossa on neljä hallinnollista aluetta ja niiden sisällä ns. lähikirkkoalueita.
- 2) Jyväskylän seurakunta ei ota kantaa aloitteessa mainittujen seurakuntien liitostarpeeseen Jyväskylän seurakuntaan, mutta toteaa mahdollisten pakkoliitosten ongelmallisuuden yhteyden rakentamisessa laajentuneessa seurakunnassa. Seurakuntaliitos ei sinänsä ole Jyväskylän seurakunnan tavoitteena eikä se ole ollut siinä aloitteellinen. Jyväskylän seurakunta on kuitenkin valmis kantamaan asiassa kokonaiskirkollista vastuuta tuomiokapitulin ja Kirkkohallituksen päätösten mukaisesti. Jyväskylän seurakunnan kannalta on myös toivottavaa, ettei puheena olevien seurakuntien liitoksia toteuteta lähivuosina portaittain useassa eri vaiheessa. Mikäli seurakunnan perustehtävän toteuttamisen voi jollakin alueella odottaa merkittävästi vaikeutuvan jäsenmäärän kehityssuunnan ja siihen liittyen talouden tiukkenemisen vuoksi, seurakuntarakenteita on syytä uudistaa hyvissä ajoin.
- 3) Jyväskylän seurakunta pitää aloitteessa mainittua aikataulua seurakuntajaon muuttamisen toteuttamiseksi 1.1.2025 lukien mahdollisena, mutta haasteellisena. Edellytyksenä aikataululle pidämme, että uusia seurakuntavaaleja ei tarvitse järjestää, vaan uusi kirkkovaltuusto voidaan muodostaa edellisten seurakuntavaalien tuloksen perusteella. Mainitun aikataulun kannalta on myös tärkeää, että järjestelytoimikunta perustetaan jo kesäkuussa.

Edellä todettujen keskeisimpien näkökohtien lisäksi todetaan seuraavat muut seikat, jotka ovat pääosin nousseet esiin seurakuntalaisten kuulemisissa, johtokuntien lausunnoissa tai henkilöstöä edustavan yhteistyötoimikunnan lausunnossa sekä joiltain osin myös selvitysmiehen raportissa tai selvityksessä mukana olleiden seurakuntien välisessä muussa yhteydenpidossa. Nämä näkökohdat luovat osaltaan taustaa edellä todetuille lausunnon pääkohdille, mutta näillä lisäseikoilla – kuten johtokuntien ja yhteistyötoimikunnan lausunnoilla ja kuulemisten raporteilla kokonaisuudessaan – voi katsoa olevan erityistä painoarvoa seurakuntajaon muutoksen jatkovalmistelussa, mikäli liitoksia päätetään toteuttaa.

- a) Ehdotettu seurakuntaliitos tarkoittaisi hyvin merkittävää muutosta niin Jyväskylän seurakunnalle kuin erityisesti siihen liitettäväksi ehdotetuille seurakunnille. Maantieteellisesti Jyväskylän seurakunta laajenisi huomattavasti. Erilaisten toimintakulttuurien yhtenäistäminen olisi myös edessä. Jyväskylän seurakunnalla ja kullakin liitettäväksi esitetyllä seurakunnalla on omat tulevaisuuden haasteensa. Yhteistyön ja tarvittaessa yhteisten rakenteiden avulla näihin haasteisiin voidaan vastata. Mahdollinen liitos on syytä toteuttaa reilulla tavalla niin, että liittyviä alueita ja

Jyväskylän seurakunta
PL 103
40100 Jyväskylä

8.4.2024

- niiden henkilöstöä kohdellaan tasapuolisesti suhteessa nykyisen Jyväskylän seurakunnan alueisiin ja henkilöstöön.
- b) Mielenpitoet Jyväskylän seurakunnassa jakautuvat niin liitosten tarpeellisuudesta kuin niiden toteuttamisen yksityiskohdista. Jyväskylän seurakunnan kuulemisten raporteissa ja toimielinten lausunnoissa on esitetty kritiikkiä mm. tiukasta aikataulusta sekä siitä, että seurakuntajaon selvityksessä mukana ollut Muuramen seurakunta ei ole mukana seurakuntajaon muutoksessa. Toisaalta tiedostetaan, että Muuramen mukana olo olisi vahvistanut tarvetta harkita vahvemmin myös seurakuntayhtymämalliin siirtymistä. Selvitysmiehen raportissa todetaankin tarve myöhemmin jatkaa laajempien rakenteiden ja myös seurakuntayhtymän muodostamisen selvittämistä.
 - c) Erytystä huolta on kannettu siitä, millaisen lähtökohdan liitosten toteuttamiselle antaa, jos kaikki liitettäväksi esitetyt seurakunnat eivät puolla liittymistään. Vastoin seurakunnan omaa kantaa tehtävien liitosten mahdollinen toteuttaminen edellyttää erityisen vahvasti sitä, että tuomiokapituli on osaltaan järjestämässä muutostukea liitoksessa mukana olevien seurakuntien työyhteisöille ja luottamushenkilöille. Syksyllä 2024 annettavan muutostuen lisäksi tukea on syytä jatkaa ainakin kevään 2025 ajan.
 - d) Kun liittyvistä seurakunnista muodostetaan nykyisten hallinnollisten alueiden puitteissa lähikirkkoalueita, tulee – mikäli Joutsan seurakunta liittyy – vielä erikseen ratkaista nykyisten Leivonmäen ja Luhangan kappeliseurakuntien liittäminen organisaatioon. Tämä voinee tapahtua joko siten, että Leivonmäki ja Luhanka olisivat osa Joutsan nykyisestä seurakunnasta muodostuvaa lähikirkkoaluetta tai mahdollisesti siten, että ne olisivat omina lähikirkkoalueinaan. Eriksen tulee vielä ratkaista myös selvitysmiehen raportissa mainittu kysymys Luhangan nykyisen kappeliseurakunnan alueen mahdollisesta liittymisestä osaksi Jyväskylän seurakunnan Läntistä aluetta, tällöin joko omana lähikirkkoalueenaan tai osana Korpilahden lähikirkkoaluetta.
 - e) Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuusto ei voi tässä lausunnossa sitoutua toteuttamaan yksittäisten rakennusten osalta tulevien vuosien kiinteistöratkaisuja, mutta yleisellä tasolla voidaan todeta, että seurakuntajakoselvityksessä mukana olevien seurakuntien olemassa olevien kiinteistöstrategioiden ja –suunnitelmien pääpiirteet ovat yhteensopivia Jyväskylän seurakunnan nykyisen kiinteistöstrategian päälinjausten kanssa. Joutsan seurakunnan kiinteistösuunnitelmien voidaan kuitenkin katsoa sisältävän tiettyjä tarkennustarpeita: ensi vaiheessa etenkin siltä osin, kuinka turvataan terveelliset ja tarkoituksenmukaiset toimitilat Joutsan keskustajamaan. Myöhemmissä vaiheissa tulisi selvittää, kuinka Leivonmäen ja Luhangan osalta voitaisiin nykyistä varsin laajaa kiinteistökantaa arvioimalla ja kehittämällä turvata kummallekin alueelle tarvittavat kokoontumistilat, joiltain osin rakennuksista myös luopumalla. Luhangan kulttuurihistoriallisestikin erityisen merkittävästä kirkosta tieteenkin tulot tulisi huolehtimaan tarvittavalla tavalla.
 - f) Jyväskylän seurakunnassa tiedostetaan, että metsäomaisuudella on liitettäväksi ehdotetuissa seurakunnissa taloudenpidossa huomattavasti merkittävämpi rooli kuin Jyväskylän seurakunnassa. Jyväskylän seurakunnan tuoreessa metsästrategiassa on haluttu painottaa kirkon hiilineutraaliustavoitteeseen sitoutuen myös metsien suojeluarvoja sekä virkistyskäyttöä. On tärkeää, että ehdotettujen liitosten toteutuessa etsitään nämä erilaiset lähtökohdat huomioon ottaen niin talouden kuin suojelu- ja virkistyskäytön sekä luonnon monimuotoisuuden vaalimisen kannalta kestäviä ratkaisuja. Metsätulot ovat osa seurakunnan kokonaistulorahoitusta ja ne voidaan kohdistaa tietyn alueen käyttöön silloin, jos niiden käyttöä ohjaa testamenttimääräys.
 - g) Liittyvissä seurakunnissa on hautausten määrä suhteessa kuntien asukasmäärään suurempi kuin Jyväskylän seurakunnan alueella. Hautaustoimen riittävän yhtenäisten käytäntöjen ja palveluiden luominen on yksi kiireellinen tehtävä liitosten toteutuessa. Liitettäväksi ehdotetuissa seurakunnissa

Jyväskylän seurakunta
PL 103
40100 Jyväskylä

8.4.2024

- koettaneen tärkeäksi, että erityisesti hautauksista sopimiseen liittyvää asiakaspalvelua voitaisiin jatkossakin järjestää omalla alueella. Tämän järjestelyn toteuttaminen olisi todennäköisesti mahdollista ainakin määrääjäksi, joskin rajoitetuin aukioloin, ja edellyttäen, että kyseisen alueen nykyisen seurakunnan henkilöstöstä voidaan saada asiakaspalvelua hoitava työntekijä.
- h) Henkilöstön sijoittumista ja tehtävänkuvien muutoksia koskevat ratkaisut olisivat liitosten toteutuessa keskeinen ja laaja valmistelun osa-alue. Henkilöstön sijoittumisesta tehdään erillinen sopimus evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta annetun lain 35 §:n mukaan. Tässä vaiheessa voidaan todeta, että Jyväskylän seurakunnassa ei ole viimeisen tilinpäätöksen nojalla välitöntä painetta henkilöstön vähentämiseen ja tämä tukee osaltaan sitä, että liitosten toteutuessa voitaisiin seurakuntajaon muutoksessa mukana olevien seurakuntien nykyiselle henkilöstölle tarjota työtä myös liitoksen tapahduttua. Osalle henkilöstöä liitokset kuitenkin tarkoittaisivat merkittävää muutosta tehtävänkuviiin ja joiltain osin mahdollisesti myös virkapaikkoihin ja joiltain osin myös palkkojen harmonisointi on tarpeen.
- i) Liitoksen yksi merkittävä haaste on kirkollisveroprosentin määrittäminen, kun se Jyväskylässä on tällä hetkellä 1,45 % ja liitettäväksi esitetyissä seurakunnissa 1,90-2.00 %. Liitos tarkoittaisi kirkollisveron/jäsen pienentymistä ja mahdollisesti korotuspainetta kirkollisveroprosenttiin. Jyväskylän seurakunnan vuoden 2023 tilinpäätös antaa osaltaan perusteita suhtautua pidättyvästi veroprosentin korottamiseen ainakaan vielä vuodeksi 2025, kun liitoksen toteutuessa järjestelytoimikunta päättäisi asiasta.
- j) Seurakuntajaon muutos esitetyssä laajuudessa tarkoittaisi huomattavan suurta muutosta luottamushenkilöorganisaation, erityisesti tietenkin liittyvissä seurakunnissa, mutta myös Jyväskylän seurakunnan nykyisten luottamushenkilöiden määrään ja paikkajakoon. Kirkkovaltuuston koko kasvaa kirkkolain muutoksen johdosta nykyisestä 39:stä 45:een. Jyväskylän seurakunnan nykyisten johtokuntien kokoa on mahdollista tarvittaessa kasvattaa jonkin verran. Lähikirkoalueiden vastuuryhmät eivät ole varsinaisia luottamushenkilöelimiä, mutta niihin osallistumien voi tarjota mahdollisuuden osallistua vastuun kantamiseen oman alueen seurakuntatyöstä niillekin luottamushenkilöille, jotka menettävät luottamushenkilöpaikkansa. Vastuuryhmien toimintaa on mahdollista ja syytä myös kehittää nykyisestä.
- k) Jyväskylän seurakunnassa on hyväksyttyinä em. kiinteistöstrategian ohella useita muita strategisia asiakirjoja sekä lisäksi erilaisia suunnitelmia ja ohjeistuksia, mm. toimintastrategia ”Lepoa Jumalassa – lähellä ihmistä” ja ympäristöohjelma. Liitosten toteutuessa näistä monet edellyttävät toimintakulttuurin muutosta liittyvissä seurakunnissa sekä jatkossa monilta osin myös kyseisten asiakirjojen päivitystyötä laajentunutta seurakuntaa varten. Esimerkiksi hallintosääntö on päivitettävä syksyn 2024 kuluessa.
- l) Useissa lausunnoissa on kannettu huolta siitä, kuinka paljon lisää liikkumista laajassa seurakunnassa koituisi työntekijöille. Tämä on iso kysymys niin työajan käytön ja matkakustannusten vuoksi kuin sen kannalta, että osalla työntekijöistä ei ole autoa käytössään. Samaan aihepiiriin kuuluu myös useissa lausunnoissa mainittu toive siitä, että lähialueille voitaisiin edelleen turvata tuttu työyhteisö. Nämä mainitut toiveet on syytä pyrkiä jatkovalmisteluissa ottamaan huomioon mahdollisimman hyvin, ja ne ovat oletettavasti myös liittyvien seurakuntien kannalta kannatettavia tavoitteita.
- m) Lausunnoissa on mainittu myös toiveita Jyväskylän seurakunnan nykyisen aluejaon tarkastelusta ja mahdollisista muutoksista siihen. Tämä on osaltaan liittynyt kysymykseen Petäjäveden seurakunnan mahdollisesta liittymisestä Jyväskylän seurakuntaan ja siihen, kuuluisiko se selvitysmiehen esittämällä tavalla Pohjoiseen alueeseen vai sille vaihtoehtoisesti ehkä Läntiseen alueeseen. Tähän kysymykseen liittyy myös Jyväskylän kaupungin alueella Petäjäveden

Jyväskylän seurakunta
PL 103
40100 Jyväskylä

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

8.4.2024

läheisyydessä sijaitsevien Kuohun ja Vesangan alueiden sijoittuminen organisaatiossa. Lisäksi lausunnoissa on pohdittu mm. Kortepohjan mahdollista siirtymistä Keskustan alueeseen.

- n) Yksi merkittävä kysymys seurakuntajaon muutosten toteutuessa olisi Yhteisen seurakuntatyön noin 40 työntekijän yksikön (YST) vastuulla olevien toimintojen ja palveluiden ulottaminen myös liittyvien seurakuntien alueelle. Tämä tarkoittaisi liittyvien seurakuntien kannalta merkittävää uutta resurssia paikallista seurakunta tukemaan ja täydentämään. Toisaalta syntyy kysymys, mihin kaikkeen YST:n nykyiset resurssit jatkossa riittäisivät. Yksikön on kuitenkin tasapuolisesti palveltava koko seurakuntaa. YST:n vastuulla on mm. rippikoulujen suunnittelu ja kustannuksista vastaaminen koko seurakunnassa. Myös viestintäyksikön toimintoihin ja työhön, mm. seurakuntalehti Henki & elämän jakeluun, kohdistuisivat saman kaltaiset kysymykset laajenevassa seurakunnassa. Liittyvät seurakunnat myös siirtyisivät Jyväskylän seurakunnan visuaaliseen ilmeeseen sekä organisaatio- ja muun viestinnän käytäntöihin.

Jyväskylän seurakunta
PL 103
40100 Jyväskylä

15.04.2024

§ 9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.40.

Allekirjoitukset

Liisa Kuparinen
puheenjohtaja

Eija Seuranen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi ja allekirjoitettu sähköisesti.

Jukka Linjama
pöytäkirjantarkastaja

Meri Lumela
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänä pito

Kuulutus nähtävillä olosta on julkaistu 8.4.2024 seurakunnan nettisivuilla
<https://www.jyvaskylanseurakunta.fi/paatoksenteke/kuulutukset-viranhaltijapaatokset-ja-muutoksenhaku/viralliset-ilmoitukset-ja-kuulutukset>

Jyväskylässä 15.4.2024

Eija Seuranen
kirkkovaltuuston pöytäkirjanpitäjä

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Jyväskylän seurakunta - Kirkkovaltuusto

Pöytäkirjanote

2/2024

154

15.04.2024

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Jyväskylässä 18.4.2024

Eija Seuranen
hallinnon asiantuntija

15.04.2024

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Jyväskylän seurakunta

Päätöksestä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

16.11.2022

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulin istunto

Aika	16.11.2022 10:00 -	
Paikka	Keskustan seurakuntatalon alasali, Koulukatu 2, Lapua	
Jäsenet	Matti Salomäki Jussi Peräaho Elina Tourunen Ari Auranen Tuomas Hemminki Terhi Kaira Kai Niemelä Eija Sippola	piispa, puheenjohtaja tuomiorovasti, varapuheenjohtaja, poissa § 15 (osin), § 16, § 17 (osin) pappisasessori pappisasessori lakimiesasessori hiippakuntadekaani maallikkojäsen, poissa maallikkojäsen (varajäsen)
Läsnäolo- ja puhe- oikeutetut	Eino Nissinen Kirsi Pohjola Jaakko Antila	hiippakuntavaltuuston pj., poissa hiippakuntavaltuuston vpj. hiippakuntapastori, sihteeri
Raamatunluku	Psalmi 119:129–144	Jaakko Antila

Esteestä ilmoittaminen Jaakko Antila, p. 040 777 3210, jaakko.antila@evl.fi

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

16.11.2022

§ 1 Istunnon tiedot

Kokouksen avaus

Piispa Matti Salomäki avasi istunnon kello 10:05.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajan valinta

Esitys Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan pappisasessori Elina Tourunen.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys Tuomiokapituli hyväksyy kokouksen työjärjestyksen.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

16.11.2022

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

§ 17 Seurakuntajaon uudistamisen selvittäminen: Eteläisen Keski-Suomen seurakunnat: selvitysmiehen määrääminen

Diaarinumero DLAP/149/00.01.00/2022

Esittelijä lakimiesasessori Tuomas Hemminki

Joutsan seurakunta on 9.3.2022 päättänyt pyytää tuomiokapitulilta selvitysmiehen määräämistä seurakuntajaon uudistamiseksi. Toivakan seurakunta on 11.5.2022 päättänyt pyytää tuomiokapitulilta selvitysmiehen määräämistä seurakuntajaon uudistamiseksi.

Kirkkolain 13 luvun 1 § mukaan tuomiokapituli voi tehdä aloitteen seurakuntajaon uudistamisesta. Kirkkojärjestyksen 13 luvun 2 §:n mukaan tuomiokapituli voi määrätä selvitysmiehen tutkimaan aloitteessa esitettyä muutosta ja 10 §:n mukaan selvitysmiehen toiminnasta aiheutuneet kustannukset jaetaan tuomiokapitulin päättämällä tavalla niiden seurakuntien kesken, joita selvitys koskee.

Selvitysmiehellä on oikeus tutkia seurakuntien ja seurakuntayhtymien toimintaa, hallintoa ja taloutta koskevia asiakirjoja sekä saada niiden viranomaisilta tietoja ja muuta apua tehtävänsä suorittamista varten. Selvitysmiehen on lähetettävä tuomiokapitulille ehdotuksensa, johon on liitettävä selvityksessä kertyneet asiakirjat sekä seurakuntien ehkä seurakuntajaon varalta tekemät viranhaltijoiden tai työntekijöiden sijoittamista taikka omaisuuden jakamista koskevat sopimukset.

Tuomiokapitulin näkemyksen mukaan seurakuntajaon uudistamisen selvittäminen ainoastaan Toivakan ja Joutsan seurakuntien osalta ei ole tarkoituksenmukaista. Kun otetaan huomioon Keski-Suomen seurakuntien koko, jäsenmäärän kehitys ja jäsenrakenne, voidaan todeta, että Jyväskylän seurakunnan rooli kaikissa seurakuntajoen muutoksissa on olennainen.

Selvitysmiehen määrääminen edellyttää, että selvityksen kohteena olevien seurakuntien kohdalla on tehty aloite seurakuntajaon uudistamisesta. Koska tässä vaiheessa pyyntö selvitysmiehen määräämisestä on tullut ainoastaan Joutsan ja Toivakan seurakunnilta, tulee laajempaa selvitystä varten ensin tehdä aloite.

Tässä tilanteessa tuomiokapitulin on tarkoituksenmukaista tehdä aloite seurakuntajaon uudistamiseksi Jyväskylän, Toivakan, Joutsan, Muuramen, Uuraisten, Hankasalmen ja Petäjäveden seurakuntien osalta.

Arvioidessa mahdollisia seurakuntajaon uudistuksia, tulee tuomiokapitulin huomioida Kirkkohallituksen yleiskirje 28/2021, jossa on asetettu mittareita kriisiytyvän seurakunnan tilanteen arvioimiseksi.

Jyväskylän seurakunnan läheisyydessä sijaitsevat myös Uuraisten, Petäjäveden, Hankasalmen ja Muuramen seurakunnat.

Muuramen seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset toimintaedellytykset ovat hyvä. Kunnan väestö- ja seurakunnan jäsenrakenne on hyvä ja mahdollistane seurakunnan laadukkaan toiminnan pitkäjänteisesti. Kuitenkin

16.11.2022

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

osana eteläisen Keski-Suomen seurakuntien kokonaisuutta, on tarkoituksenmukaista selvittää myös Muuramen roolia mahdollisissa rakenneuudistuksissa.

Uuraisten seurakunta on yksipappinen seurakunta, jolla 2021 oli jäseniä 2629. Jäsenmäärä on vuodesta 2018 laskenut 5,33 %:a. Seurakunta on viime vuosina tehnyt ylijäämäisiä tilinpäätöksiä ja sen maksuvalmius on kehittynyt positiivisesti. Seurakunnan koko kuitenkin aiheuttaa sen, että henkilöstömäärä pieni ja sijaistamisia on hankala toteuttaa. Seurakunnan veroprosentti on 1,95. Veroprosentin nostamisella ei ole merkittävää vaikutusta seurakunnan talouteen, sillä käytännössä nostovaraa on vain 0,05 prosenttiyksikköä. Seurakunnalla on merkittävästi lainaa, pääasiassa uuden seurakuntatalon rakentamisesta. Lainaa on kuitenkin lyhennetty hyvin viimeisten vuosien aikana. Uuraisten seurakunnalla ei tällä hetkellä tilastojen valossa ole akuuttia kriisiä, mutta selvityksessä on tarkoituksenmukaista arvioida seurakunnan toimintakyky pidemmällä aikajänteellä.

Petäjäveden seurakunta on kaksipappinen ja 2021 sen jäsenmäärä oli 2692. Jäsenmäärä on vuodesta 2018 laskenut 9,94 %:a ja se näyttäisi kiihtyvän. Seurakunnan tilinpäätökset ovat olleet yli- ja alijäämäisiä viime vuosina, ylijäämät ovat tilinpäätösten perusteella muodostuneet pääsääntöisesti epätasaisesti tulleista metsätalouden tuotoista ja muista kertaluontoiselta vaikuttavista tuotoista. Seurakunnan maksuvalmius vuoden 2021 tilinpäätöksen perusteella on 30 päivää, mikä alittaa selvästi yleiskirjeessä asetetun mittarin. Seurakunnan veroprosentti on 1,9, joten veroprosenttia nostamalla merkittäviä lisätuloja ei ole saatavissa. Seurakunnan taloutta helpottaa kirkolliskokouksen sille säännönmukaisesti myöntämä avustus vanhan kirkon ylläpitoon. Seurakunnan seurakuntatalo edellyttää tällä hetkellä merkittäviä saneerauksia, joiden tarkoituksenmukaisuutta on syytä harkita perusteellisesti. Seurakunnalla on kirkon remontista johtuvaa velkaa, ja taloudellinen liikkumavara lisärahoituksen hankkimiseksi on tällä hetkellä pieni. Seurakunnalla on taloudellinen sopeuttamistarve. Seurakunnan henkilöstömäärä on pieni, ja sen jaksamisesta huolehtiminen on seurakunnan nykyisillä resursseilla haastavaa.

Hankasalmen seurakunta on kaksipappinen, ja 2021 sen jäsenmäärä oli 3579. Jäsenmäärä on vuodesta 2018 laskenut 8,79 %:a. Seurakunnan tilikaudet ovat olleet tasapainoisia, merkittäviä ylijäämiä tai alijäämiä ei ole kertynyt. Seurakunnan maksuvalmius on kehittynyt positiivisesti, eikä seurakunnalla ole merkittävästi velkaa. Seurakunnalla ei tällä hetkellä ole vakituista kirkkoherraa. Hankasalmen seurakunnalla ei tällä hetkellä tilastojen valossa ole akuuttia kriisiä, mutta selvityksessä on tarkoituksenmukaista arvioida seurakunnan toimintakyky pidemmällä aikajänteellä.

Tuomiokapituli on kartoittanut vaihtoehtoja selvityksen tekijäksi. Tarkoituksenmukaiseksi vaihtoehdoksi on valikoitunut Sami Lahtiluoma, Kirkkopalvelut ry:stä. Lahtiluoma on laatinut vastaavantyyppisiä laajempia selvityksiä aiemmin. Selvitys on tarkoituksenmukaista tehdä tuntityönä, Lahtiluoma on tarjonnut selvitystyön tehtäväksi 65 € tuntihintaan. Kulut laskutetaan erikseen.

Kustannusten jakautumisen osalta Tuomiokapituli toteaa, että taloudellisesti vahvimmat seurakunnat, Jyväskylä ja Muurame, voivat kantaa muita suuremman osuuden. Kuitenkin kustannusten jakaminen esim. seurakunnan jäsenmäärän suhteen olisi epäreilu Jyväskylän seurakuntaa kohtaan.

16.11.2022

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

Mikäli selvityksen lopputuloksena ei ole esitystä kaikkien selvitykseen osallistuvien seurakuntien seurakuntajaon uudistuksesta, tulisi selvityksessä kartoittaa muita mahdollisia ratkaisuja ja aikatauluja.

Esitys

Tuomiokapituli päättää:

1. tehdä aloitteen seurakuntajaon muuttamiseksi Jyväskylän, Toivakan, Joutsan, Muuramen, Uuraisten, Hankasalmen ja Petäjaveden seurakuntien osalta;
2. määrätä selvitysmiehen selvittämään seurakuntajaon uudistamista Jyväskylän, Toivakan, Joutsan, Muuramen, Uuraisten, Hankasalmen ja Petäjaveden seurakuntien osalta;
3. asettaa selvityksen valmistumisen takarajaksi 31.1.2024;
4. määrätä selvitysmieheksi Sami Lahtiluoman;
5. määrätä, että seurakunnat vastaavat selvityksestä aiheutuvista kustannuksista seuraavasti:
 - Jyväskylän seurakunta 30%
 - Muuramen seurakunta 20%
 - Joutsan seurakunta 10%
 - Toivakan seurakunta 10%
 - Uuraisten seurakunta 10%
 - Hankasalmen seurakunta 10%
 - Petäjaveden seurakunta 10%

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet

Tiedoksi:
Jyväskylän seurakunta
Muuramen seurakunta
Joutsan seurakunta
Toivakan seurakunta
Uuraisten seurakunta
Hankasalmen seurakunta
Petäjaveden seurakunta
kehittämiskonsultti Sami Lahtiluoma
lääninrovasti Arto Viitala

Lisätiedot

lakimiesasessori Tuomas Hemminki, tuomas.hemminki@evl.fi

Muutoksenhaku

Päätökseen ei kirkkolain 24. luvun 5 §:n mukaan saa hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua.

KIRKKONEUVOSTO

9.3.2022

PÖYTÄKIRJA

2/2022

1

KIRKKONEUVOSTO

9.3.2022

1

Kokouspaikka Joutsan seurakuntakoti, Jousitie 42 A, Joutsa.

Jäsenet	Leppämäki Tuula, puh.joht. Kuitunen Teuvo, varapj. Eskeinen Sakari Långström Sirkka poissa Mejanen Mikko poissa Olkkonen Pirjo Talja Aarre Ternisevä Liisa poissa Virtanen Arto poissa Partanen Jukka, varajäsen
Muut saapuvilla olleet	Jaakkola Teuvo, kvalt.pj. Hujanen Pekka, kvalt. varapj. Nuto Annukka, Leivonmäen kappelin pappi poissa Kallantunen, Luhanen kappelin pappi poissa Kangas Heikki hallintojohtaja, Teams

Asiat 5§ 13 - 22

Pöytäkirjan allekirjoitus

Tuula Leppämäki
puheenjohtaja

Heikki Kangas
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjantarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsitteilylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme

Tarkastusaika ja -paikka Kokouksen jälkeen.

Aarre Talja
Pöytäkirjantarkastaja

Jukka Partanen
Pöytäkirjantarkastaja

Alkuhartaus

13 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

14 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkoneuvoston ohjesäännön § 5:1 mukaisesti kutsu toimitetaan jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta. Kokouskutsu on lähetetty sähköpostilla kirkkoneuvoston jäsenille 3.3.2022 ja laitettu kirkkoherranviraston ilmoitustaululle 4.3.2022.

Jäsenten lisäksi kokouskutsu on lähetettävä niille henkilöille, joilla KJ 9:3 ja kirkkoneuvoston ohjesäännön 7 §:n nojalla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 18:n mukaan kirkkoneuvostoon kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi seitsemän (8) varsinaista jäsentä. KL 7:4,1 mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Puheenjohtajan päätösesitys

Toimitetaan nimenhuuto ja todetaan läsnäolomerkintöjen jälkeen kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kirkkoneuvoston päätös:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

15 § Pöytäkirjantarkastajien valinta

Puheenjohtajan esitys:

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 9 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa tarkastajaa. Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Kirkkoneuvoston päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Aarre Talja ja Jukka Partanen.

16 § Kokouksen työjärjestys

Puheenjohtajan päätösesitys

Kokouksen asialista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Kirkkoneuvoston päätös: Esityksen mukaan.

Muissa asioissa: Sakari Eskelinen, Teuvo Kuitunen, Heikki Kangas
Tiedoksi: Tuula Leppämäki

KIRKKONEUVOSTO

9.3.2022

2

19 § Selvitysmiehen ottaminen

Valmistelu: Hallintojohtaja Heikki Kangas

KV 1/2022, 6 §

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle selvitysmiehen ottamista selvittämään yhteistyömahdollisuuksia ja muita ratkaisuja yhdessä yhden tai useamman seurakunnan kanssa taloudellisen tilanteen korjaamiseksi.

Kirkkovaltuuston päätös:

Esityksen mukaan.

KN2/2022

Hallintojohtajan esitys:

Kirkkoneuvosto päättää pyytää tuomiokapitulia nimeämään selvitysmiehen selvittämään yhteistyömahdollisuuksia ja muita ratkaisuja yhdessä yhden tai useamman seurakunnan kanssa Joutsan seurakunnan taloudellisen tilanteen korjaamiseksi.

Kirkkoneuvoston päätös: Esityksen mukaan.

Oikaisuvaatimus: kirkkoneuvostolle
Tiedoksi/toimenpiteet: tuomiokapituliin

Teuvo Kuitunen jätti eriävän mielipiteen: Selvitysmiestä ei oteta ennen kuin selviää sen kustannukset ja muiden seurakuntien osallistuminen kustannuksiin.

22 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja mainitsee oikaisuvaatimuksen ja päättää kokouksen klo 18.26.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa:

Joutsassa 10.3.2022

Heikki Kangas, hallintojohtaja

PÖYTÄKIRJAOTE

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA
11.5.2022

1/2022

1

Aika ja paikka

KE 11.5.2021 KLO 18.30 – 21.14

TOIVAKAN SEURAKUNTAKOTI MAJAKKA

Ahopelto Hannu		varapuheenjohtaja
Haikkala Mari		
Heikura Rauni		
Heiska Tuomo		
Hiekkanen Irma		
Juusela Juha		
Kauppinen Markku		
Keteli Inka	poissa	
Koriseva-Karmala Arja		puheenjohtaja
Lamberg Jaana		
Markkanen Linnea		
Niittymäki Salla	poissa	
Pynnönen Sirkka		
Saarelainen Topi		
Takala Jarmo	poissa	

Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä:
Nummi Markku

Muut läsnäolijat

Partanen, Panu (khra, kirkkoneuvoston pj.)
Heikki Kangas (hallintojohtaja, sihteeri)

Käsitellyt asiat

§§ 1–13

Kokouksen puolesta

Arja Koriseva-Karmala
puheenjohtaja

Heikki Kangas
sihteeri

Pöytäkirja vastaa
kokouksen kulkua ja
tehtyjä päätöksiä

Toivakassa 11.5.2022

Topi Saarelainen
pöytäkirjantarkastaja

Sirkka Pynnönen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävillä olo

Pöytäkirja on ollut nähtävänä kirkkoherranvirastossa
(Salomonin tie 8, 41660 Toivakka) 12.5.2022 – 12.6.2022 ja siitä on
ilmoitettu kirkkoherranviraston ilmoitustaululla ja seurakunnan kotisivulla
toivakanseurakunta.fi.

Viran puolesta todistetaan, että näin on menetelty.

Panu Partanen, kirkkoherra

PÖYTÄKIRJAOTE

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA
11.5.2022

1/2022

2

1 § KOKOUKSEN AVAUS, ALKUHARTAUUS JA NIMENHUUTO

- Puheenjohtaja avaa kokouksen.
- Kokouksen alussa pidetään alkuhartaus.
- Todetaan nimenhuudossa paikalla olevien jäsenten määrä.

Varajäsen kutsutaan, kun jäsenellä on este (KJ 7:3). Milloin seurakuntavaaleilla valitun toimielimen jäsen on tilapäisesti estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on viivytyksetta ilmoitettava siitä toimielimen puheenjohtajalle sekä sihteerille.

Kirkkoneuvoston esitys:

Alkuhartauden jälkeen suoritetaan nimenhuuto, todetaan jäsenet ja varajäsenet sekä jäsenten lukumäärä.

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖS:

Esteestä olivat ilmoittaneet: Inka Keteli ja Jarno Takala, varajäsenenä Markku Nummi. Muut poissaolijat: Salla Niittymäki.
Läsnä oli 12 varsinaista jäsentä ja 1 varajäsen.

Muutoksenhaku: -
Tiedoksi/toimenpiteet: -

2 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkovaltuuston kokouksen kutsuu koolle valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajakin on estynyt, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja (KJ 8:5,1).

Kokouskutsussa tulee näkyä kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja -neuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta (KJ 8:5,2).

Kokouskutsu ja esityslista on postitettu kirkkoherran toimesta sähköisesti 4.5.2022 (KJ 8:5,2; KL 25:3,2 ja KJ 23:2,1). Kokouskuulutus pidetään nähtävillä 4.5.2022 – 12.6.2022 kirkkoherranviraston ilmoitustaululla sekä seurakunnan kotisivulla toivakanseurakunta.fi.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla (KL 7:4).

Kirkkoneuvoston esitys:

Puheenjohtaja toteaa kutsumenettelyn sekä sen jälkeen kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖS:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Muutoksenhaku: kirkollisvalitus
Tiedoksi/toimenpiteet: -

SP TS

PÖYTÄKIRJAOTE

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA
11.5.2022

1/2022

3

3 § ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN TYÖJÄRJESTYKSEKSI

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 9 §:n mukaan asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä ja esitellään, ellei valtuusto toisin päätä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä valtuustolle. Asioiden käsittelyn pohjana on kirkkoneuvoston ehdotus.

Kirkkoneuvoston esitys:

Hyväksytään etukäteen valtuutetuille lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖS:

Esityksen mukaan.

Muutoksenhaku: -

Tiedoksi/toimenpiteet: -

4 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS, NÄHTÄVILLÄ PITÄMINEN JA SIITÄ ILMOITTAMINEN

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua jäsentä (KJ 7:6, 2).

Kirkkolain (KL 25:3 sel. 2 ja KJ 23:2, 1) mukaisesti pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikeisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan. Kokouksen pöytäkirja on yleisesti nähtävillä Toivakan kirkkoherranvirastossa 12.5.2022 – 12.6.2022 välisen ajan sekä seurakunnan nettisivuilla. Virasto auki ke (klo 9-12). HUOM! Mahdolliset koronarajoitukset.

Kirkkoneuvoston esitys:

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, aakkosjärjestyksen mukaisesti vuorossa olisivat Salla Niittymäki ja Sirkka Pynnönen. Pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen jälkeen.

KIRKKOVALTUUSTON PÄÄTÖS:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Topi Saarelainen ja Sirkka Pynnönen.

Muutoksenhaku: -

Tiedoksi/toimenpiteet: -

10 § SEURAKUNNAN TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

VALMISTELU: HALLINTOJOHTAJA

Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan vuoden 2021 tilinpäätöksestä alkaen on seurakunnan tarkasteltava toiminnan edellytyksiä yleiskirjeen 28/2021, Krisiäytyvän seurakunnan mittareilla (KN2-LIITE 8, KVT-LIITE 4).

Tilinpäätöksessä on otettu kantaa taloudellisiin mittareihin, jossa maksuvalmius ei täytä mittaristoa. Kirkkohallituksen ohjeistuksen mukaan maksuvalmius olisi oltava vähintään 90 päivää. Tilinpäätöksen mukaan se on nyt 36 päivää.

SP TS

PÖYTÄKIRJAOTE

TOIVAKAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

PÖYTÄKIRJA
11.5.2022

1/2022

15

Laajemmassa Toivakan seurakunnan tilanne selvityksessä kriisiytyvän seurakunnan mittareilla (KN2/LIITE 9, KV1/LIITE 5) on otettu huomioon myös tulevaisuuden näkymiä.

Hallinnollisesti seurakunta on hyvin hoidettu ja siltä osin kriisiytyvän seurakunnan mittaristo ei toteudu. Ongelma onkin palkkakulujen määrä suhteessa kirkollisverotuloihin.

Taloussuunnitelma luvut vuosille 2023 ja 2024 osoittavat alijäämisiä tilinpäätöksiä eikä satunnaisia tuloja ole odotettavissa talouden korjaamiseksi. Kriisiytyvän seurakunnan ohjeissa tosin todetaan, että satunnaisia tuloja ei saa ottaa huomioon tuloina, vaan seurakunnan tulisi elää verotuloillaan.

Jäsenmäärällä mitattuna kriisiytyvän seurakunnan rajana pidetään 2000 jäsentä. Toivakan seurakunnassa oli 31.12.2021 jäseniä 1641. Toivakan kunnan asukasluku jatkaa tasaista alenemistaan ja niin myös seurakunnan jäsenmäärä ja verotulot.

Seurakunta on jo kiinteistöjen määrässä päässyt toiminnan kannalta tasapainoon, kun Uusi pappila saatiin myytyä ja kirkko remontoitua. Ainoa mistä voidaan kuluja vähentää, ovat henkilöstökulut. Nykyiset osa-aikaistamiset eivät enää tulevaisuudessa auta, vaan henkilökunnan määrää pitäisi vähentää.

Talouden korjaavana toimenpiteenä olisi työntekijämäärän vähentäminen. Jos kirkkovaltuutetut eivät pysty päättämään henkilöstön vähentämisestä, jää toiseksi vaihtoehdoksi liitosneuvottelut naapuriseurakuntien kanssa. Alustavasti epävirallisesti asia on tiedusteltu, ja vastauksena oli, ettei vapaaehtoiseen menettelyyn ole halua. Niinpä ainoaksi keinoksi jää, Kirkkohallituksen yleiskirjeen 28/2021 Kriisiytyvän seurakunnan mittarit mukaan, pyytää tuomiokapitulia asettamaan selvitysmies liitosneuvotteluihin.

KN 2/2022, 23 §

Hallintojohtajan esitys:

Kirkkoneuvosto päättää esittää, että kirkkovaltuusto pyytää Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulia nimeämään selvitysmiehen liitosneuvotteluihin.

PAATOS. Esityksen mukaan.

KV 1 / 2022

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkovaltuusto pyytää Lapuan hiippakunnan tuomiokapitulia nimeämään selvitysmiehen liitosneuvotteluihin.

PAATOS:

Esityksen mukaan.

Muutoksenhaku: kirkollisvalitus
Tiedoksi/toimenpiteet: tuomiokapituliin

SP TS

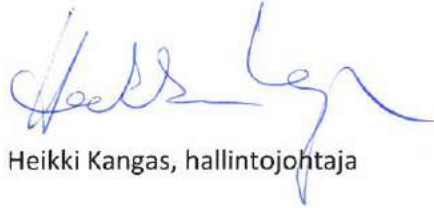
PÖYTÄKIRJAOTE

13 § KOKOUKSEN PÄÄTÖS JA VALITUSOSOITUS

Puheenjohtaja kiittää osallistujia ja mainitsee valitusosoituksen. Kokous päättyi klo 21.14.

Pöytäkirjaotteen oikeaksi todistaa:

Toivakassa 12.5.2022

Heikki Kangas, hallintojohtaja

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

16.11.2022

§ 23 Istunnon päätös

Puheenjohtaja päätti istunnon kello 11:58.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Jaakko Antila
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus Olen tarkastanut pöytäkirjan ja todennut sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Elina Tourunen
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.

Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli

23.04.2024

§ 10 Istunnon päätös

Puheenjohtaja päätti istunnon kello 9:56.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Jaakko Antila
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus Olen tarkastanut pöytäkirjan ja todennut sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Ari Auranen
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.